

GRAMATICA LIMBII ENGLEZE

Inițial publicată în 1962 de **Catedra de Limbă şi Literatură Engleză** a Universității din Bucureşti.

Re-editată online în 2011, în nouă volume separate,

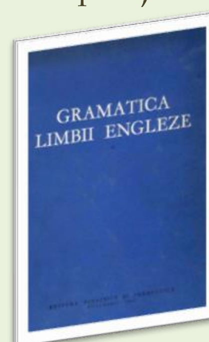
de

C. George Sandulescu şi **Lidia Vianu**.

Volumul Opt.

Propoziția.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană
Bucureşti 2011

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

UNIVERSITATEA
DIN BUCUREŞTI
VIRTUTE ET SAPIENTIA

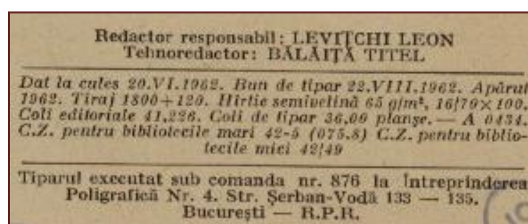

ISBN: 978-606-8366-01-2

Re-editare în facsimil de

C. George Sandulescu şi Lidia Vianu.

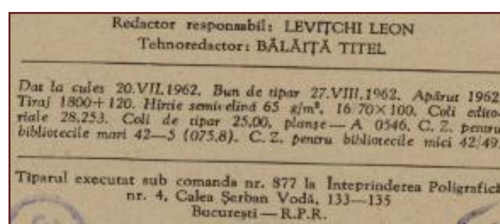
IT Publication: Cristina Petrescu
Publicity: Ruxandra Câmpeanu

Redactor responsabil: LEVIŢCHI LEON
Tehnoredactor: BĂLĂIŢĂ TITEL

Dat la cules 20.VI.1962. Bun de tipar 22.VIII.1962. Apărut 1962. Tiraj 1800+120. Hîrtie semivelină 65 g/m², 16/70×100. Coli editoriale 41,226. Coli de tipar 36,00 planşe.— A 0434. C.Z. pentru bibliotecile mari 42-5 (075.8) C.Z. pentru bibliotecile mici 42/49

Tiparul executat sub comanda nr. 876 la Întreprinderea Poligrafică Nr. 4. Str. Şerban-Vodă 133 — 135. Bucureşti — R.P.R.

Redactor responsabil: LEVIŢCHI LEON
Tehnoredactor: BĂLĂIŢĂ TITEL

Dat la cules 20.VII.1962. Bun de tipar 27.VIII.1962. Apărut 1962. Tiraj 1800+120. Hîrtie semivelină 65 g/m². 16/70×100. Coli editoriale 28,253. Coli de tipar 25,00, planşe — A 0546. C. Z. pentru bibliotecile mari 42—5 (075,8). C. Z. pentru bibliotecile mici 42/49.

Tiparul executat sub comanda nr. 877 la Întreprinderea Poligrafică nr. 4, Calea Şerban Vodă, 133—135 Bucureşti — R.P.R.

Această Gramatică a fost redactată în perioada în care Catedra de Limbă şi Literatură Engleză a Universităţii din Bucureşti era situată în clădirea Universităţii din Strada Edgar Quinet. Era, practic, singura Catedră de Engleză din ţara românească!

Cu vreo 12 cadre didactice în total, şi cu numai o duzină de studenţi în fiecare din cei cinci ani de studii...

EPLC şi cei doi Editori ai *Gramaticii Catedrei* ţin să-şi exprime pe această cale mulţumirile cele mai sincere D-lui Conf. Octavian Roske, Şef al Catedrei de Limba şi literatura engleză în momentul de faţă, care a avut amabilitatea să pună la dispoziţia noastră exemplarul din Gramatica Catedrei după care am realizat Facsimilele care formează cele nouă volume ale acestei Gramatici, iniţial tipărită în două volume de aproape 500 de pagini fiecare. Acest act are o deosebită însemnătate, întrucât reprezintă implicit sprijinul acordat de Catedră la realizarea acestor volume.

GRAMATICA LIMBII ENGLEZE

Inițial publicată în 1962 de

Catedra de Limbă şi Literatură Engleză a Universității din București.

Re-editată online în 2011, în nouă volume separate,

de

C. George Sandulescu şi **Lidia Vianu**.

Volumul Opt.

Propoziția.

Bucureşti 2011

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

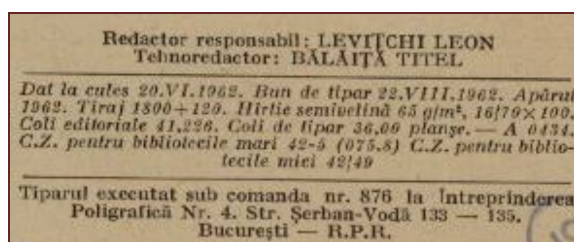
PREFATORY NOTE 2011.

I take it upon myself to release into the public domain what was called, within the University as a whole, and in particular within the English Department, as – in Rumanian – *Gramatica Catedrei*, for years and years during the 1960's and afterwards.

We are convinced that there are no objections against this publication on internet for a wide variety of reasons.

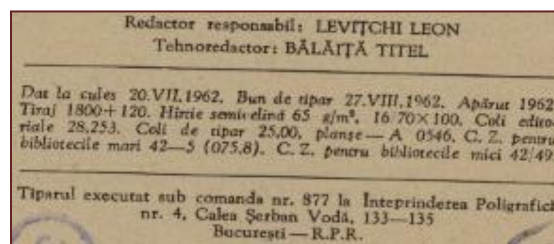
First, there is, for the time being, nothing more comprehensive, more modern and more up to date, equivalent to what we have in front of us now; and that is in itself a sufficient reason for publication.

It was done on the initiative, enthusiasm and boundless devotion of one single person—Leon D. Levițchi. He was not only the sole Coordinator of the whole work, but he was even "Redactor de carte" appointed by the very Publishing House, as can be seen from the following two "edition-information boxes" (one for each volume), which we have decided to reproduce here below:

Redactor responsabil: LEVIȚCHI LEON
Tehnoredactor: BĂLAIȚĂ TITEL

Dat la cules 20.VI.1962. Bun de tipar 22.VIII.1962. Apărut 1962. Tiraj 1800+120. Hîrtie semivelină 65 g/m², 16/70×100. Coli editoriale 41,226. Coli de tipar 36,00 planșe.— A 0434. C.Z. pentru bibliotecile mari 42-5 (075.8) C.Z. pentru bibliotecile mici 42/49

Tiparul executat sub comanda nr. 876 la Întreprinderea Poligrafică Nr. 4. Str. Șerban-Vodă 133 — 135. București — R.P.R.

Redactor responsabil: LEVIȚCHI LEON
Tehnoredactor: BĂLAIȚĂ TITEL

Dat la cules 20.VII.1962. Bun de tipar 27.VIII.1962. Apărut 1962. Tiraj 1800+120. Hîrtie semivelină 65 g/m². 16/70×100. Coli editoriale 28,253. Coli de tipar 25,00, planșe — A 0546. C. Z. pentru bibliotecile mari 42—5 (075.8). C. Z. pentru bibliotecile mici 42/49.

Tiparul executat sub comanda nr. 877 la Intreprinderea Poligrafică nr. 4, Calea Șerban Vodă, 133—135 București — R.P.R.

His thorough knowledge of the Russian, German and French languages was of priceless value to him, not only as a Grammarian, but also as an outstanding Lexicographer.

What was his sole purpose here? To make this book fundamentally language-teaching oriented at an advanced level.

It was he who distributed all the tasks to the dozen or so contributors (a baker's dozen, in point of fact)—his own departmental colleagues; it was he who collected all the manuscripts from the respective authors; it was he who, then, assembled the whole book, and went through the whole of it, checking everything for absolute accuracy. And, last but not least, it was he who wrote out the chapters about The Noun, and, more importantly, about The Article.

This is a functional Grammar, it is true, but he believed in this theoretical approach from the very bottom of his heart, and flatly refused to know of any other. After all, we must all remember that N. Chomsky only published his very first book in 1957: at that time, the present grammar, was already well shaped up in the mind of Lev Levițchi, the one who had first imagined it. I for one had plenty of opportunities of discussing it with him in private, while I was a second-year student in 1954, and every other week or so afterwards all the time until the day of publication in 1962.

Gramatica Catedrei este un obiect istoric—poate o piesă de muzeu — în care răsună, clar şi limpede, realitățile şi rezultatele de cercetare din anii 1960, 1961 şi 1962 ale Universității Bucureşti—pe atunci numită *I. C. Parhon*. Eu sunt unul dintre prea puținii acum încă în viață care cunoaşte toate detaliile întocmirii ei.

Această gramatică de aproximativ 1000 de pagini a fost redactată de un colectiv format din toți membrii Catedrei de Limbă şi Literatură Engleză la începutul anilor '60. Absolut toți membrii Catedrei au contribuit, mai mult sau mai puțin, la realizarea ei (afară de Ana Cartianu, care era exclusiv specializată în literatură).

Lucrarea a fost realizată fără nici un fel de plată, întrucât a fost considerată, cu aprobarea decanatului, parte din activitatea ştiinţifică obligatorie a fiecărui membru al catedrei pentru anii 1960, 1961, 1962. Tirajul a fost mai mult decât infim: sub 2000 de exemplare. Atât cât se acorda pe atunci tuturor lucrărilor de cercetare ştiinţifică! Publicată de Editura Didactică şi Pedagogică, lucrarea nu a fost niciodată retipărită.

Nu am putut elimina niciun pasaj din cauză că este un document scanat în totalitatea sa. (Editura nu dispune de suficient personal calificat, nici măcar pentru o redactilografiere.)

Încă ceva deosebit de însemnat: această Gramatică de o mie de pagini constituie piesa de rezistenţă pentru cel care va scrie într-o bună zi istoria anglisticii româneşti de la începuturile sale.

Dar, cum ţara are nevoie de o gramatică engleză cât mai cuprinzătoare posibil şi cât mai repede posibil, o publicăm ca atare, în lipsă de altceva: în plus, pentru a facilita consultarea, o facem să intre în domeniul public prin punerea pe internet în mod cu totul gratuit. Învechită şi prăfuită o fi ea, dar e mai mult ca sigur că e mai bună decât nimic !

Poate că o publicăm chiar ca îndemn colectiv: îndemnăm prin această publicare pe toţi angliştii de frunte ai României de astăzi să pună mâna pe condei şi să scrie un echivalent mai abitir! Sunt cu totul convins că această zi e mai apropiată decât credem.

Monaco, 10 mai 2011

C. George Sandulescu

VOLUMUL 8

PROPOZIȚIA.

Propoziția şi fraza

Subiectul

Predicatul

Acordul subiectului cu predicatul

Complementele

Atributul

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

TABLA DE MATERII

Paginile ediției 2011 sunt numerotate cu cifre romane, de la **i** la **clvi**.
Paginile ediției 1962 sunt numerotate cu cifre arabe, de la 260 la 344.

CUVÂNT ÎNAINTE

CUVÎNT ÎNAINTE

Lucrarea de față se adresează studenților de la facultățile de filologie și institutele pedagogice din țară, precum și tuturor persoanelor care au depășit cunoștințele de limbă engleză dobîndite în școala medie.

~~*Bazată pe principiile lingvisticii marxist-leniniste,*~~ *„Morfologia limbii engleze" expune capitolele gramaticii engleze pe plan descriptiv și normativ, dar în măsura în care o serie de probleme dificile sînt interpretate și discutate, ea este menită să stimuleze și munca de cercetare științifică a studenților.*

LISTA DE AUTORI

Prezenta lucrare a fost alcătuită de următorul colectiv sub îndrumarea lectorului L. LEVIȚCHI:

Lector V. A. ALCALAY: Categoriile gramaticale ale verbului (I, pp. 381—393); Formarea și folosirea timpurilor și modurilor (I, pp. 393—505); Atributul (II, pp. 247—258)

Asistent A. BANTAȘ: Subiectul (II, pp. 175—184); Predicatul (II, pp. 185—191); Acordul subiectului cu predicatul (II, pp. 192—208); Complementul direct (II, pp. 209—223); Complementul indirect (II, pp. 223—225)

Asistent A. GHEORGHIȚOIU: Adverbul (II, pp. 5—48); Prepoziția (II, pp. 49—113); Conjuncția (II, pp. 114—122); Interjecția (II, pp. 123—128)

Lector V. HANEA: Fonetica (I, pp. 19—89); Fraza (II, pp. 151—174)

Asistent P. IANCOVICI: Genul substantivelor (I, pp. 136—156); Topica (II, pp. 276—310); Corespondența timpurilor (II, pp. 311—330); Vorbirea directă și indirectă (II, pp. 331—343)

Lector E. IAROVICI: Scurt istoric al limbii engleze (I, pp. 5—10); Adjectivul (I, pp. 194—229); Pronumele (I, pp. 230—252)

Asistent E. ILOVICI: Afixația (II, pp. 129—147); Punctuația (II, pp. 344—387)

Lector L. LEVIȚCHI: Unele probleme fundamentale ale gramaticii limbii engleze moderne (I, pp. 10—19); Clasificarea substantivelor (I, pp. 93—120); Declinarea substantivelor (v. I, pp. 157—169); Articolul (I, pp. 171—193)

Asistent M. MIROIU: Complementul prepozițional (II, pp. 228—236); Complementul circumstanțial (II, pp. 237—245)

Asistent D. MUREȘANU: Numărul substantivelor (I, pp. 121—134)

Asistent I. POENARU: Numeralul (I, pp. 253—264); Formele nepersonale ale verbului (I, pp. 516—562)

Lector I. PREDA: Verbul, clasificare (I, pp. 226—380); Diateza verbului (I, pp. 506—515);

G. SĂNDULESCU: Subordonarea (II, pp. 259—275)

Revizia lucrării: Conferențiar A. CARTIANU, Lector E. IAROVICI, Lector L. LEVIȚCHI, Lector I. PREDA. Au mai contribuit la revizia lucrării: Lector *V. Hanea*, Asist. *I. Poenaru*, Asist. *M. Miroiu*, Asist. *D. Mureșanu*, Asist. *A. Bantaș*, Asist. *M. Mociornița*; *G. Săndulescu*.

Leon LEVIȚCHI

Câteva probleme fundamentale ale gramaticii limbii engleze contemporane.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

Datorită lipsei desinenţelor şi a terminaţiilor specifice ale părţilor de vorbire, morfologia, înţeleasă ca parte a gramaticii care studiază schimbarea *formei* cuvintelor, e un capitol foarte restrâns în limba engleză contemporană şi, în general, în limba engleză modernă. Nici preluarea de către morfologie a capitolului *formării părţilor de vorbire* din lexicologie (compunere, derivare etc.) nu-i sporeşte prea mult volumul.

În practică, totuşi, lucrurile stau cu totul altfel: un număr impresionant de gramatici ale limbii engleze rezervă un spaţiu foarte mare *morfologiei*, de cele mai multe ori în dauna sintaxei (de exemplu, un gramatician din Europa de Răsărit, la un total de 461 pagini de morfologie, acordă 106 pagini sintaxei, în anul 1958). Explicaţia trebuie căutată într-o permanentă (deşi nemărturisită) pătrundere a *sintaxei* în *morfologie*, lucru care, după părerea noastră, este nu numai justificat, ci absolut *necesar* atunci când este vorba de o limbă prin excelenţă analitică.

«Sintaxa părţilor de vorbire» este, fără îndoială, un capitol extrem de important pentru o astfel de limbă, dar problemele specifice ale «sintaxei părţilor de vorbire» (funcţiunile sintactice ale părţilor de vorbire, raporturile sintactice dintre ele etc.) afectează într-o măsură similară şi limbi de o altă factură, de pildă limbile sintetice. Faptul că în gramaticile altor limbi decât engleza, «sintaxa părţilor de vorbire» este tratată când în cadrul morfologiei, când în cadrul sintaxei, când ca un capitol de sine stătător, constituind un fel de trecere de la morfologia propriu-zisă la sintaxa propriu-zisă (sintaxa părţilor propoziţiei, sintaxa propoziţiei şi a frazei, topica etc.) nu are o importanţă prea mare. În limba engleză, dimpotrivă, discutarea părţilor de vorbire din punct de vedere sintactic îşi găseşte locul potrivit în *morfologie*, pentru faptul că «sintaxa părţilor de vorbire» se integrează organic într-o serie de alte «infiltrări» ale sintaxei în morfologia engleză, transformând-o, de fapt, în ceea ce ar putea fi denumit *morfologie sintactică*.

Un alt gramatician din Europa de Răsărit sublinia, pe bună dreptate: «Cu cât o limbă este mai bogată morfologiceşte, cu atât mai mare este independenţa – e

adevărat, relativă – a cuvintelor din ea. Astfel, e mai uşor să stabilim în afara contextului sensul unui cuvânt groenlandez, bogat din punct de vedere morfologic, decât al unui cuvânt din oricare din limbile noastre; cuvintele slave şi italiene se pot de obicei înțelege mai uşor în afara contextului decât multe cuvinte germane; cele germane, mai uşor decât cele engleze şi franceze; cele engleze, decât cele chineze». Citatul ne atrage atenția asupra identificării sensului cuvintelor din diferite limbi în context şi în afara lui, cu sublinierea că în limba engleză, din cauza sărăciei formelor morfologice ale cuvintelor, contextul are un rol hotărâtor în această privință; dar el ne atrage totodată atenția şi asupra importanței contextului pentru identificarea cuvintelor ca *părți de vorbire* (altfel spus, pentru diferențierea cuvintelor de omonimele lor gramaticale «externe»), precum şi pentru identificarea, în cadrul părții de vorbire respective, a *funcțiilor lor morfologice*. La acestea trebuie adăugat faptul că, o dată cu identificarea semantico-morfologică, tot contextul este acela care – în limba engleză – indică, de cele mai multe ori şi funcția sintactică a cuvintelor din propoziție. *Contextul devine, aşadar, elementul hotărâtor al identificării semantico-morfologico-sintactice a cuvintelor din propoziție.*

Transpus în termeni strict gramaticali, contextul înseamnă în primul rând *încadrare sintactică*. Modul în care această *încadrare sintactică*, în funcție, pe de o parte, de intenția vorbitorului (autorului), iar pe de altă parte, de posibilitățile semantico-gramaticale specifice ale cuvintelor, *defineşte* cuvintele ca *părți de vorbire* şi le *fixează sensul* şi *funcțiunea morfologică* într-o propoziție dată poate fi urmărit pe baza ilustrărilor de mai jos:

Încadrarea sintactică a cuvintelor – mijloc de definire a lor ca părți de vorbire şi de diferențiere a lor de omonimele lor gramaticale «externe».

Întrucât în limba engleză contemporană numeroase cuvinte au dat naştere, prin *conversiune* (Conversion), adică prin schimbarea categoriei gramaticale, altor părți de vorbire – identice ca formă cu ele –, încadrarea sintactică este aceea care defineşte partea de vorbire pe care aceste cuvinte *polivalente* o reprezintă într-o

propoziție dată și o diferențiază astfel de omonimele ei gramaticale «externe» posibile, atunci când această definire și diferențiere nu rezultă dintr-o formă paradigmatică specifică sau când formele paradigmatice ale omonimelor gramaticale sunt și ele omonime (de ex. *lands* – pluralul substantivelor *land* și pers. a III-a singular indicativul prezent al verbului *to land*).

Wishes father thoughts. («Dorințele zămislesc gânduri») Fiecare din cele trei cuvinte ale propoziției poate fi folosit ca substantiv: *wishes* – «dorințe», *father* – «tată», *thoughts* – «gânduri»; iar două dintre ele pot fi forme verbale: *wishes* – «dorește», *father* – «zămislesc» etc. Ordinea strictă a cuvintelor în propoziție – în cazul de față, ordinea cuvintelor într-o propoziție afirmativă, și anume *subiect – predicat – complement*, este aceea care le fixează din punct de vedere morfologic, ca numite părți de vorbire: *wishes* – substantiv, *father* – verb, *thoughts* – substantiv în cazul acuzativ. Folosirea frecventă a cuvântului *father* ca substantiv – «tată» – induce adesea în eroare pe cei care, neglijând problemele conversiunii, încearcă să traducă o astfel de propoziție.

What is it good *for*? («La ce e bun? La ce servește?» *For* poate fi prepoziție, particulă adverbială și conjuncție. În exemplul nostru, *for* este folosit ca prepoziție, ca urmare a faptului că în propozițiile interogative introduse printr-un pronume interogativ, prepoziția poate ocupa o poziție finală – la sfârșitul propoziției, cu precădere în limba vorbită).

Pe baza celor de mai sus se poate formula o regulă fundamentală aplicabilă limbii engleze contemporane, și anume că o formă *polivalentă*, reprezentând mai multe omonime gramaticale «externe», *este*, în context, acea parte de vorbire a cărei funcție o îndeplinește și nu *este folosită* ca acea parte de vorbire, așa cum consideră numeroși autori englezi și americani. În felul acesta se elimină din tratarea părților de vorbire inconsecvențele atât de frecvente ale autorilor amintiți care vorbesc despre substantive *folosite ca* adjective, adverbe *folosite ca* prepoziții, verbe *folosite ca* substantive etc.

Încadrarea sintactică a cuvintelor – mijloc de fixare (definire) a funcțiunilor lor morfologice şi de diferențiere a lor de omonimele lor gramaticale «interne».

Întrucât în limba engleză contemporană numeroase cuvinte pot îndeplini, în urma unui proces de *mutație funcțională* (Functional Shift), mai multe funcțiuni morfologice în cadrul uneia şi aceleiaşi părți de vorbire *polifuncționale*, încadrarea sintactică este aceea care defineşte funcțiunea morfologică pe care partea de vorbire o are în acel context şi o diferențiază astfel de omonimele ei gramaticale «interne».

Categoriile morfologice din cadrul unei părți de vorbire sunt destul de numeroase şi, de cele mai multe ori, diferă de la o parte de vorbire la alta, ceea ce ne îngăduie să distingem cel puțin două situații: *a)* situația în care categoriile morfologice ale uneia şi aceleiaşi părți de vorbire îndeplinesc funcțiuni atât de deosebite între ele încât şi valoarea lor semantică suferă modificări sensibile care, până la un punct, amintesc de modificările semantice determinate de conversiune (*polifuncționalism* şi *polisemie*, de exemplu, în cadrul pronumelui: *me* – «pe mine, mă», cazul acuzativ al pronumelui personal *I*; «mie, îmi» – cazul dativ al aceluiaşi pronume personal; «eu» – echivalent, în limba vorbită, al nominativului *I* etc.); *b)* situația în care, în cadrul unei aceleiaşi categorii morfologice, funcțiunile morfologice afectuează valoarea semantică a cuvântului într-o măsură mult mai redusă, adesea în sensul distincției dintre «general» şi «particular», dintre «o oarecare valoare semantică» şi «absența totală a valorii semantice», dintre «anaforic» şi «anticipativ» etc. (*polifuncționalism cu polisemie redusă*, de exemplu articolul nehotărât *a(n)* cu funcțiune numerică – «un, una, o», în funcțiune anticipativă – «un, o» etc.).

a. Polifuncționalism şi polisemie.

The teacher entered the classroom. («Profesorul *sau* profesoara intră în clasă». *Teacher* face parte din substantivele de gen *comun* – Common Gender –, substantive care sunt *fie* masculine, *fie* feminine, precizarea fiind posibilă numai în cadrul contextului; în cazul de față întreaga propoziție nu este suficientă pentru

determinarea genului. Acest lucru devine posibil numai cu ajutorul altor propoziții, de pildă: *She* – «ea» – called the roll. etc.).

Soon a little flock of sparrows and other small birds assembled to feed as usual. One of them lit on the edge of the tray and was just going to hop in, when *she* spied the caterpillar. (J. Lubbock, *The Beauties of Nature*) («Nu trecu mult şi un mic stol de vrăbii şi alte păsărele se adunară să mănânce ca de obicei. Una din ele poposi pe marginea tăvii, gata să sară înauntru, când văzu omida». De obicei, substantivele care denumesc păsări sunt de genul neutru. În exemplul nostru însă pronumele *she* din cea de-a doua frază arată că *sparrows* sau *bird* sunt interpretate de autor ca fiind de genul feminin).

I *myself* did it. («Eu însumi am făcut aceasta». *Myself* poate fi pronume reflexiv – «mă, pe mine», de întărire – «însumi», personal – «eu». Aşezarea lui între subiect şi predicat arată că aici e folosit ca pronume de întărire, mai exact ca pronume de «dublă» întărire, poziția lui mai puțin accentuată fiind la sfârşitul propoziției. *Myself* ca pronume reflexiv e folosit împreună cu un verb tranzitiv, transformându-l într-un verb reflexiv. Tot sintaxa e aceea care condiționează folosirea lui *myself* ca pronume personal: când este nume predicativ după formele verbului *to be*, în unele construcții absolute, în cadrul unei serii de complemente directe, precedat de prepoziția *but* într-o propoziție negativă etc.)

Has *anybody* called? («A venit cineva?» În funcție de caracterul afirmativ, interogativ sau negativ al propoziției, pronumele nehotărât *anybody* îşi schimbă sensul şi locul: în propozițiile afirmative, înseamnă «oricine, oricare», ocupând locul I ca subiect, locul III ca complement direct etc.; în propozițiile interogative înseamnă «cineva», fiind înlocuitorul lui *somebody* dintr-o propoziție afirmativă şi ocupând locul caracteristic subiectului în propozițiile interogative; în propozițiile negative formează o unitate cu negația *not*, traducându-se prin «nimeni» şi ocupând locul complementului direct etc.).

She has read books 3–4. («A citit cărțile – capitolele – 3–4». Numeralele cardinale 3–4 – three-four –, datorită aşezării lor *după* substantivul books sunt, de fapt, folosite ca numerale ordinale. Aşezarea lor *înaintea* substantivului le-ar readuce

la funcțiunea lor specifică, şi propoziția ar căpăta un înțeles diferit: She has read 3–4 books – «A citit 3–4 cărți»).

Has John come *yet*? («A şi venit Ion?» Adverbul *yet* are sensul de «încă» în propozițiile negative şi, mai rar, în cele afirmative; în cele interogative, el înseamnă «deja»).

It *should* be on the shelf. («Probabil că e pe raft. Trebuie să fie pe raft». O astfel de interpretare a lui *should* este posibilă numai în cadrul unui context lărgit, care să depăşească limitele propoziției de mai sus, de pildă: «Haven't you see the manuscript?» – «It should be on the shelf.» – «N-ai văzut manuscrisul?» – «Probabil că e pe raft.» Fără un astfel de context lărgit, «it should be on the shelf» poate fi interpretat şi altfel: «Ar trebui să fie pe raft», implicând, eventual, reproşul din partea vorbitorului.)

He *could* write better. («Putea scrie mai bine», dar şi: «Ar putea scrie mai bine» – întrucât *could* este fie Past Tense, fie condiționalul prezent al verbului *can*. Numai un context lărgit, cuprinzând specificări temporale de un ordin sau altul, poate fixa modul şi timpul reprezentate de *could*.)

b. Polifuncționalism cu polisemie redusă.

My *family* are downstairs. («Familia mea e la parter». Substantivul *family* poate fi substantiv individual sau substantiv colectiv. Ca substantiv individual, el are determinări specifice, poate fi folosit la singular şi la plural – *family, families* – şi se acordă cu verbul în număr. Ca substantiv colectiv, are mult mai puține determinări decât substantivele individuale, nu are plural, dar se acordă cu verbul la plural. Cu alte cuvinte, predicatul este acela care îi fixează încadrarea într-o anumită categorie de substantive, aceea a substantivelor *colective*. Pe de altă parte, spunem că *family* are o polisemie redusă întrucât între sensul de «familie» din *family* substantiv individual şi acela de «familie, membrii familiei» din *family* substantiv colectiv există doar o diferență de interpretare a respectivei noțiuni: «un tot, un întreg, o colectivitate» şi «elementele unui tot, ale unui întreg, ale unei colectivități»).

A Man is A Man For A' That (titlul unei poezii de Robert Burns) («Şi totuşi, omul e om, să ştii». Funcțiunea generică a articolului nehotărât *a'* şi deci folosirea substantivului *man* într-un sens general – «omul», «oamenii» – este stabilită de raporturile sintactice create între substantivul determinat *a man* şi predicatul nominal, format din verbul de legătură *is* – prezent *gnomic* – şi numele predicativ *a man*, substantiv determinat de articolul nehotărât *a* în funcțiune generică şi folosit în acelaşi sens general ca *a man*, subiectul propoziției. Ca şi în cazul celorlalte articole din limba engleză, funcțiunile articolului nehotărât sunt multiple: funcțiunea numerică, funcțiunea anticipativă, funcțiunea generică. Polisemia substantivului *a man* rezultată din diversitatea funcțiunilor articolului nehotărât este redusă, deoarece nu poate fi vorba de o modificare semantică a noțiunii de *man* – «om», ci doar de interpretarea ei ca noțiune «generală» sau «particulară»; de asemenea, ca noțiune determinată în sensul de număr «subliniat» sau «nesubliniat», de exemplu: «A man, two horses and a cart» – egal cu «One man, two horses and one cart» – «Un om, doi cai şi o căruță»: număr subliniat, articolul *a* devenind, de fapt, un numeral, după cum reiese din folosirea, în continuare, a numeralului *two* – «doi». În «I saw a man» – «Am văzut un om», ideea de număr nu e subliniată, deşi ea nu lipseşte cu desăvârşire; funcțiunea articolului este anticipativă, opusă celei anaforice: substantivul *a man*, particularizat, este prezentat de către vorbitor ca un element nou al comunicării lingvistice etc.).

You can't eat *your* cake and have it. („Şi cu varza unsă şi cu slănina-n pod nu se poate". *You* este de obicei folosit ca pronume personal cu funcțiune anaforică, referindu-se la persoana căreia i se adresează vorbitorul; acelaşi lucru se poate spune şi despre adjectivul posesiv *your*. În exemplul nostru, însă, atât *you* cât şi *your* îndeplinesc o funcțiune generică, putând fi înlocuite prin *one* – „cineva, oricine" etc. şi "one's" – „al acelui cineva". Această funcțiune se poate deduce din caracterul de proverb al exemplului, dar şi dintr-o încadrare sintactică lărgită, de pildă cu ajutorul unei propoziții anterioare în care s-au folosit alte pronume sau adjective posesive decât cele de persoana a II-a: "*I* don't think *he* is right. You can't eat your cake and

have it." – „Nu cred că are dreptate. Şi cu varza unsă şi cu slănina-n pod nu se poate". Polisemia se reduce la raportul „general" – „particular").

c. Polifuncționalism.

Reading books is useful. („Cititul cărților e o preocupare folositoare". Prezența complementului direct *books* după *reading* face ca acesta să îndeplinească funcția de Gerund şi nu de substantiv verbal, ca în propoziția: *Reading* is useful – „Cititul e o preocupare folositoare").

Exemplele de mai sus reprezintă doar câteva dintr-un număr impresionant de ilustrări posibile, care scot în evidență rolul sintaxei în analiza morfologică.

Ținând seama de acest fapt, se pune întrebarea dacă, o dată cu constatarea lui, nu este indicată şi aplicarea unor criterii *de ordin sintactic* la ceea ce am denumit „morfologie sintactică", în primul rând *a criteriului ierarhizării*. Sintaxa deosebeşte părți *principale* şi *secundare ale propoziției*. Nu este oare cazul ca şi „morfologia sintactică" să deosebească *părți de vorbire principale şi secundare*?

Considerăm că răspunsul poate fi afirmativ, nu numai pentru temeiurile arătate mai sus, ci şi pentru că o astfel de interpretare ar contribui la fixarea părților de vorbire din limba engleză, al căror număr variază atât de mult de la un autor la altul în bună măsură datorită diversității criteriilor de ierarhizare. Astfel – pentru a da numai câteva exemple – dacă un gramatician din Europa de Răsărit stabileşte 13 părți de vorbire: substantivul, adjectivul, pronumele, numeralul, verbul, adverbul, prepoziția, conjuncția, articolul, particulele, cuvintele modale (parentetice), cuvintele afirmării şi negării, interjecția, un alt gramtician in Europa de Răsărit stabileşte 9 părți de vorbire: substantivul, adjectivul, numeralul, pronumele, verbul, adverbul, prepoziția, conjuncția şi interjecția; al treilea gramatician din Europa de Răsărit stabileşte numai 8: substantivul, adjectivul, pronumele, numeralul, verbul, adverbul, conjuncția şi prepoziția; iar un al patrulea gramatician din Europa de Răsărit

stabileşte 12: substantivul, adjectivul, numeralul, pronumele, categoria stării, verbul, adverbul, cuvintele modale, particulele, prepoziția, conjuncția şi interjecția.

Harold E. Palmer (în *A Grammar of Spoken English*), 8: substantivul, pronumele şi determinanții, calificativele, verbul, adverbul, prepoziția, conectivele şi interjecția; Bain (în *A Higher English Grammar*), 7: substantivul, pronumele, adjectivul, verbul, adverbul, prepoziția şi conjuncția: Ashton (în *Senior English Grammar*), Nesfield (în *English Grammar Past and Present*) şi Kittredge şi Farlez (în *Advanced English Grammar*) completează lista lui Bain cu interjecția; Sweet (în *A New English Grammar*) distinge 5 părți de vorbire: substantivul, adjectivul, numeralul, verbul şi particula.

Considerăm că întocmai după cum în sintaxă în jurul subiectului şi predicatului gravitează celelalte părți ale propoziției, aşa şi în cadrul „morfologiei sintactice", în jurul substantivului şi verbului gravitează celelalte părți de vorbire. În consecință, substantivul şi verbul pot fi considerate *părți principale de vorbire*. Celelalte părți de vorbire, în măsura în care se grupează în jurul primelor, devin *părți de vorbire secundare*. Ele *intră în anumite raporturi* cu părțile de vorbire principale (şi cu câteva alte părți de vorbire secundare), şi anume:

1. În raporturi de determinare.

Raporturile de determinare se concretizează cu ajutorul *determinanților* (Determinatives) – părți de vorbire care nu fac decât să *precizeze* cuvântul pe care îl însoțesc, fără a-i modifica valoarea semantică. Precizarea se poate face în mai multe sensuri, ceea ce îngăduie împărțirea determinanților pe categorii:

a. Determinanți substantivali.

— *demonstrativi* (articolul hotărât, adjectivul demonstrativ, anumite adverbe de loc şi timp devenite adjective), de exemplu: Give me *the* book – „Dă-mi cartea" (cartea aceea).

I have told him *this* story – „I-am spus povestea aceasta"

The man *there* – „Omul de colo” (that man – „omul acela”)

— *posesivi* (adjectivul posesiv, genitivul posesiv), de exemplu:

Is *your* brother married? – „E căsătorit fratele tău?”

Shakespeare's works. „Operele lui Shalespeare” (cf. *his* works – „operele lui”).

— *numerici* (numeralul, articolul nehotărât în funcție numerică, articolul hotărât, unele adjective nehotărâte), de exemplu:

Three books – „Trei cărți”

A pencil and *two* pens – „Un creion şi două tocuri”

They sold the apples by *the* pound – „Vindeau merele cu livra”

Several people – „Mai mulți oameni”

— *generici* (articolul hotărât, articolul nehotărât, articolul zero, any), de exemplu:

A (The) tiger is a wild animal – „Tigrul este un animal sălbatic”

Tigers are wild animals – „Tigrii sunt animale sălbatice”

Any man can do it – „Orice om poate face aceasta” etc.

b. Determinanți verbali.

— *de loc* (adverbele de loc), de exemplu:

He lives *over there* – „Locuieşte acolo”

— *de timp* (adverbele de timp), de exemplu:

We'll return *to-night* – „Ne vom înapoia diseară”

— *de grad, intensitate etc.* (adverbele de grad, intensitate etc.), de exemplu:

I like this novel *very much* – „Îmi place foarte mult romanul acest” etc.

2. În raportul de modificare.

Raporturile de modificare se concretizează cu ajutorul *modificatorilor* (Modifiers) – părți de vorbire, care, într-o măsură mai mare sau mai mică, modifică valoarea semantică a cuvântului pe care-l însoțesc.

Modificatorii specifici ai substantivului sunt adjectivele calitative şi relative, de exemplu:

A *beautiful* song – „Un cântec frumos”

A *wooden* house – „O casă de lemn”

A *silk* dress – „O rochie de mătase”

A *stone* wall – „Un zid de piatră”.

Modificatorul specific al verbului este adverbul de mod, de exemplu:

She sings *beautifully* – „Ea cântă frumos”

They returned *quickly* – „S-au întors repede”.

3. În raporturi de înlocuire.

Raporturile de înlocuire se concretizează cu ajutorul *înlocuitorilor* (Substitutes) – părţi de vorbire care înlocuiesc alte părţi de vorbire.

Înlocuitorul specific al substantivului este pronumele, de exemplu:

He is a famous singer – „E un cântăreţ renumit” (*He* înlocuieşte un anumit substantiv propriu).

Înlocuitorii specifici ai verbului principal sau noţional sunt verbele auxiliare şi modale, de exemplu:

”Does he speak English?“ – ”Yes, he *does*.“ – „Vorbeşte englezeşte? – Da.” (*Does* ţine locul lui *speak(s)*).

”Can you ski?“ – ”No, I *can't*.“ – „Ştii să schiezi? – Nu, nu ştiu.”

4. În raporturi de conexare.

Aceste raporturi se concretizează cu ajutorul aşa numitelor *conective* (Connectives), prepoziţii şi conjuncţii, de exemplu:

The boys are *in* the garden – „Băieţii sunt în grădină”

John *and* Peter – „Ion şi Petre”

5. În raporturi de independență sintactică.

Aceste raporturi sunt concretizate prin părți de vorbire adeseori neanalizabile din punct de vedere sintactic (interjecția) sau constituind înlocuitori ai unor propoziții sau părți ale propoziției (adverbele negării şi afirmării etc.), de exemplu:

”I am very angry with you.“ – ”Oh!“ „Sunt foarte supărat pe tine. – O!”

”Did you speak to them?“ ”Yes.“ – „Ai vorbit cu ei? – Da.” (subînțeles: „Am vorbit cu ei.”).

Notă. Raporturile de determinare, modificare şi înlocuire pot fi exprimate nu numai de *părți de vorbire*, ci şi de *părți ale propoziției* sau *propoziții întregi*. Limitarea lor la părți de vorbire a fost determinată de problema analizată.

În legătură cu cele discutate până acum s-ar părea că ar fi necesară o revizuire a problemelor părților de vorbire din engleza contemporană. Suntem convinşi de necesitatea unei astfel de revizuiri; dar considerăm că sistemul clasic al celor zece părți de vorbire (substantivul, articolul, adjectivul, pronumele, numeralul, verbul, adverbul, prepoziția, conjuncția şi interjecția) este întru totul aplicabil şi limbii engleze, cu corectivul că definițiile date unor părți de vorbire trebuie să fie în parte modificate, în parte completate. Astfel, de pildă, definiția adjectivului ca „parte de vorbire care arată însuşirea unui obiect” ni se pare cu totul incompletă; în sensul analizei raporturilor dintre părțile de vorbre, credem că este mai indicat să denumim adjectivul „o parte de vorbire care modifică sau determină un substantiv sau înlocuitor al acestuia”. (În consecință, adjectivul se va împărți în *a.* calitativ *b.* relativ *c.* determinativ).

Totodată, într-o gramatică cu caracter normativ-descriptiv, elementul diacronic (istoric), foarte important pentru *explicarea* anumitor fenomene, nu trebuie să intervină ca *factor* hotărâtor în stabilirea funcțiunilor morfologico-sintactice ale cuvintelor, sintagmelor, locuțiunilor etc. sau în stabilirea funcțiunilor sintactice ale propozițiilor şi părților de propoziție. Orice exagerare în acest sens implică o complicare în plus a problemelor morfologiei şi sintaxei limbii engleze, destul de complexe şi în plan *sincronic*.

Gramatica de față își propune să accentueze elementul *funcțional*, inspirându-se din faptele de limbă reale ale limbii engleze contemporane, şi, până la un punct, ale limbi engleze moderne, şi bazându-se pe relațiile *noi* dintre cuvinte, relații pe care le-a determinat pierderea desinențelor. Considerăm că într-o propoziție ca: ”This is a stone wall“, *stone* este un adjectiv de tip relativ şi nu un substantiv, pentru că funcția lui este adjectivală. Dacă nu ar fi aşa, s-ar cuveni să fim consecvenți şi să spunem că *but* din expresia ”*But* me no buts“ este o conjuncție care a devenit adverb, care a devenit prepoziție, care a devenit verb etc. – interpretare evitată până şi în gramaticile engleze cele mai tradiționale.

Eforturile autorilor gramaticii de față au urmărit cu perseverență discutarea diferitelor probleme pe plan sincronic-funcțional, ținând seama de elementul diacronic şi de interdependența dialectică dintre diferitele ramuri ale lingvisticei generale, accentuându-se îndeosebi legătura dintre morfologie, sintaxă, lexicologie şi stilistică.

Edith IAROVICI

Scurt istoric al limbii engleze.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

Limba engleză contemporană nu poate fi studiată decât în strânsă legătură cu evoluția limbii engleze de-a lungul veacurilor, în strânsă legătură cu desfăşurarea evenimentelor economice, politice, sociale şi culturale ce au influențat-o. Astfel, de pildă, datorită invaziilor germanice, limba vorbită astăzi în Anglia este o limbă germanică; cucerirea normandă a îmbogățit cu numeroase cuvinte franceze vocabularul limbii engleze şi a accelerat în mod indirect procesul de transformare a acesteia dintr-o limbă sintetică într-o limbă analitică. Renaşterea a avut drept rezultat un nou val de împrumuturi din latină şi greacă; revoluția industrială, dezvoltarea mişcării muncitoreşti, au îmbogățit mult vocabularul limbii engleze. Iată numai câteva exemple care ne arată influența foarte însemnată a istoriei poporului englez asupra limbii pe care acesta o vorbeşte.

Limba engleză aparține grupului de vest al limbilor germanice, care fac parte din familia de limbi indo-europene. Istoria limbii engleze începe în jurul anului 450, o dată cu venirea în Britania a unor triburi din nordul Germaniei. Primii au fost juții, care s-au stabilit în Kent şi în insula Wight. Saxonii i-au urmat curând, aşezându-se în actualele comitate Sussex şi Wessex. Anglii s-au stabilit în centrul Angliei şi pe coasta de nord-est. Astfel s-au răspândit în Britania dialecte germanice apusene, care au luat locul limbilor celtice vorbite până atunci pe teritoriul țării. Aceste limbi au supraviețuit numai în Irlanda, în nordul Scoției, în Țara Galilor şi – până la sfârşitul secolului al XVIII-lea – în Cornwall.

În evoluția neîntreruptă a limbii engleze, se pot distinge trei perioade principale:

1) engleza veche (Old English), între anii 450 şi 1100;

2) engleza medie (Middle English), între anii 1100 şi 1500;

3) engleza modernă (Modern English), de la 1500 până în zilele noastre.

Aceste delimitări sunt, fireşte, convenţionale, trecerea de la prima perioadă la a doua şi de la a doua la a treia efectuându-se treptat şi pe nesimţite. Ambele treceri reprezintă însă salturi calitative, pregătite de numeroase acumulări cantitative.

Caracteristicile esenţiale ale celor trei perioade sunt următoarele: engleza veche avea un sistem flexionar extrem de bogat; în engleza medie a avut loc o nivelare treptată a flexiunii; majoritatea terminaţiilor au dispărut în prima parte a englezei moderne.

Înainte de a examina această evoluţie mai îndeaproape, se cuvine să spunem câteva cuvinte despre *vocabularul* limbii engleze. Acesta a crescut de aproximativ zece ori în decursul englezei medii şi moderne. Totodată el s-a modificat simţitor din punctul de vedere al componenţei sale: în timp ce era aproape în întregime germanic în engleza veche, astăzi el cuprinde aproximativ 55% elemente romanice, 10% împrumuturi din alte limbi şi numai 35% elemente germanice. Totuşi fondul principal lexical al limbii engleze a rămas germanic, în ansamblu. Această constatare nu se bazează pe un studiu amănunţit al fondului principal lexical al limbii engleze, întrucât nu avem încă la îndemână un asemenea studiu, ci pe faptul că orice conversaţie uzuală dusă în limba engleză cuprinde un număr covârşitor de cuvinte de origine germanică, precum şi pe cercetările statistice făcute cu privire la proporţia de cuvinte anglo-saxone folosite de unii dintre cei mai mari scriitori englezi. S-au găsit, de pildă, 90% la Shakespeare, 81% la Milton, 75% la Swift, 75% la Galsworthy, 73% la Shaw etc.[1]

Numeroasele împrumuturi care au sporit masa vocabularului nu reprezintă numai o creştere numerică, ci şi una calitativă, în sensul exprimării din ce în ce mai adecvate a unor noţiuni noi şi variate, şi în sensul unei remarcabile îmbogăţiri a sinonimiei şi a posibilităţilor de exprimare mai abstractă şi mai nuanţată.

Această creştere cantitativă şi calitativă se explică prin necesităţile din ce în ce mai mari ale comunicării în cadrul unei societăţi tot mai evoluate. De ce vocabularul limbii engleze s-a îmbogăţit într-o atât de mare măsură cu elemente romanice? În

[1] F. T. Wood, *An outline History of the English Language*, London, 1941, p. 49—50.

primul rând, ca o urmare a cuceririi normande şi, în al doilea rând, ca o urmare a Renaşterii.

După cucerirea normandă, care a avut loc în 1066, limba franceză a devenit limba oficială, folosită la curte, în aparatul administrativ şi judiciar, în învăţământ şi biserică, precum şi în literatură. După 1204 însă, când Anglia pierde Normandia şi nobilii se văd lipsiţi de moşiile din ţara lor de baştină, cele din Anglia trec pe primul plan al preocupărilor lor. În consecinţă ei îşi însuşesc din ce în ce mai temeinic limba engleză, care începe să recâştige terenul; în 1258 este dată prima proclamaţie regală în franceză şi engleză; către sfârşitul secolului al XIII-lea, mănăstirile şi universităţile se văd nevoite să interzică folosirea limbii engleze, care o înlocuise treptat, pe nesimţite, pe cea franceză. Războiul de 100 de ani, răscoala ţărănească din 1381, descompunerea relaţiilor feudale, dezvoltarea relaţiilor capitaliste – toate acestea au contribuit la reafirmarea limbii engleze. Într-adevăr, la începutul secolului al XIV-lea toată lumea vorbea engleza, iar franceza dispăruse din literatură, menţinându-se câtva timp încă în parlament, în şcoli, la curte şi la curţile judecătoreşti.

Pe măsură ce limba engleză câştiga victoria, ea adopta numeroase cuvinte din limba franceză (circa 10 000), necesare pentru a exprima o serie de noţiuni noi, proprii dezvoltării vieţii economice, politice, sociale, culturale; este drept că unele numeau noţiuni deja redate în limbă, ceea ce a dus însă la îmbogăţirea sinonimiei şi a posibilităţilor de nuanţare.

O altă perioadă de creştere masivă a vocabularului a fost Renaşterea, care, fiind o etapă de mare dezvoltare şi înflorire a vieţii economice şi culturale, a creat necesitatea găsirii unui număr uriaş de termeni noi pentru denumirea multiplelor noţiuni noi.

Între timp se desfăşura, ca şi în alte ţări, o luptă înverşunată între limba naţională şi limba latină în literatura ştiinţifică şi chiar – într-o anumită măsură – în beletristică. Victoria limbii naţionale (care în Anglia luase fiinţă în secolul al XV-lea pe baza dialectului vorbit în jurul Londrei – centrul economic, politic şi cultural al ţării) i-a făcut pe scriitorii, traducătorii şi oamenii de ştiinţă ai vremii să caute să suplinească lipsa unui mare număr de termeni de care aveau nevoie pentru a scrie în

limba engleză. În acest scop, ei apelau, fireşte, mai ales la limbile clasice, îndeosebi la limba latină, pe care o mânuiau cu multă uşurinţă. Acest fapt a adus un nou val de elemente romanice în vocabularul englez.

Revenind la domeniul *gramaticii*, constatăm, cupă cum am mai spus, că engleza veche avea un sistem flexionar extrem de bogat: substantivul, adjectivul, pronumele, articolul aveau desinenţe pentru caz, număr şi gen; formele verbelor variau după persoană, număr, mod, timp etc. Prin urmare engleza veche era o limbă *sintetică*. Către sfârşitul perioadei începu procesul de «nivelare» a terminaţiilor (levelling of endings), care se accentuă mult în engleza medie şi fu urmat, la începutul englezei moderne, de procesul de «pierdere» a terminaţiilor (loss of endings). Flexiunea scăzuse mult, dar în schimb crescuse importanţa instrumentelor gramaticale, a construcţiilor analitice şi a ordinii cuvintelor în propoziţie. Iată pentru ce, spre deosebire de engleza veche, engleza modernă este o limbă *analitică*.

Unii filologi au căutat explicaţia pentru această transformare în consecinţele cuceririi normande, socotind, de pildă, că genitivul prepoziţional şi dativul prepoziţional ar imita construcţia asemănătoare din limba franceză, însă aceste forme apăruseră în engleza veche. După cum spune A. Meillet, «tendinţa de a înlocui flexiunea prin ordinea cuvintelor şi prin cuvinte accesorii este un lucru universal în indo-europeană. Nicăieri ea nu se manifestă mai puternic decât în limbile germanice... Nicăieri ea nu s-a realizat mai complet decât în engleză. Engleza reprezintă termenul extrem al unei dezvoltări... »[2]

Prin urmare nu este vorba de un efect al cuceririi normande, care a putut cel mult să accelereze procesul de reducere a terminaţiilor, limba engleză fiind lipsită vreme îndelungată de influenţa normativă a statului, a şcolii, a literaturii. Una din cauze pare să fie o foarte importantă lege internă de dezvoltare a limbilor germanice, şi anume apariţia şi fixarea accentului de intensitate pe silaba iniţială, fapt caracterizat de A. Meillet ca o «adevărată revoluţie»[3]. După cum arată un

[2] A. Meillet, *Caractères généraux des langues germaniques*, Paris, 1930, p. 191.

[3] *Ibid*., p. 72.

gramatician din Europa de Răsărit, referindu-se la reducerea terminațiilor în decursul evoluției limbii engleze, «acest proces a fost legat de apariția în limbile germanice a accentului de intensitate şi fixarea lui pe vocalele radicale; elementele finale care au rămas în poziție neaccentuată s-au redus şi, treptat, au căzut complet. Această împrejurare s-a reflectat atât în formarea cuvintelor în limba engleză cât şi în morfologia ei... »

Iată câteva exemple care ilustrează evoluția flexiunii în limba engleză:

Engl. veche	leorn*ian*	mon*a*	sun*ne*	sun*u*	stan*as*
Engl. medie	lern*en*	mon*e*	sun*ne*	sun*e*	ston*es*
Engl. mod.	learn	moon	sun	sun	stones

După cum vedem, vocalele *ia, a, u* s-au transformat toate în *e*, iar pe urmă terminațiile s-au redus, numeroase cuvinte devenind monosilabice în pronunțare, chiar dacă în scris par uneori neschimbate, aşa cum se întâmplă în cazul pluralului *stones*. Sunt multe cazuri în care sunetul vocalic din silaba finală neaccentuată s-a modificat, însă reprezentarea lui grafică a rămas aceeaşi. Astfel, *-ar, -er, -ir, -or, -ur* se pronunță la fel în cuvinte ca *vulgar, baker, elixir, cantor, murmur*.

Datorită reducerii masive a terminațiilor, substantivul nu a păstrat decât două desinențe cazuale, adjectivul şi articolul au devenit invariabile, pronumele a pierdut numeroase terminații, verbul de asemenea. În schimb s-au dezvoltat larg construcțiile analitice ca, de pildă, cele cu *of* pentru genitiv şi *to* pentru dativ, iar ordinea cuvintelor a devenit fixă, dobândind o deosebită importanță gramaticală. Astfel se impune ordinea *subiect-predicat-obiect* şi Jespersen ne dă în această privință cifre foarte grăitoare, arătând că ordinea *subiect-predicat*-obiect apare în proporție de numai 16% în «Beowulf» şi 40% în proza regelui Alfred, însă în proporție de 82 - 97% la o serie de scriitori reprezentativi ai secolului al XIX-lea[4].

Funcțiunile sintactice ale cuvintelor sunt deseori determinate de locul lor în propoziție. În propoziția *We drink water*, cuvântul *water* este substantiv şi

[4] O. Jespersen, *Essentials of English Grammar*, London, 1953, p. 99.

complement direct de vreme ce este aşezat după verbul tranzitiv *to drink*, dar în propoziția *We water the flowers in the evening*, cuvântul *water* este verb şi predicat din moment ce este aşezat după subiectul *we*.

Datorită faptului că nu există terminații caracteristice anumitor părți de vorbire în urma sărăcirii flexiunii, este deseori greu să recunoaştem părțile de vorbire după forma lor. Astfel, de pildă, *speak* este verb, *bleak* este adjectiv, iar *leak* substantiv. În timp ce în limba română avem patru conjugări, potrivit terminației infinitivului, verbele din engleza modernă se împart în două mari categorii, regulate şi neregulate, după felul în care se formează trecutul indicativului (Past Tense) şi participiul trecut, însă terminațiile infinitivului sunt extrem de variate şi cu totul nesemnificative în ceea ce priveşte clasificarea lor, de exemplu: *to ask, to do, to mend, to place, to go, to put, to glide, to read, to sleep* etc.

Lipsa flexiunii este cauza principală a unui fenomen foarte frecvent în limba engleză contemporană, şi anume trecerea unui cuvânt dintr-o parte de vorbire în alta (conversion). Astfel, de pildă, din verbul *to run* a derivat substantivul *run*, din substantivul *paper* a derivat verbul *to paper*, din substantivul *chance* a derivat adjectivul *chance*, din adjectivul *native* a derivat substantivul *native* etc. Acest fenomen a făcut şi mai necesară o ordine a cuvintelor din ce în ce mai rigidă.

După modificările esențiale survenite în domeniul gramaticii în decursul perioadei englezei medii – pierderea majorității desinențelor şi creşterea mare a importanței instrumentelor gramaticale, a formelor analitice şi a ordinii cuvintelor – evoluția gramaticii în perioada englezei moderne pare extrem de calmă şi lină. Renaşterea nu a adus, din acest punct de vedere, niciun fel de schimbări însemnate. Ea este marcată doar de menținerea unor forme ce au dispărut ulterior – cum ar fi unele plurale în *-n* (de ex. eyen, shoon), construcția „*his-genitive*" (de ex. la Shakespeare: "the count his galleys", "Mars his heart"), comparative şi superlative ca *lenger, strenger, more strong, eloquenter, inventivest, delectablest*, comparative şi superlative duble ca *worser, the most unkindest*, forme pronominale ca *thou, thee*, folosirea la întâmplare a formelor *shall* şi *will*, perfectul compus format cu auxiliarul *to be*, persoana a treia singular a indicativului prezent terminată deseori în *-eth* sau -

th, iar persoana a treia plural uneori în *-s* sau *-es*, folosirea a două şi chiar trei negații (de ex. la Shakespeare: ”Nor never none shall mistress be of it, save I alone“) etc.

Pe lângă menținerea unor forme arhaice, Renaşterea este marcată de apariția unor forme noi, care nu reprezintă însă schimbări esențiale, de pildă: folosirea impersonală a pronumelui *they*, formarea adjectivului posesiv neutru *its*, folosirea pronumelui interogativ *who* ca pronume relativ, trecerea unor verbe tari în categoria verbelor slabe etc.

Singura modificare importantă adusă de secolele XVII şi XVIII în domeniul gramaticii este folosirea din ce în ce mai amplă a aspectului continuu (pentru indicarea unei acțiuni în curs de desfăşurare într-un anumit moment sau în raport cu o altă acțiune), precum şi a auxiliarului *to do* pentru interogativ şi negativ.

În ceea ce priveşte secolele XIX şi XX, ele înregistrează doar unele tendințe neînsemnate, cum ar fi folosirea tot mai clară a conjunctivului (de ex. ”I shall wait till he *comes*“ în loc de ”I shall wait till he *come*“; ”He ordered that we *should be* present“ în loc de ”He ordered that we *be* present“; ”Whoever you *may be*, you have no right to do this“ în loc de ”Whoever you *be*, you have no right to do this“), folosirea formei *you were* la persoana a doua singular în locul formei *you was* şi a formei *if I was* la persoana întâi singular în locul formei *if I were* etc. O tendință mai importantă este dezvoltarea mare a construcțiilor formate dintr-un verb şi un morfem adverbial, de tipul *to give in, to give up, to make off, to make out, to take in, to show off* etc. Numărul lor a crescut din ce în ce mai mult şi continuă să crească. Astfel, de pildă, verbele *to back, to blow, to break, to bring, to call, to come, to fall, to get, to give, to go, to hold, to laz, to let, to make, to put, to run, to set, to take, to turn, to work* au dat, potrivit monografiei lui A. G. Kennedy ”The Modern English Verb-Adverb Combination“[5], 155 de construcții având peste 660 de sensuri şi folosiri diferite.

---

[5] Citat de A. C. Baugh, *A History of the English Language*, London, 1954, p. 412.

După ce am cercetat pe scurt dezvoltarea vocabularului şi, ceva mai amănunțit, evoluția gramaticii, nu putem încheia acest foarte sumar istoric al limbii engleze fără a aminti de o problemă deosebit de dificilă pe care o ridică studiul acestei limbi, şi anume discrepanța extrem de mare dintre pronunțare şi ortografie. În general, ortografia de astăzi oglindeşte pronunțarea de la sfârşitul perioadei englezei medii. De aceea este foarte greu, nu numai pentru străini, dar şi pentru mulți englezi, să-şi amintească diferitele moduri în care unul şi acelaşi sunet poate fi reprezentat, de exemplu [i:] în cuvintele *he, machine, see, steal, believe, receive*, sau [ʃ] în cuvintele *shall, Asia, tissue, pension, moustache, fuchsia, mission, official, ocean, conscience, schedule, vitiate, pshaw*; pe de altă parte, una şi aceeaşi literă poate reprezenta sunete diferite, de exemplu litera *a* în cuvintele *cat, tall, path, many, made, care, wash, steward*.

În engleza veche ortografia era fonetică, redând în general sunetele în mod fidel. Situația începe să se schimbe în engleza medie, când scribii anglo-normanzi folosesc unele metode franceze de redare a sunetelor (de ex. *ou* în locul lui *u*; *c* în locul lui *s* etc.). Ei înlătură semnele speciale prin care se indicaseră vocalele lungi în engleza veche, înlocuindu-le mai întâi prin vocale duble, apoi prin adăugarea unui *e* la sfârşitul cuvântului (de ex. gos – goos – goose). Pe de altă parte, o vocală scurtă este deseori indicată de el prin dublarea consoanei următoare, fapt care explică şi astăzi dublarea consoanei finale a unor adjective şi verbe monosilabice cu vocală scurtă (de ex. hot – hotter – hottest; rub – rubbed – rubbing).

La începutul perioadei englezei moderne, ortografia nu mai este fonetică, atât din cauza modificărilor introduse de scribi cât şi din pricina faptului că ea nu oglindeşte schimbările de pronunțare survenite în decursul timpurilor. Situația se complică şi mai mult atunci când, în timpul Renaşterii, etimologiştii transformă ortografia anumitor cuvinte astfel încât redarea lor grafică să corespundă originii lor reale (atribuindu-le însă uneori o etimologie fantezistă), ajungând să scrie, de pildă, *doubt, indict, choir, victuals* în loc de *dout, indite, quire, vitailles*. Uneori o literă adăugată începe în cele din urmă să fie rostită, denaturându-se astfel pronunțarea unor cuvinte (de ex. *l* în *fault*, *d* în *advance*, *c* în *perfect*). În prima jumătate a secolului al XVI-lea, ortografia cunoaşte încă multe fluctuații, nu numai de la un scriitor la

altul, dar chiar la unul şi acelaşi scriitor. Astfel, Greene scria *fellow, felow, felowe, fallow* sau *fallowe*. Către mijlocul secolului, datorită răspândirii lucrărilor tipărite şi strădaințelor unor filologi, se realizează într-o anumită măsură unificarea şi fixarea ortografiei. Către jumătatea secolului al XVII-lea, ortografia engleză este aproape identică cu cea de astăzi. Între timp, pronunțarea a mai suferit însă schimbări foarte însemnate, ceea ce a mărit şi mai mult discrepanța dintre sunetele limbii engleze şi reprezentarea lor grafică. Deşi problema necesității unei reforme a ortografiei s-a pus în repetate rânduri în Anglia, îndeosebi în secolul al XIX-lea şi la începutul secolului nostru, ea a stârnit proteste vehemente din partea cercurilor conservatoare şi rezolvarea ei cade în sarcina viitorului. Este interesant de reținut faptul că, deşi mulți dintre actualii ei partizani sunt însuflețiți de cele mai bune intenții, există alții care nu sunt mânați decât de dorința de a facilita adoptarea limbii engleze ca limbă unică internațională.

PROPOZIȚIA.

Victor Hanea

Propoziția simplă. pp. 151-169.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

PARTEA A TREIA

SINTAXA

PROPOZIȚIA ȘI FRAZA

Propoziția este cea mai scurtă unitate a vorbirii, care comunică o idee mai mult sau mai puțin completă, într-o anumită formă gramaticală și cu o anumită intonație. Ea este expresia lingvistică a judecății. Dar propoziția servește nu numai pentru comunicarea unei idei, ci și a atitudinii vorbitorului față de realitatea înconjurătoare.

Fraza este o îmbinare de propoziții care se întregesc reciproc și care se află în anumite raporturi logice și gramaticale unele față de altele.

În gramatica engleză, termenul *sentence* servește pentru a desemna atît propoziția cît și fraza, ceea ce face posibilă o clasificare a lor din punct de vedere al compunerii în *simple, compound* și *complex sentences*, adică *propoziții simple, fraze formate prin coordonare* și *fraze formate prin subordonare.*

Această deosebire de terminologie dă naștere la unele dificultăți metodologice atunci cînd sintaxa engleză este scrisă în limba romînă și face necesară folosirea unor termeni neuzitați în gramatica limbii romîne.

Pentru aceste considerente, în lucrarea de față propoziția va fi denumită propoziție simplă (Simple Sentence), în opoziție cu fraza (Compound și Complex Sentence).

PROPOZIȚIA SIMPLĂ
(The Simple Sentence)

Propoziția simplă constă, în majoritatea cazurilor, dintr-un grup de cuvinte, dar ea poate fi alcătuită și dintr-un singur cuvînt:

Ruth was silent. (J. London, *Martin Eden*)
"Nonsense again! Marry! I don't want to marry!" (Ch. Brontë, *Jane Eyre*)
"Pity," he said *(Ibid.)*

Elementele care alcătuiesc propoziția se numesc părți ale propoziției (Parts of the Sentence) și ele se grupează, în funcție de rolul lor și de raporturile dintre ele, în *principale* (subiectul și predicatul) și *secundare* (complementul și atributul). În afară de aceasta, propoziția mai poate să conțină și cuvinte sau grupuri de cuvinte nelegate gramatical de ea, așa-numitele elemente independente (Independent Elements).

Părțile secundare ale propoziției gravitează în jurul subiectului sau predicatului, care reprezintă cele două pivoturi ale ei. Subiectul împreună cu atri-

butul sau atributele sale formează grupul subiectului (The Group of the Subject), iar predicatul împreună cu complementele sale formează grupul predicatului (The Group of the Predicate). Grupul predicatului este cel mai numeros, el putînd fi format din mai multe tipuri de complemente — direct, indirect, prepoziţional şi circumstanţial:

A damp mist (grupul subiectului) *rose from the river* (grupul predicatului). (Ch. Dickens, *Oliver Twist*)

CLASIFICAREA PROPOZIŢIILOR SIMPLE

Propoziţiile simple pot fi clasificate din mai multe puncte de vedere:
1) din punctul de vedere al *intenţiei* vorbitorului;
2) din punctul de vedere al *structurii gramaticale;*
3) din punctul de vedere al caracterului *subiectului.*

A. *CLASIFICAREA PROPOZIŢIILOR SIMPLE DIN PUNCTUL DE VEDERE AL INTENŢIEI VORBITORULUI*

Din punctul de vedere al intenţiei vorbitorului, independent de legătura lor cu alte propoziţii, propoziţiile se împart în:
1) *enunţiative* (Declarative Sentences);
2) *interogative* (Interrogative Sentences);
3) *imperative* (Imperative Sentences);
4) *exclamative* (Exclamatory Sentences).

1) I have only thought of him as a friend. (G. Eliot, *The Mill on the Floss*)
2) Has she mentioned me lately? (Ch. Brontë, *Jane Eyre*)
3) Don't talk high-flown nonsense to me, sir. (Ch. Dickens, *Oliver Twist*)
4) How silly I was in my happiness! (Th. Hardy, *Tess of the D'Urbervilles*)

Unii gramaticieni vorbesc şi despre *propoziţii optative*, care exprimă o dorinţă puternică, şi *propoziţii dubitative*, care exprimă o îndoială din partea vorbitorului:

And I wanted to see you again — so much, so much! (Th. Hardy, *Tess of the D'Urbervilles*)
Oh, if I could only see him laugh once more! (Mark Twain, *The Author's Lecture in Newark*)
I, probably, should know nothing about their ban. (Ch. Brontë, *Jane Eyre*)

Totuşi, majoritatea gramaticilor nu consideră propoziţiile *optative* şi *dubitative* ca tipuri speciale de propoziţii. Ele pot fi considerate ca propoziţii enunţiative (prin adăugarea unui cuvînt modal independent) sau propoziţii exclamative.

1. PROPOZIŢIA ENUNŢIATIVĂ
(The Declarative Sentence)

Propoziţia enunţiativă (The Declarative Sentence) este aceea prin care vorbitorul enunţă sau comunică ceva interlocutorului său, pe baza unei constatări făcute în legătură cu realitatea inconjurătoare.

După aspectul lor, propoziţiile enunţiative pot fi *afirmative* sau *negative* (*affirmative* or *negative*).

Datorită numărului redus de desinenţe în limba engleză modernă, ordinea cuvintelor în propoziţie este rigidă. Într-o propoziţie enunţiativă subiectul precedă de obicei predicatul. Dacă verbul este tranzitiv, complementul direct este aşezat imediat după verb. Dacă verbul tranzitiv are două complemente — direct şi indirect — complementul indirect precedă complementul direct.

Între propoziţiile negative din limba engleză şi cele din limba romînă există o mare deosebire. În timp ce în limba romînă pot exista mai multe negaţii în aceeaşi propoziţie, în limba engleză propoziţia negativă are, de regulă, o singură negaţie. Astfel, propoziţiile:

You will not speak to him on any pretext. (Ch. Brontë, *Jane Eyre*)
I have never heard of him before. (*Ibid.*)

se traduc în limba romînă:

Nu vei vorbi cu el sub *nici* un motiv
N-am auzit de el *niciodată* pînă acum.

Notă. Propoziţia enunţiativă se caracterizează prin intonaţie coboritoare (Tune 1):

He knew this to be true enough. (Th. Hardy, *Tess of the D'Urbervilles*)
I did not wish to disturb you. (Ch. Brontë, *Jane Eyre*)

2. PROPOZIŢIA INTEROGATIVĂ
(The Interrogative Sentence)

Propoziţia interogativă formulează o întrebare. Cînd se foloseşte o astfel de propoziţie, vorbitorul doreşte ca persoana căreia i se adresează să exprime o anumită idee sau să confirme ori să nege o idee exprimată anterior de vorbitor.

După aspectul lor, propoziţiile interogative pot fi afirmative sau negative.

Propoziţiile interogative se formează prin aşezarea predicatului sau a unei părţi a predicatului înaintea subiectului, cu excepţia acelor propoziţii interogative în care subiectul propoziţiei cuprinde un cuvînt interogativ.

Do you doubt me, Jane? (Ch. Brontë, *Jane Eyre*)
How can you think of reading it? *(Ibid.)*
Cannot you describe her? (Th. Hardy, *Tess of the D'Urbervilles*)
But what makes you suppose Rivarez to be connected with them? (E. L. Voynich, *The Gadfly*)
"Who is your friend?" she asked. (Gr. Greene, *The Quiet American*)

Notă. În vorbirea familiară rapidă se întîlnesc cazuri cînd propoziţiile introgative au aceeaşi formă cu propoziţiile enunţiative (lipsa inversiunii sau a folosirii auxiliarului *to do*). Caracterul interogativ al acestui fel de propoziţii este reliefat numai prin intonaţie:

You know I dropped medicine and took up physics? (H. G. Wells, *The Invisible Man*)
Then you wil stay here till it is time to go to the barrier? (E. L. Voynich, *The Gadfly*)
You came here to see me? (Gr. Greene, *The Quiet American*))

Propoziţiile interogative se împart în:

a. Întrebări generale
(General Questions)

Întrebările generale (General Questions) cer confirmarea sau negarea ideii exprimate în întrebare. Cu alte cuvinte, ele exprimă raportul pozitiv sau negativ dintre subiect şi predicat. Întrebările generale încep cu un verb auxiliar, modal sau de legătură (copulativ), precum şi cu verbele *to have* şi *to be* ca verbe principale:

"Does my father know anything?" said Maggie still trembling. (G. Eliot, *The Mill on the Floss*)
Yet, are you not capricious, sir? (Ch. Brontë, *Jane Eyre*)
Have you lived here long? (J. Galsworthy, *The Apple Tree*)
Can't you put it off? *(Ibid.)*
Have you this book?

Uneori astfel de întrebări generale au formă negativă şi exprimă mirarea sau îndoiala:

Did no one go to Thornfield Hall then? (Ch. Brontë, *Jane Eyre*)

Nota 1. Întîlnim, de asemenea, întrebări generale care nu cer nici un răspuns şi care sînt, de fapt, propoziţii enunţiative cu caracter afectiv. Acestea sînt aşa-numitele *întrebări retorice (Rhetoric Questions)*.

But had he not been cruelly blinded? (Th. Hardy, *Tess of the D'Urbervilles*)

Is literature less human than the architecture and sculpture of Egypt? (J. London, *Martin Eden*)

Nota 2. Întrebările generale se pronunță cu intonație urcătoare (Tune 2).

b. Întrebări speciale
(Special Questions)

Întrebările speciale încep cu un cuvînt interogativ (pronume sau adverb).

Cuvîntul interogativ cu care încep întrebările speciale (*who, whose, whom, what, which, when, where, how, why, how many, how much, how long* etc.) indică felul informației pe care vorbitorul o cere din partea celui căruia i se adresează. Întrebările speciale se pot referi la oricare parte a propoziției, cuvîntul interogativ inițial înlocuind partea respectivă a propoziției:

Subiect: Who's coming? (H. G. Wells, *The Invisible Man*)
Predicat: "What did you do?" Ruth demanded breathlessly. (Jack London, *Martin Eden*)
Complement direct: What do you anticipate of me? (Ch. Brontë, *Jane Eyre*)
Complement circumstanțial: How long will you stay? *(Ibid.)*
Atribut: Whose house is it? *(Ibid.)*

Ordinea cuvintelor în întrebările speciale este aceeași cu cea din întrebările generale, însă cuvîntul interogativ precedă verbul auxiliar sau modal.

Cînd cuvîntul interogativ este subiectul propoziției sau un atribut al subiectului, ordinea cuvintelor este cea din propozițiile enunțiative afirmative, adică nu se folosește inversiunea.

Who recommended you to come here? (Ch. Brontë, *Jane Eyre*)

What awful event has taken place? *(Ibid.)*

Întrebările speciale se pronunță cu aceeași intonație ca și propozițiile enunțiative, adică cu intonația coborîtoare. (Tune 1).

În întrebările speciale prepoziția poate fi așezată și la sfîrșitul propoziției:

"What is it about?" I continued. (Ch. Brontë, *Jane Eyre*)

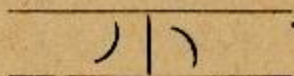
c. Întrebări alternative
(Alternative Questions)

Întrebările alternative exprimă o alegere — o alternativă — şi de aceea conţin conjuncţia *or*.

Din punctul de vedere al structurii, ele nu se deosebesc de întrebările generale, cu excepţia intonaţiei.

But what was that to her, or to anyone but myself? (Ch. Brontë, *Jane Eyre*)
Did he run into debt, or gamble or swear? (J. Galsworthy, *The Forsyte Saga*)

Întrebările alternative se pronunţă cu intonaţia urcătoare (Tune 2) pînă la conjuncţia *or* şi apoi cu intonaţia coborîtoare (Tune 1).

d. Întrebări disjunctive
(Disjunctive Questions)

O întrebare disjunctivă este o întrebare foarte scurtă, care se alătură unei enunţări şi repetă înţelesul acesteia. Ea se formează prin repetarea atît a verbului auxiliar sau modal cît şi a subiectului propoziţiei enunţiative precedente, exprimat prin pronume personal. Dacă predicatul enunţării nu conţine nici un verb auxiliar sau modal, în partea interogativă se foloseşte verbul *to do*.

Întrebarea este negativă atunci cînd enunţarea este afirmativă. Întrebarea este afirmativă atunci cînd enunţarea este negativă.

Întrebările disjunctive se traduc de obicei în limba romînă prin construcţia "nu-i aşa?"

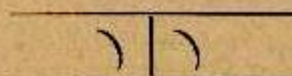
You really have enjoyed the music to-night, haven't you? (G. Eliot, *The Mill on the Floss*)
"I don't belong to you any more, then; do I, Angel?" she asked helplessly. (Th. Hardy, *Tess of the D'Urbervilles*)
Because I shan't learn Greek, you know... shall I? (G. Eliot, *The Mill on the Floss*)

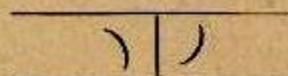
Cînd în partea enunţiativă a întrebării disjunctive se găsesc cuvinte de tipul: *never, scarcely, hardly* etc., acestea dau caracter negativ enunţului şi, în consecinţă, partea interogativă va fi afirmativă.

You never do, do you? (Gr. Greene, *The Quiet American*)

Întrebările disjunctive se pronunţă, de regulă, ca două grupări distincte de intonaţie. Prima parte-enunţiativă — este de obicei rostită cu intonaţia coborîtoare (Tune 1), dacă nu se accentuează în mod special vreun cuvînt

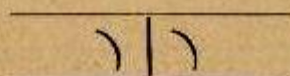
sau nu există nici o implicație specială. Partea a doua a întrebărilor disjunctive — întrebarea scurtă — se rostește cu intonația coborîtoare (Tune 1) sau cu intonația urcătoare (Tune 2), în funcție de certitudinea răspunsului în mintea vorbitorului.

Numeroase întrebări disjunctive se pronunță cu "Tune 1" urmat de "Tune 1" atunci cînd nu se pune problema caracterului răspunsului. (Vorbitorul este sigur că cel căruia i se adresează este de acord cu el.)

Fine weather, isn't it?

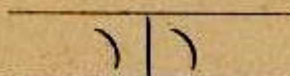
Întrebările disjunctive se rostesc uneori ca grupări simple ale intonației urcătoare (Tune 2), a doua parte a acestor întrebări fiind pronunțată ca o grupare de silabe neaccentuate finale. O astfel de intonație exprimă de obicei surprinderea.

But she loves you, doesn't she? (G r. G r e e n e, *The Quiet American*)

Întrebările disjunctive care exprimă părerea vorbitorului și nu cer nici o confirmare din partea persoanei căreia îi sînt adresate se pronunță, de asemenea, cu "Tune 1" urmat de "Tune 1". În acest gen de întrebări disjunctive, atît partea enunțiativă cît și partea interogativă sînt afirmative.

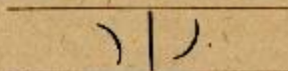
That's your crooked notion of honour, is it? (G. E l i o t, *The Mill on the Floss*)

Cererile conținînd formule de politețe, ca: *will you? won't you? would you?* etc., se pronunță cu "Tune 1" urmat de "Tune 2".

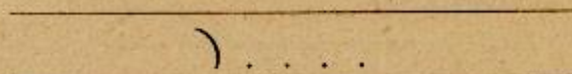
But you stop here by yourself a bit, Maggie, will you? (G. E l i o t, *The Mill on the Floss*)
Leaving superiority out of the question then, you must still agree to receive my orders now and then, without being piqued or hurt by the tone of command, will you? (C h. B r o n t ë, *Jane Eyre*)

În cazul întrebărilor disjunctive cu caracter afectiv, prima parte se rosteşte întotdeauna cu "Tune 1", iar partea a doua, adesea, cu "Tune 2".

It's lovely, isn't it?

Partea a doua a unei întrebări disjunctive cu caracter afectiv poate fi de asemenea pronunţată ca o grupare finală de silabe neaccentuate a intonaţiei coborîtoare (Tune 1). Acest tip de intonaţie este mai accentuat decît cel precedent, putînd implica şi ceva ce a rămas neexprimat direct de către vorbitor.

I have surely not been dreaming, have I? (Ch. Brontë, *Jane Eyre*)

3. PROPOZIŢIA IMPERATIVĂ
(The Imperative Sentence)

Propoziţia imperativă are ca scop să determine persoana căreia i se adresează să săvîrşească sau să nu săvîrşească o anumită acţiune. În consecinţă, după aspectul lor, propoziţiile imperative pot fi afirmative sau negative. Propoziţia imperativă exprimă astfel un ordin, o rugăminte, o cerere etc.

Propoziţiile imperative au verbul la modul imperativ (v. I, p. 430). Pentru persoana I sau a III-a se foloseşte echivalentul modului imperativ.

"Stand away, you two," he said. (H. G. Wells *The Invisible Man)*
Tom closed the book and said: "Now, let us go." (G. Eliot, *The Mill on the Floss*)

În vorbirea familiară rapidă, o propoziţie imperativă poate să nu conţină nici un verb, ci doar un substantiv, un adverb, o locuţiune prepoziţională etc. (propoziţii imperative eliptice).

At eleven sharp. (A. J. Cronin, *The Citadel*)
"Poker", said Kemp, and rushed to the fender. (H. G. Wells, *The Invisible Man*)
"Dr. Kemp," cried the policeman again. *(Ibid.)*
"Now for the door", said Adye. *(Ibid.)*

Ordinele se pronunţă cu intonaţia coborîtoare (Tune 1).

Go back now into the room. (Ch. Brontë, *Jane Eyre*)
Cererile și rugămințile se pronunță cu intonația urcătoare (Tune 2).

Now do, brother, let her be at peace a while! *(Ibid.)*
"Excuse me, gents", says Morgan. (O'Henry, *Babes in the Jungle*)
Do come and stay the night with us. (J. Galsworthy, *The Forsyte Saga*)

4. PROPOZIŢIA EXCLAMATIVĂ
(The Exclamatory Sentence)

Oricare dintre tipurile de propoziţii menţionate mai sus (enunţiative, interogative, imperative) poate căpăta un colorit afectiv, exprimînd bucuria, tristeţea, mirarea etc., transformîndu-se astfel într-o propoziţie exclamativă. Am putea deci considera propoziţiile exclamative ca varietăţi afective ale celor trei tipuri de propoziţii menţionate mai sus.

Această transformare se face simţită doar prin intonaţie (intensificarea accentului şi mărirea sau uneori — mai rar — micşorarea gradaţiei intonaţiei). Cu alte cuvinte, este vorba de folosirea aşa-numitei intonaţii de întărire. Pentru exprimarea acestei întăriri, vorbitorul poate folosi şi alte mijloace, cum ar fi: prelungirea duratei de pronunţare a anumitor sunete, folosirea diferitelor gesturi etc. Totuşi intensificarea accentului și creşterea gradaţiei intonaţiei rămîn cele mai obişnuite dintre aceste mijloace.

They starved her! (Ch. Dickens, *Oliver Twist*)
"A glass of water, Noah, dear. Make haste!" *(Ibid.)*
"I will not desert you!" (Th. Hardy, *Tess of the D'Urbervilles*)
"What's to be done!" exclaimed Mrs. Sowerberry. (Ch. Dickens, *Oliver Twist*)

Unele propoziţii exclamative au o structură specială, începînd cu un cuvînt exclamativ *(what, how)*. Cuvîntul scos în relief de către vorbitor este așezat după cuvîntul exclamativ, exceptînd cazul în care cuvîntul scos în relief este predicatul propoziţiei, acesta rămînînd la locul său obişnuit, după subiect. În propoziţiile exclamative nu există inversiune. Adverbul *how* se foloseşte pentru a scoate în relief un verb, adjectiv sau adverb, iar adjectivul *what* se foloseşte pentru a scoate în relief un substantiv:

"How silly I was in my happiness!" (Th. Hardy, *Tess of the D'Urbervilles*)

"What a fool I was!" said Kemp. (H. G. Wells, *The Invisible Man*)

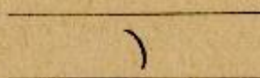
Cînd propoziţiile exclamative au forma interogativă, ordinea cuvintelor se inversează.

How could you be so treacherous! (Th. Hardy, *Tess of the D'Urbervilles*)

Propoziţiile exclamative sînt adesea propoziţii eliptice. Ele sînt caracterizate prin intonaţie.

What a woman's reason! (Th. Hardy, *Tess of the D'Urbervilles*)
And not a twinge of bodily pain about me! *(Ibid.)*
What a blasted shame! *(Ibid.)*

Propoziţiile exclamative se pronunţă, de regulă, cu intonaţia coborîtoare (Tune 1):

How stupid he must think her! (Th. Hardy, *Tess of the D'Urbervilles*)
Rest at last! *(Ibid.)*
Why should we put an end to all that's sweet and lovely! *(Ibid.)*

B. *CLASIFICAREA PROPOZIŢIILOR DIN PUNCTUL DE VEDERE AL STRUCTURII GRAMATICALE*

Din punctul de vedere al structurii, se disting următoarele tipuri de propoziţii simple:

1) propoziţia nedezvoltată;
2) propoziţia dezvoltată;
3) propoziţia eliptică;
4) propoziţia nominală.

1. PROPOZIŢIA NEDEZVOLTATĂ
(The Simple Unextended Sentence)

Propoziţia simplă nedezvoltată se compune numai din cele două părţi principale ale propoziţiei — subiectul şi predicatul:

Kemp got up. (H. G. Wells, *The Invisible Man*)
Burns obeyed. (Ch. Brontë, *Jane Eyre*)

2. PROPOZIŢIA DEZVOLTATĂ
(The Simple Extended Sentence)

Propoziţia simplă dezvoltată conţine, pe lîngă cele două părţi principale şi una sau mai multe părţi secundare — atribut, complement (direct, indirect prepoziţional, circumstanţial). Părţile secundare ale propoziţiei îndeplinesc funcţiunea fie de determinanţi, fie de modificatori sintactici. În acelaşi timp ele pot avea proprii lor determinanţi şi modificatori, care intră în componenţa lor şi nu sînt, deci, analizabili din punct de vedere sintactic.

3. PROPOZIŢIA ELIPTICĂ

Propoziţia eliptică este o propoziţie din care au fost omise una sau mai multe părţi, care pot fi deduse din contextul anterior:

> "You have told no one I am here?" he asked abruptby.
> "Not a soul." (H. G. Wells, *The Invisible Man*)

Deşi propoziţia "Not a soul" se compune numai dintr-un complement direct, ea are înţeles deplin, deoarece subiectul şi predicatul ei pot fi deduse cu uşurinţă din context.

Părţile secundare ale propoziţiei pot avea proprii lor determinanţi şi modificatori şi, în consecinţă, putem vorbi de un grup al complementului, al atributului şi al complementului circumstanţial:

> The uneasiness *of the Forsyte family* (grupul atributului) has been justified *by the simple mention of the hat* (grupul complementului prepoziţional). (J. Galsworthy, *The Man of Property*)
> *From the corner drugstore* (grupul complementului circumstanţial) she telephoned Pledger McAdams. (A. Saxton, *The Great Midland*)

Propoziţiile eliptice sînt folosite mai ales în vorbirea familiară, în special în dialog, precum şi în indicaţii scenice:

> Morning room in Algernon's flat in Half-Moon Street. (O. Wilde, *The Importance of Being Earnest*)
> Only one thing? (O. Wilde, *A Woman of No Importance*)

Propoziţiile eliptice sînt de asemenea caracteristice în titlurile textelor din presă:

> World Youth Forum-New Steps for Greater Unity. ("Moscow News", September 17, 1960)
> Public Figures Abroad on Forthcoming UNO Discussion. ("Moscow News", September 14, 1960)

În propoziţiile eliptice pot lipsi:

a) *Subiectul*, în:

1 propoziţii imperative:
Sit down a bit. (J. Galsworthy, *The Apple Tree*)

2 În alte cazuri, în special în limbajul familiar:
(I) Don't mind being late.
Could have gone into a drugstore and asked for a glass of water and taken one. (Dyson Carter, *Tomorrow is with Us*)

În limba romînă, atunci cînd subiectul este un pronume personal, acesta poate lipsi cu uşurinţă, datorită faptului că aspectul morfologic al verbului indică clar persoana.

b) *Predicatul:*
predicatul verbal:

Those books — yes. But the tramp... (H. G. Wells, *The Invisible Man*)
You here — so late. (Th. Hardy, *Tess of the D'Urbervilles*)

c) *Verbul de legătură (copulativ):*

1° în vorbirea accentuată:

"Oh, don't be late!" "I late!"

2° în reclame:
Terms moderate.

d) *Numele predicativ:*

Some of them were getting laid off, the way Pa had been. (Dyson Carter, *Tomorrow is with Us*)
She had found out she wasn't scared. No more than Patricia was. *(Ibid.)*

e) *Complementul direct:*

"I had forgotten," she said quickly, "and I am so anxious to hear." (J. London, *Martin Eden*)
"You've heard..." (Gr. Greene, *The Quiet American*)

Adesea, în special în răspunsurile la întrebări, ca şi în vorbirea familiară rapidă şi vioaie, lipsesc mai multe părţi ale propoziţiei:

"Somebody gave it to him." "Somebody?" "You". (Th. Hardy, *Tess of the D'Urbervilles*)
"I almost wish you had not — yes". "Why, dear?" *(Ibid.)*
"Do you know, when I said good night and went away, I was almost arrested?" "Arrested?" (J. London, *Martin Eden*)

Răspunsurile scurte la întrebări, care repetă numai verbul auxiliar sau modal şi subiectul, sînt de asemenea propoziţii eliptice.

"Did you understand me?" "I think, I did." (A. Saxton, *The Great Midland*)
"Are you scared, Thomas?" "Of course, I am." (Gr. Greene, *The Quiet American*)
"Couldn't you be a little bit late to-day?"
"No, I couldn't." (A. Saxton, *The Great Midland*)

Repetarea verbului auxiliar sau modal şi a subiectului (exprimat prin pronume personal) la sfîrşitul întrebărilor disjunctive reprezintă de asemenea propoziţii eliptice:

"We have been good friends, Jane, have we not?" (Ch. Brontë, *Jane Eyre*)
You like music, don't you?

Adesea se întîlnesc propoziţii eliptice în comparaţii:

You are all better than I. (Th. Hardy, *Tess of the d'Urbervilles*)

Propoziţiile subordonate introduse de conjuncţiile *when, while, till, if, unless, though, however, as if, whether... or* etc. sînt adesea elipsate, devenind construcţii participiale absolute:

When tired of the occupation, I would retire from the stairhead to the solitary and silent nursery. (Ch. Brontë, *Jane Eyre*)
You must be on your guard against her; you must shun her example; if necessary avoid her company. *(Ibid.)*

4. PROPOZIŢIA NOMINALĂ
(The One-Member Sentence)

Propoziţia nominală este alcătuită dintr-un singur element, un substantiv, cu sau fără determinanţi sau modificatori, care poate fi interpretat fie ca subiect, fie ca predicat:

Apoplexy. Nervous shock. (A. Conan Doyle, *The "Gloria Scott"*)

A beautiful day, quite warm. (J. Galsworthy, *The Forsyte Saga*)

But the eyes of them! The cold, red and often wet hands! (Th. Dreiser, *The Sandwich Man*)

Cînd o construcţie de acest tip conţine şi o parte secundară de propoziţie, nu mai reprezintă o propoziţie nominală, ci una eliptică.

C. *CLASIFICAREA PROPOZIŢIILOR DIN PUNCTUL DE VEDERE AL CARACTERULUI SUBIECTULUI*

1. PROPOZIŢIA PERSONALĂ
(The Personal Sentence)

Propoziţiile personale au un subiect care indică o persoană, un lucru sau o noţiune abstractă.

Propoziţiile personale se pot împărţi în:

1) *Propoziţiile personale definite* au subiectul exprimat printr-un substantiv sau un echivalent substantival şi indică o anumită persoană, un anumit lucru sau o anumită noţiune abstractă.

> Last of all she wanted time to think about Pa. (Dyson Carter, *Tomorrow is with Us*)
> My mother starts, colours, and smiles faintly. (Ch. Dickens, *David Copperfield*)

2) *Propoziţiile personale nedefinite* sînt propoziţiile al căror subiect are un caracter vag sau general. Subiectul unei astfel de propoziţii poate fi exprimat de pronume: *they, we, you, one*, substantivul *people* etc.:

> He remembered the days of his desperate starvation when *no one* invited him to dinner. (J. London, *Martin Eden*)
> *People* still say that I am rather pretty, Angel. (Th. Hardy, *Tess of the D'Urbervilles*)
> If *you* question these men they will all tell you the same story. (Th. Dreiser, *The Colour of a Great City*)

2. PROPOZIŢIA IMPERSONALĂ
(The Impersonal Sentence)

Propoziţii impersonale sînt propoziţiile al căror subiect nu reprezintă nici o persoană şi nici un lucru. Astfel de propoziţii se folosesc atunci cînd se vorbeşte despre fenomene ale naturii, timp, distanţă etc. Spre deosebire de limba romînă, în care propoziţiile impersonale sînt lipsite de subiect, în limba engleză, în acest tip de propoziţii, se foloseşte ca subiect pur gramatical (formal) pronumele *it*:

It is late. It's dark. It rains etc.

3. ELEMENTE INDEPENDENTE ALE PROPOZIŢIEI
(Independent Elements of the Sentence)

Elementele independente ale propoziţiei sînt cuvinte sau grupuri de cuvinte care nu sînt dependente gramatical de nici o parte a propoziţiei.

a. **Interjecţia**
(The Interjection)

Interjecţia este un cuvînt care exprimă o stare afectivă (bucurie, tristeţe, surpriză, indignare etc.):

Hush! What is that downstairs? (H. G. Wells, *The Invisible Man*)
Oh! What is to be done? (Ch. Dickens, *Oliver Twist*)
By Jove, she has taste. (Ch. Brontë, *Jane Eyre*)
Now then, Mistress Teresa D'Urbervilles, I have you. (Th. Hardy, *Tess of the d'Urbervilles*)
"*Why*, sure you're not afraid of it?" said the old lady. (Ch. Dickens, *Oliver Twist*)
Now, Cesare, that's downright unfair. (E. L. Voynich, *The Gadfly*)

Formele de adresare directă aşezate la sfîrşitul propoziţiei se pronunţă ca silabe neaccentuate finale ale grupării de intonaţie precedente:

) . . .

"I'm sorry, Joe," he said at noon, when they knocked off for dinner. (J. London, *Martin Eden*)

b. **Paranteza**
(Parenthesis)

Paranteza este formată dintr-un cuvînt sau mai multe cuvinte care indică atitudinea vorbitorului faţă de ideea exprimată în propoziţie, leagă o anumită propoziţie de alta sau rezumă ceea ce se spune în propoziţie.

Paranteza este legată de restul propoziţiei mai curînd din punct de vedere semantic decît gramatical. Paranteza nu poate răspunde la nici o întrebare pusă direct. Adesea ea este detaşată de restul propoziţiei şi, în consecinţă, este separată de ea prin virgulă sau linioară.

Paranteza poate fi exprimată de:

1) *Cuvinte modale (Modal Words)*, ca: *indeed, certainly, assuredly, decidedly, in fact, truly, naturally, surely, actually, possibly, perhaps, evidently, obviously, maybe* etc:

Perhaps you know it. (G. Eliot, *The Mill on the Floss*)
He was *certainly* an intensely egotistical and unfeeling man. (H. G. Wells, *The Invisible Man*)
You are overscrupulous, *surely*. (Jane Austen, *Pride and Prejudice*)

2) *Adverbe (Adverbs)* care pot fi într-o anumită măsură şi cuvinte de legătură, ca: *firstly, secondly, finally, thus, consequently, then, anyway, moreover, besides, still, yet, nevertheless, otherwise, therefore, notwithstanding* etc.:

Naturally, all my impressions of the children were excellent. *Furthermore*, they had even been aware of his work performed. (J. London, *Martin Eden*)
Therefore they could not want him now for himself or for his work. *(Ibid.)*
Then there was Ruth. *(Ibid.)*

3) *Locuţiuni adverbiale (Adverbial Phrases)*, ca: *in a word, in truth, in my opinion, in short, by the by, on the one hand, on the contrary, at least* etc.:

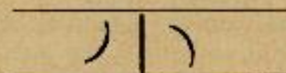
No doubt the Invisible Man could easily have distanced his middle-aged pursuer *under ordinary circumstances*. (H. G. Wells, *The Invisible Man*)
One, *at any rate*, of the reasons for Dickens' abiding popularity is that you get in his work an expression of this accelerating tempo and multiplying complication of life. (T. A. Jackson, *Old Friends to Keep*)
By the by, have you noticed that whenever one says "good" one always adds "it's exactly what I've always said!" (J. Galsworthy, *The Man of Property*)

4) *Expresii parentetice cu infinitivul şi cu participiul în -ing* (Parenthetic Phrases with the Infinitive and the *-ing* Participle), ca: *to be sure, to tell the truth, to begin with, generally speaking, strictly speaking* etc.:

To be sure, Wakem had "put the bailies in the house and sold them up". (G. Eliot, *The Mill on the Floss*)
To speak truth, I had not the least wish to go into company, for in company, I was very rarely noticed. (Ch. Brontë, *Jane Eyre*)
"*Generally speaking*," said Miss Murdstone, "I don't like boys." (Ch. Dickens, *David Copperfield*)

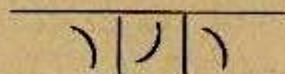
Notă. În limba romînă majoritatea parantezelor de acest fel sînt considerate complemente circumstanţiale de mod.

Parantezele aşezate la începutul propoziţiei se pronunţă, de regulă, cu intonaţia urcătoare (Tune 2) urmată de intonaţia coborîtoare (Tune 1):

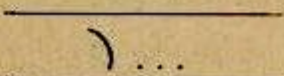

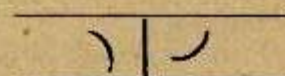
Parantezele aşezate în mijlocul propoziţiei împart propoziţia în două grupări distincte de intonaţie şi se pronunţă de obicei ca silabe neaccentuate finale ale primei grupări de intonaţie sau ca grupări separate de intonaţie:

Parantezele aşezate la sfîrşitul propoziţiei se pronunţă de obicei ca silabe finale neaccentuate ale grupării de intonaţie precedente. Sau cu intonaţie urcătoare:

4. PROPOZIŢII CU PĂRŢI OMOGENE
(Sentences with Homogeneous Parts)

Două sau mai multe părţi ale propoziţiei avînd aceeaşi funcţiune şi referindu-se la aceeaşi parte a propoziţiei se numesc *părţi omogene ale propoziţiei (Homogeneous Parts of the Sentence)*. Ele sînt legate unele de altele fie cu ajutorul *conjuncţiilor coordonatoare*, fie prin *juxtapunere (asindetic)*.

> Neither *a borrower*, nor *a lender* be. (W. Shakespeare, *Hamlet*, I, III.)
> And in it you, dear father, with *your merry eye, your smiling face, your free step* and *your dark hair*... (Ch. Dickens, *The Cricket on the Hearth*)

Astfel, putem întîlni:

1) Două sau mai multe *subiecte omogene* la acelaşi predicat:

> Well, but *Missis* and *the young ladies* and *Master John* are going out to sea this afternoon, and you shall have tea with me. (Ch. Brontë, *Jane Eyre*)
> *Mr.* and *Mrs. Morse* had condemned him for an idler and a shirk. (J. London, *Martin Eden*)

2) Două sau mai multe *predicate omogene* la acelaşi subiect:

a) *Predicate verbale:*

> Adele *heard* him and *asked* if she was to go to school "sans mademoiselle?" (Ch. Brontë, *Jane Eyre*)
> I both *wished* and *feared* to see Mr. Rochester on the day which followed this sleepless night. *(Ibid.)*

b) *Un predicat verbal compus cu mai multe părţi omogene:*

> But, my dear, you must indeed *go* and *see* Mr. Bingley when he comes in the neighbourhood. (J. Austen, *Pride and Prejudice*)

From the cottage windows lights began *to glance* and *wink* upon the darkening fields. (G a n s h i n a, *English Grammar*)

c) *Un predicat nominal cu mai multe nume predicative omogene:*

My environment was *crude* and *rough* and *raw*. (J. L o n d o n, *What Life Means to Me*)
I am neither *afraid* nor *unhappy*. (C h. B r o n t ë, *Jane Eyre*)

3) Două sau mai multe *atribute omogene:*

Equality of *position* and *fortune* is often advisable in such cases. *(Ibid.)*
In the midst of the *great* and *lonely* sea he gained perspective. (J. L o n d o n, *Martin Eden*)

4) Două sau mai multe *complemente directe omogene:*

Her life offered *nothing* but *sordidness* and *wretchedness*. (J. L o n - d o n, *What Life Means to Me*)
He wanted to know *why* and *how*. (J. L o n d o n, *Martin Eden*)

5) Două sau mai multe *complemente indirecte omogene:*

Give *every man* thine ear but *few* thy voice. (W. S h a k e s p e a r e, *Hamlet*, I. III)

6) Două sau mai multe *complemente prepoziţionale omogene:*

Will the signal opportunity of this election be seized *by the British working class* and *the British people* to lead the way in ending the long reign of reaction and opening the way to a new political future of progresive advance in Western Europe? ("Labour Monthly", 1959)

7) Două sau mai multe *complemente circumstanţiale omogene:*

And she had *always* and *consistently* urged him to get a job, to go to work. (J. L o n d o n, *Martin Eden*)
And *among the hills, on their favourite knoll*, Martin and Ruth sat side by side. (J. L o n d o n, *Martin Eden*)

Uneori părţile omogene ale propoziţiei sînt identice, adică se repetă chiar acelaşi cuvînt, cu efect augmentativ:

I saw that wheat would go *higher* and *higher*. (F r a n k N o r r i s, *The Pit*)
He must sue *humbly*, very *humbly* for pardon. (Ibid.)
And *more* and *more* these schools are driven... (G. B. S h a w, *Preface to Misalliance*)

Victor Hanea

Fraza. pp. 169-175.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

F R A Z A

În funcție de raporturile dintre propozițiile care o alcătuiesc, fraza poate fi formată prin *coordonare* (coordination), cînd propozițiile sînt independente (Independent clauses), adică au un înțeles de sine stătător, sau prin *subordonare* (Subordination), cînd o propoziție principală (Principal Clause) este întregită de una sau mai multe propoziții dependente de ea — propoziții subordonate (Subordinate Clause). În afară de acestea există și un tip mixt de frază — fraza formată prin coordonare cu propoziții subordonate.

A. *FRAZA FORMATĂ PRIN COORDONARE*
(The Compound Sentence)

Fraza formată prin coordonare se compune din două sau mai multe propoziții independente, legate una de alta fie cu ajutorul conjuncțiilor coordonatoare (*and, or, else, but* etc.), fie prin juxtapunere sau asindetic (asyndetically) (fără ajutorul unei conjuncții sau adverb).

Her depression was then terrible *and* she could have hidden herself in a tomb. (Th. Hardy, *Tess of the D'Urbervilles*)
But Tess did not answer: she throbbingly resumed her walk, her eyes fixed on the ground. *(Ibid.)*

Se pot distinge următoarele tipuri de coordonare:

1) *Coordonarea copulativă* (Copulative Coordination), exprimată prin conjuncțiile: *and, nor, neither... nor, not only... but (also)* etc. Cu ajutorul acestor conjuncții constatarea exprimată într-o propoziție se adaugă pur și simplu celei exprimate în alta.

The narrow lane of stubble encompassing the field grew wider with each circuit, *and* the standing corn was reduced to smaller areas... (Th. Hardy, *Tess of the D'Uurbervilles*)
The familiar surroundings had not darkened because of her grief, *nor* sickened because of her pain. *(Ibid.)*
I neither expressed surprise at this resolution nor attempted to dissuade her from it. (Ch. Brontë, *Jane Eyre*)

2) *Coordonarea disjunctivă* (Disjunctive Coordination), exprimată prin conjuncțiile: *or, else, or else, either... or, otherwise.* Prin acest mijloc se exprimă o alegere între constatările din cele două propoziții.

Then they drove the animals back to the barton *or* sat down to milk them on the spot. (Th. Hardy, *Tess of the D'Urbervilles*)
Jane, you must be reasonable; *or* in truth I shall again become frantic. (Ch. Brontë, *Jane Eyre*)

3) *Coordonarea adversativă* (Adversative Coordination), exprimată prin: *but, only, whereas, while, yet still, nevertheless*. Acestea sînt conjuncţii sau adverbe care leagă două propoziţii care se opun din punctul de vedere al înţelesului.

The face of Tess flushed slightly, *but* still she did not pause. (Th. Hardy, *Tess of the D'Urbervilles*)
They had heard so very little of this; *yet* it was enough to build up wretched dolorous dreams upon, there in the shade of night. *(Ibid.)*

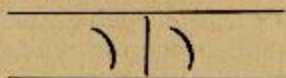
4) *Coordonarea cauzală-consecutivă* (Causative-Consecutive Coordination), exprimată prin conjuncţiile: *for, therefore, so, consequently, hence, accordingly* etc. Conjuncţia *for* introduce o propoziţie care explică constatarea precedentă, iar celelalte introduc propoziţii care arată consecinţa sau rezultatul.

They met daily in that strange and solemn interval, the twilight of the morning, in the violet or pink dawn; *for* it was necessary to rise early, so very early, here. (Th. Hardy, *Tess of the D'Urbervilles*)
People wanted them to sit on the grass, and the grass was dusty; and the tree-trunks against which they were invited to lean did not appear to have been brushed for weeks; *so* they spread their handkerchiefs on the ground and sat on those. (Jerome K. Jerome, *Three Men in a Boat*)

5) *Coordonarea asindetică (prin juxtapunere)* (Asyndetical Coordination) se face fără ajutorul cuvintelor de legătură.

It was Sunday morning; the milking was done; the outdoor milkers had gone home. (Th. Hardy, *Tess of the D'Urbervilles*)
The world below had vanished in the dark, the lighted cabin was full of living men. (Dyson Carter, *Fatherless Sons*)

În frazele formate prin coordonare, fiecare din propoziţiile independente este pronunţată, de regulă, cu intonaţie coborîtoare (Tune 1):

B. *FRAZA FORMATĂ PRIN SUBORDONARE*
(The Complex Sentence)

Fraza formată prin subordonare constă dintr-o *propoziţie principală* (Principal Clause) şi una sau mai multe *propoziţii subordonate* (Subordinate Clauses).

Într-o frază formată prin subordonare, propoziţiile pot fi legate:

1) *asindetic (prin juxtapunere)*, adică fără ajutorul conjuncţiilor sau al altor cuvinte de legătură. Acest fel de coordonare constituie, de fapt, *o elipsă*, cuvintele omise fiind conjuncţia *that*, care introduce o propoziţie subordonată completivă directă (v. II, p. 261) sau un pronume relativ (care introduce o propoziţie subordonată atributivă) (v. II, p. 270).:

I tell you I could not forget it. (Ch. Brontë, *Jane Eyre*)
Your claim to superiority depends on the use you have made of your time and experience. *(Ibid.)*

2) *Sindetic*, adică cu ajutorul conjuncţiilor subordonatoare sau a cuvintelor de legătură.

Tipuri de propoziţii subordonate

Propoziţiile subordonate pot fi:

1) *Subiective (Subject Clauses):*

That was what made life worth while. (J. London, *Martin Eden*)
"What we want is rest" said Harris. (Jerome K. Jerome, *Three Men in a Boat*)

2) *Predicative (Predicative Clauses):*

His next thought was that he had been phrasing his ideas very well. (J. London, *Martin Eden*)
Her descriptions of natural scenery are what they should be. (E. Brontë, *Wuthering Heights*)

3) *Completive (Object Clauses):*

1° *directe:*
He thought he would go and see his friends. (Th. Hardy, *Tess of the D'Urbervilles*)
At any rate he knew he could write it better now. (J. London, *Martin Eden*)
2° *indirecte:*
You must speak to the first person you meet there.
3° *prepoziţionale:*
He was satisfied at what he had written.

4) *Atributive (Attributive Clauses):*

The theory of navigation, which enabled ships to travel unerringly their courses over the pathless ocean, was made clear to him. (J. London, *Martin Eden*)
You want to find out a mode of renunciation that will be an escape from pain. (G. Eliot, *The Mill on the Floss*)

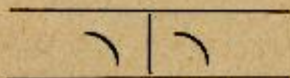

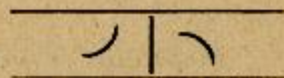
5) *Circumstanţiale* (Adverbial Clauses):

When the milkers came they could hardly stand still for the flies. (Th. Hardy, *Tess of the D'Uurbervilles*)
I continued the labours of the village school as actively and faithfully as I could. (Ch. Brontë, *Jane Eyre*)

Propoziţiile subordonate aşezate la începutul frazei sînt pronunţate, de regulă, cu intonaţie urcătoare (Tune 2) după care urmează intonaţie coborîtoare (Tune 1).

Propoziţiile subordonate aşezate la sfîrşitul frazei sînt uneori pronunţate cu intonaţie coborîtoare (Tune 1) care urmează după gruparea de intonaţie precedentă, pronunţată tot cu intonaţie coborîtoare (Tune 1).

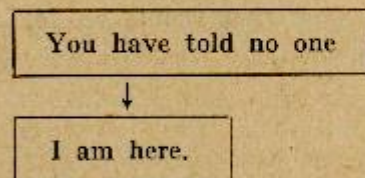

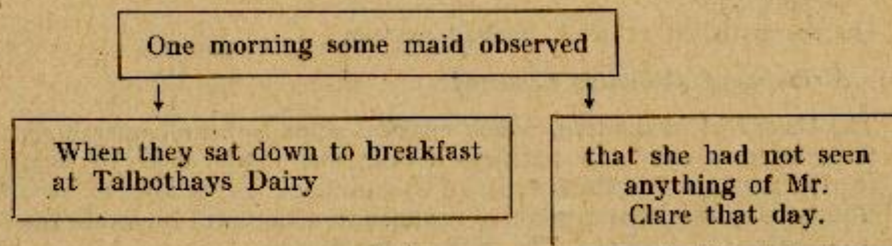
Analiza frazelor formate prin subordonare

Relaţiile dintre propoziţiile subordonate şi propoziţia principală pot fi reprezentate grafic, după cum urmează:

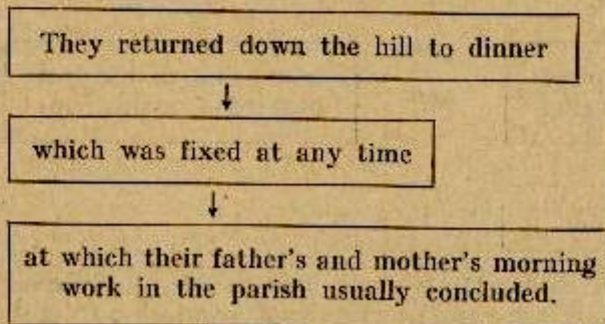
1) You have told no one I am here. (H. G. Wells, *The Invisible Man*)

2) One morning when they sat down to breakfast at Talbothays Dairy some maid observed that she had not seen anything of Mr. Clare that day. (Th. Hardy, *Tess of the D'Urbervilles*)

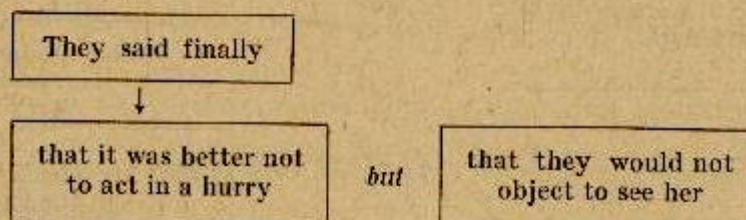

3) They returned down the hill to dinner, which was fixed at any time at which their father's and mother's morning work in the parish usually concluded. (T h. H a r d y, *Tess of the D'Urbervilles*)

În această ultimă frază, formată prin subordonare, prima propoziție este subordonată direct propoziției principale — *subordonare de gradul* 1 (1st grade of subordination) — în timp ce a doua propoziție este subordonată primei propoziții subordonate — *subordonare de gradul* 2 (2nd grade of subordination).

4) They said finally that it was better not to act in a hurry, but that they would not object to see her. (T h. H a r d y, *Tess of the D'Urbervilles*)

În această frază, formată prin subordonare, există două propoziții subordonate omogene (două propoziții subordonate completive), legate între ele prin conjuncția adversativă *but*.

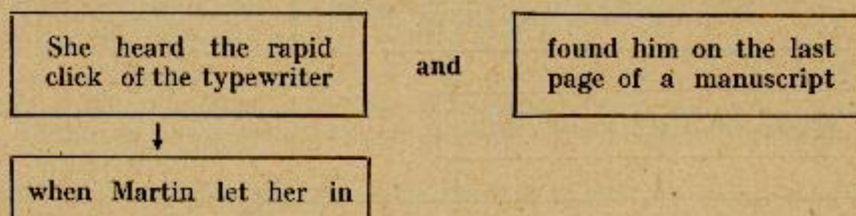
Propozițiile subordonate omogene pot fi legate una de alta prin aceleași conjuncții coordonatoare care leagă și părțile omogene ale propoziției (v. II, p. 117).

C. *FRAZA FORMATĂ PRIN COORDONARE CU PROPOZIȚII SUBORDONATE*

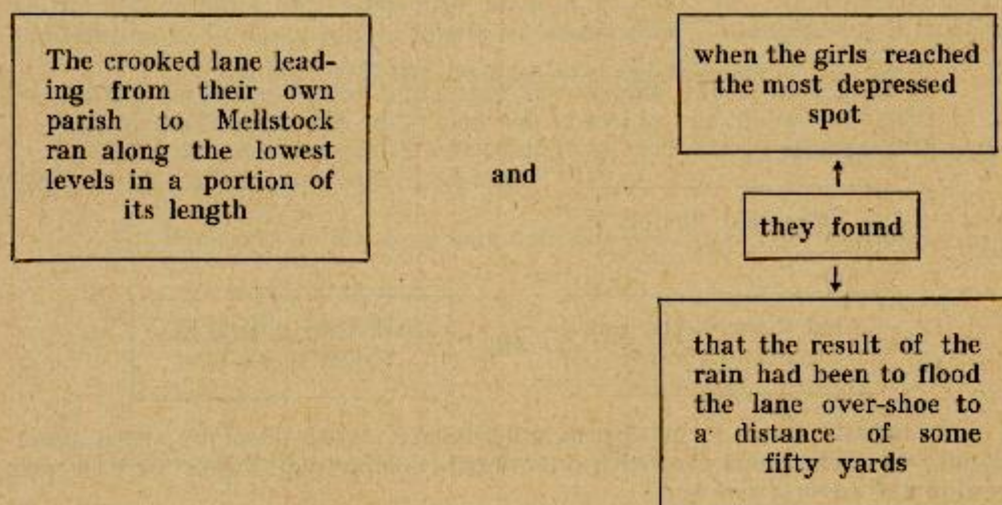
(The Compound — Complex Sentence)

Părțile unei fraze formate prin coordonare (propozițiile independente) pot avea, la rîndul lor, propoziții subordonate, și în felul aceste se formează fraze pe bază de subordonare.

1) She heard the rapid click of the typewriter, and when Martin let her in, found him on the last page of a manuscript. (J. London, *Martin Eden*)

2) The crooked lane leading from their own parish to Mellstock ran along the lowest levels in a portion of its length, and when the girls reached the most depressed spot they found that the result of the rain had been to flood the lane over-shoe to a distance of some fifty yards. (Th. Hardy, *Tess of the d'Urbervilles*)

Andrei Bantaş

Subiectul. pp. 175-185.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

S U B I E C T U L
(The Subject)

Generalităţi. Subiectul este partea de propoziţie care arată cine săvîrşeşte acţiunea exprimată de predicatul verbal sau cui i se atribuie o însuşire sau o caracteristică exprimată prin numele predicativ. Subiectul este deci partea de propoziţie despre care se spune ceva cu ajutorul predicatului [1]. El răspunde la întrebarea "who"*?* (cine*?*) sau "what"*?* (ce*?*).

The knight shrugged his shoulders. (W. S c o t t, *Ivanhoe*)

MODURILE DE EXPRIMARE A SUBIECTULUI

Subiectul poate fi exprimat:

1) Printr-un substantiv la cazul nominativ.

a) Printr-un substantiv comun (inclusiv determinantul său cu sau fără modificatori):

Meanwhile *the travellers* continued to press on their journeys. (W. S c o t t, *Ivanhoe*)
The moon runs away. (E. H e m i n g w a y, *The Old Man and the Sea*)
Seeing is believing.
The *evil* that men do lives after them.
The *good* is oft interred with their bones. (S h a k e s p e a r e, *Julius Caesar*)
And he has gone unpunished, as *the great* do. (W. M. T h a c k e r a y, *Henry Esmond*)

b) printr-un participiu trecut sau nedefinit substantivat:

The accused were charged with theft.
...nor *the dying* care if the lips that touch this brow have known the kiss of sin. (O s c a r W i l d e, *A Woman of no Importance*)

---

[1] *Gramatica limbii romîne*, Ed. Acad. R.P.R. vol. II, p. 64, 107 şi *Limba Romînă*, 1956, p. 195.

c) printr-un substantiv propriu (inclusiv determinantul său, cu sau fără modificatori):

Martin was not angry. (J. London, *Martin Eden*)
Young Laertes, in a riotous head,
O'erbears your officers..... (W. Shakespeare, *Hamlet*)
The Miss Dodsons had always been thought to hold up their heads very high. (George Eliot, *The Mill on the Floss*)
Blathersville wants a Nicholson pavement. (Mark Twain, *Sketches*)

d) printr-un grup fix de cuvinte care, indicînd titlul unei opere literare, muzicale, artistice etc. sau al unei instituții, întreprinderi etc., se referă la o singură noțiune:

"*The End of the Tether*" is a story of sea life in a rather special way. "*Heart of Darkness*" is experience too. (Joseph Conrad, Author's note to *Youth*)

2) Printr-un pronume.

a) personal:

But *we* must return to Owen Warland's shop. (Nathaniel Hawthorne, *The Artist of the Beautiful*)
"Do *you*", said I, "do *you* always work up the deductions after this fashion in your own case, Sir?" (Mark Twain, *Sketches*)

Pronume personal cu caracter generic, nehotărît sau impersonal:

You can't sell the cow and have her milk too. *(English Proverb)*
Why is *it* that all the fast moving fish of the dark current have purple backs and usually purple stripes or spots? (E. Hemingway, *The Old Man and the Sea*)
It was eleven o'clock by the time they arrived. (Th. Hardy, *Selected Stories*)

b) posesiv:
This book is yours. *Mine* is at home.

c) demonstrativ:

That's his bad luck. (J. Aldridge, *The Hunter*)
And young as he was, there was *that* in Esmond's manner which showed that none might take a liberty with him. (W. M. Thackeray, *Henry Esmond*)

d) interogativ:

Who's there?
"*What* does that mean?" asked several. (Th. Hardy, *Selected Stories*)

e) relativ:

It appeared to be something *that* made the professional gentlemen very merry... (Ch. Dickens, *Bleak House*)

f) conjunctiv:

What will be, will be. (Ch. Dickens, *Hard Times*)
Who looks not before, finds himself behind. (English *Proverb*)

g) nehotărît:

Sometimes *someone* would speak in a boat. (E. Hemingway, *The Old Man and the Sea*)
Each of them, without exception, contained the phrase "The weather has been very fine on this trip". (Joseph Conrad, *Typhoon*)
None but a wise man can employ leisure well. *(Ibid.)*
Nothing was said for a long time. (J. Aldridge, *The Hunter*)

3) Printr-un numeral.

a) cardinal:

Where *one* is wise, *two* are happy. *(English Proverb)*

b) ordinal:

The second student group is good. The *third* is excellent.

4) Printr-un infinitiv (cu sau fără compliniri):

To be silent was natural to him. (J. Conrad, *Typhoon*)
To be employed in useless things is to be half idle. *(English Proverb)*
"Won't do them harm *to cool their heels a bit.*" (J. Galsworthy, *Strife*)

5) Printr-un gerund cu compliniri:

He said that *bringing home that trout* had saved him from a beating. (Jerome K. Jerome, *Three Men in a Boat*)

6) Prin orice parte de vorbire substantivată:

Likely lies in the mire, when *unlikely* gets over. *(English Proverb)*
"*If*" is a conjunction.

7) Printr-un grup de cuvinte care poate fi exprimat în diferite feluri:

Not a soul was anywhere visible. (Th. Hardy, *Selected Stories*)
The not being troubled with earnestness was a grand point in his favour. (Ch. Dickens, *Hard Times*)

8) Printr-o propoziție secundară subiectivă:

Whether she admits it or not is another matter. (J. B. Priestely, *Dangerous Corner*)
What Harry admired and submitted to in the pretty lad, his kinsman, was... the calmness and patronage which my young lad assumed... (W. M. Thackerya, *Henry Esmond*)

Observații. Cu unele excepții neînsemnate, subiectul nu poate lipsi din propoziția engleză, ca urmare a dispariției celor mai multe desinențe ale verbului; iar pronumele personal este extrem de des folosit în această funcțiune sintactică, mai ales în comparație cu limba romînă. De exemplu:

Then I wondered how long I had to live. I tried to examine myself. I felt my pulse. I could not at first feel my pulse at all. Then, all of a sudden, it seemed to start off. I pulled out my watch and timed it. I made it a hundred and forty-seven to the minute. I tried to feel my heart. I could not feel my heart. (Jerome K. Jerome, *Three Men in a Boat*)	M-am întrebat apoi cît mai am de trăit. Am încercat să mă examinez. Mi-am luat pulsul. La început n-am izbutit să-l simt de loc. Pe urmă, brusc, păru că pornește. Mi-am scos ceasul și am numărat bătăile — o sută patruzeci și șapte pe minut. Am încercat să-mi pipăi inima. Inima — nicăieri. (J. K. Jerome, *Trei într-o barcă*, Ed. tineretului, 1959.)

În limba vorbită, de multe ori pronumele personal subiect se folosește la cazul acuzativ:

a) ca forme acceptate de gramatică:

"Who's there?". "*Me*". (It's *me*)

b) ca forme incorecte:

"Who did it?" "*Us* did it". (Corect: "*We* did it".)
He is taller than *me*. (Corect: "He is taller than *I*")
They are richer than *us*. (Corect: "They are richer than *we*.")

CLASIFICAREA SUBIECTELOR

Clasificarea subiectelor se poate face după două criterii:
1) după criteriul conținutului;
2) după criteriul compunerii.

A. CLASIFICAREA SUBIECTELOR DUPĂ CRITERIUL CONŢINUTULUI

După criteriul conţinutului, subiectul poate fi:

1) *Subiect gramatical (formal, aparent)*, (Grammatical Subject), cu care se acordă predicatul, fiind direct legat de el.

I know his name. (Mark Twain, *A Connecticut Yankee in King Arthur's Court*)

2) *Subiect logic (real)* (Logical, Real Subject), care indică agentul, adică pe adevăratul autor al acţiunii.

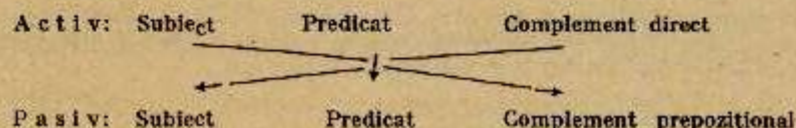
Îndeobeşte subiectul gramatical se suprapune subiectului logic, întrucît gîndirea logică îşi găseşte expresia în gramatică. Totuşi sînt două categorii de excepţii, prima aparţinînd şi altor limbi, iar a doua frecventă mai ales în limba engleză:

a) *Construcţiile pasive:*

Numerous new houses are being built by the workers.

În aceste construcţii, substantivul sau echivalentul substantivului, folosit la nominativ, alcătuieşte doar subiectul gramatical, formal al propoziţiei, indicînd persoana sau obiectul asupra căruia se răsfrînge acţiunea săvîrşită de agent. Acesta din urmă capătă caracterul de subiect logic şi este exprimat printr-un complement prepoziţional de agent. Propoziţia pasivă de mai sus îşi are echivalentul activ în forma:

The workers are building numerous new houses.
uşor de restabilit cu ajutorul schemei:

b) *Construcţiile cu elemente introductive (it, there, here).*

Distingem următoarele categorii de subiecte introductive:

1° *Anticipative*, fără rol sintactic, ţinînd doar locul subiectului real, care este aşezat de vorbitor după un alt cuvînt, mai important pentru semnificaţia propoziţiei:

It is pleasant to sit in the sunshine. (Oscar Wilde, *The Nightingale and the Rose*)
There was no other light for Roy. (J. Aldridge, *The Hunter*)
There is no fire without some smoke. *(English Proverb)*

În aceste construcţii se subliniază doar existenţa sau inexistenţa subiectului real. În alte situaţii, cu alte verbe, se subliniază valoarea semantică a acestor verbe.

And to port *there* loomed, like the caving in of one of the sides, a bulky mass with a slanting outline. (Joseph Conrad, *Typhoon*)

There came nothing out of the sack but what was in it. *(English Proverb)*
There never before was seen on earth such a wonderful hybrid race as was thus produced. (Ch. Dickens, *Hard Times*)

2° *De anunțare*, cu rolul de a sublinia venirea, apropierea subiectul real, printr-o exclamație care atrage atenția mai mult asupra subiectului decît asupra predicatului:

Here are come Dick and Clara to fetch you away. (W. Morris, *News from Nowhere*)
There are the Houses of Parliament. *(Ibid.)*

În cazul în care subiectul real este exprimat printr-un pronume personal, el urmează imediat după subiectul introductiv *there* (ceea ce reliefează și mai mult apropierea semantică și funcțională dintre ele).

There it goes! (Shakespeare, *Hamlet*)

O valoare asemănătoare are și *where* în versul:

Look, *where it* comes again! (Slakespeare, *Hamlet*)

Notă. În privința construcțiilor *there is, there are*, v. și predicatul verbal simplu (v. II, p. 186).

3° *De întărire*, cu rolul de a sublinia sau singulariza diferite părți ale propoziției, după cum urmează:

— subiectul real:

It's *father* as calls me Sissy, sir. (Ch. Dickens, *Hard Times*)
It is *I* that (who) met his sister in the hall.

— complementul direct:

It was *his sister* that (whom) I met in the hall.

— complementul indirect:

It was *to him* that I gave the money, not to you.

— complementul prepozițional:

It is *for me* that he did it, not for her.

— complementul circumstanțial de mod:

It is *but unwillingly* that I went there.

— complementul circumstanțial de împrejurări însoțitoare:

It is *under the exploiters' whip* that these Negroes worked.

— complementul circumstanţial de loc:

It was *in the hall* that I met his sister.

— complementul circumstanţial de timp:

It was *sixteen years ago* that I landed him. (Jerome K. Jerome, *Three Men in a Boat*)
It was *when the weather quieted down* that the situation became confoundedly delicate. (Joseph Conrad, *Typhoon*)

3) *Subiect impersonal* (Impersonal Subject) care nu se referă la o persoană sau la un lucru cu caracter precis, bine stabilit:

It was a bright, sunny day.

Aceste subiecte se pot referi la:

a) *timp:*

— ca noţiune meteorologică (cu privire la fenomene naturale) în construcţii cu predicat nominal (*to be* + adjective) sau cu verbe impersonale:

It is cold.
It is raining.
It dewed heavily over night.

— ca noţiune cronologică (cu privire la oră, parte a zilei, zi etc.):

It was nearly the time of full moon. (Th. Hardy, *Selected Stories*)
It was getting into the afternoon and the boat still moved slowly and steadily. (E. Hemingway, *The Old Man and the Sea*)

b) *distanţă:*

It is only three miles to the railway station.
It is a long way to the sea.

c) *situaţia lucrurilor în general:*

It was all over with the poor dog.

B. *CLASIFICAREA SUBIECTELOR DUPĂ CRITERIUL COMPUNERII*

După criteriul compunerii, subiectele se pot clasifica în:

1. **Simple** (Simple Subjects) — exprimate printr-un cuvînt (de obicei substantiv) eventual însoţit de atribute:

In a way *it*'s as much your fur as *it* is mine. (J. Aldridge, *The Hunter*)

A whistling could be heard now upon the deep vibrating noise outside. (Joseph Conrad, *Typhoon*)
The sanguine sunrise...
Leaps on the back of my sailing rack... (P. B. Shelley, *The Cloud*)

2. **Compuse** (Compound Subjects) — care, deşi exprimate prin două sau mai multe părţi de vorbire, reprezintă o singură persoană sau un singur lucru:

Here comes *my lord and master*. (W. S. Maugham, *Smith*)
A great poet and revolutionist was lost when Shelley died.

3. **Coordonate** (Coordinated Subjects) — cînd două sau mai multe subiecte se referă la noţiuni multiple, unite prin conjuncţii coordonatoare. Subiectele coordonate sînt de obicei folosite cu verbul la plural (cf. par. C la capitolul *Acordul subiectului cu predicatul*). ...

A boaster and *a liar* are cousin-germans. *(English Proverb)*

4. **Complexe** (Complex Subjects)

în construcţiile:
— "For-To":
For him to realize the difference is rather hard. *(Ganshina)*

— nominativ cu infinitiv:

Louisa had been overheard *to begin* a conversation with her brother. (Ch. Dickens, *Hard Times*)
Then *Jukes* was directed in the same subdued voice *to keep* the forward' tweendeck free of cargo. (Joseph Conrad, *Typhoon*)
Solomon was reported by his wife *to have said* once "Give me the dullest ass for a skipper before a rogue." *(Ibid.)*
His wrists and his knees could be seen *to shake* violently. *(Ibid.)*
After a moment *the outer door* is heard *to bang*. (J. B. Priestley, *Laburnum Grove*)

— nominativ cu participiu nedefinit:
The children were seen *running* to the river.

— în propoziţiile secundare subiective:
How he managed to do it is more than I can tell.
That he will come is certain.

5. **Duble** — o formă populară, care nu e în strictă concordanţă cu regulile gramaticii engleze şi apare în poezia populară, în poezia pentru copii şi în vorbirea neîngrijită:

O *my trade it* is the rarest one,
Simple shepherds all —
My trade is a sight to see.
(Th. Hardy, *Selected Stories*)

Uneori, repetarea subiectului e însoţită în vorbirea familiară de repatarea predicatului:

He's got a lot of brains, *George* has. (J. B. Priestley, (*Laburnum Grove*)

LOCUL SUBIECTULUI

Locul subiectului în propoziţia enunţiativă, afirmativă şi negativă este în general la începutul propoziţiei. După cum se va vedea mai pe larg la capitolul *Ordinea cuvintelor în propoziţie* (v. II, p. 276), subiectul este precedat de atributele sale adjectivale, cu care formează un singur grup, grupul subiectului. De asemenea, complementele circumstanţiale, de mod, împrejurări exterioare, timp precis şi, rareori, de loc pot fi aşezate înaintea subiectului.

În ceea ce priveşte inversiunea, v. II, p. 279.

Observaţii.

1) În limba engleză, spre deosebire de limba romînă, subiectul este de cele mai multe ori exprimat.

2) Elipsa subiectului, mai puţin frecventă decît in alte limbi, este totuşi posibilă în unele cazuri şi în engleză (v. II, 161).

3) Construcţiile impersonale cu aspect reflexiv din limba romînă se redau în general în engleză prin construcţii cu diateza pasivă şi avînd drept subiect pe *it* impersonal (se presupune că = *it is supposed that* etc.).

4) Construcţiile cu dativul din limba romînă (mi-e foame, îmi place etc.) pe care le găsim şi în alte limbi (ex. rusă, germană), se redau în engleză în două feluri:

a) cele cu verbe de predicaţie incompletă se redau în engleză printr-o propoziţie cu predicat nominal. Subiectul propoziţiei englezeşti este complementul indirect din romînă:

Mi-era foame — I was hungry
Ne e sete — We are thirsty

b) cele cu verbe intranzitive predicative, prezintă două situaţii:

— Construcţiile cu verbul „a plăcea" se redau luînd ca subiect persoana despre care este vorba (dativul din romînă) şi folosind verbul *to like* (verb tranzitiv). Subiectul din romînă devine complement direct:

Îmi place această carte — I like this book.
Îi place să stea de vorbă — He likes to chat.

— Construcţiile cu verbele: *a sta, a şedea, a veni, a se potrivi* se redau prin verbele tranzitive *to suit* şi *to fit:*
Îţi şade bine — It suits (sau fits) you well.

Notă. Construcţiile cu verbul *a se părea* sînt similare în engleză:
Mi se pare — It seems (sau appears) to me.

5) Repetarea subiectului se întîlneşte şi în limba engleză, dar nu cu implicaţiile modale şi semantice din limba romînă (întărire, insistenţă, ameninţare, satisfacţie; cf. Gramatica Academiei R.P.R., vol. II, p. 67, de ex.: O veni el tata şi atunci îi vedea tu), ci în următoarele situaţii:

a) În întrebările disjunctive:

He's here, isn't *he?*

b) În vorbirea familiară:

He was a good boy, *George* was. (Jerome K. Jerome, *Three Men in a Boat*)

c) În poezia populară şi pentru copii:

The snail he lives in a small house. *(Nursery Rhyme)*

În primele două cazuri — dintre care cel dintîi este foarte frecvent în engleză (v. II, p. 156) — se repetă şi predicatul, adică partea esenţială a propoziţiei.

Subiectul nu se repetă într-o enumerare de predicate:

He came, saw and conquered.

6) Subiectele în dativ care se întîlneau în engleza mai veche în construcţii ca: *methinks, methought, meseems* se redau în romîneşte prin construcţii corespunzătoare verbului folosit. În cazul verbului „a socoti" sau „a crede", se foloseşte propoziţia cu subiectul în nominativ, iar în cazul verbului „a se părea" se foloseşte construcţia cu dativul:

Methinks I see my father. (W. Shakespeare, *Hamlet*)

se poate reda în romîneşte prin „Mi se pare că-l văd pe tatăl meu" sau prin „Parcă-l văd pe tata".

Andrei Bantaş

Predicatul. pp. 185-191.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

PREDICATUL
(The Predicate)

Generalităţi. Predicatul este partea principală de propoziţie care atribuie subiectului o acţiune, o stare sau o însuşire, partea care arată ce face, ce este sau cum este subiectul (Gramatica limbii romîne, vol. 2, Academia R.P.R., p. 69).

Predicatul conţine întotdeauna un verb la o formă personală, exprimată sau subînţeleasă, de exemplu:

a) Workers never *suffered* a defeat, for each defeat *meant* another step on the way to the hill. (Sean O'Casey, *The Day the Worker Blows a Bugle*)

b) (The men were) Ready to spring again. *(They were)* Ready to twist everything. (J. Lindsay, *Betrayed Spring*)

Problema predicatului din limba engleză, foarte complexă de altfel, este organic legată de cea a predicaţiei verbului (v. I, p. 350).

Nota 1. În logică, prin predicat se înţeleg *toate elementele* care exprimă ideea legată de subiect. Astfel, în propoziţia "John came here yesterday", subiectul este *John* şi predicatul *came here yesterday*.

În gramatică, pe de altă parte, noţiunea de predicat se restringe la elementul purtător de *predicaţie*. În exemplul de mai sus, predicatul gramatical este numai cuvîntul *came*, iar *here* şi *yesterday* sînt complemente circumstanţiale, deci complinirí ale predicatului.

În termeni gramaticali, *predicatul logic* devine *grupul predicatului (the Predicate Group)*

Nota 2. Întrebarea la care răspunde predicatul este: „ce se spune despre subiect?" (What is said about the subject?), cu corectivul că această întrebare este destul de convenţională, întrucît, de fapt, cere drept răspuns predicatul logic sau „grupul predicatului", ca în următorul exemplu:

Shakespeare wrote 37 plays.

Întrebare: "What is said about Shakespeare?" Răspuns corect: "(That he) wrote 37 plays" — nu "wrote".

Nota 3. Definiţia dată predicatului mai sus nu acoperă verbele impersonale însoţite de subiectul formal *it*. „În astfel de propoziţii, predicatul exprimă starea timpului, timpul sau distanţa, şi subiectul nu face decît să întregească propoziţia structural." (B. A. Ilish, *A Grammar of the English Language*, Leningrad, 1959, p. 228—229).

În gramaticile engleze se face adesea confuzie între predicatul logic şi cel gramatical. Iată, de pildă, definiţia dată predicatului gramatical de către Bergen Evans în *A Dictionary of Contemporary American Usage*, New York, 1957, p. 385: „Ca termen gramatical, predicatul înseamnă verbul, complementele şi calificatorii săi, sau tot ceea ce în propoziţie nu este parte din subiect. Verbul se numeşte predicat simplu."

CLASIFICAREA PREDICATELOR

Predicatele din limba engleză se clasifică de obicei ținîndu-se seama concomitent atît de criteriul compunerii cît şi de cel al conținutului predicativ. În consecință, se pot deosebi trei mari categorii: 1) predicate verbale; 2) predicate nominale; 3) predicate de tip mixt, cu subdiviziuni după următoarea schemă:

1) *Predicate verbale:*

a) Predicatul simplu:
1 propriu-zis;
2 frazeologic.

b) Predicatul compus:
1 modal;
2 aspectiv.

2) *Predicate nominale:*

a) Predicatul nominal;
b) Predicatul dublu.

3) *Predicate de tip mixt.*

A. *PREDICATE VERBALE*

1. PREDICATE SIMPLE
(The Simple Predicates)

Predicatele simple se împart în:
a) predicat simplu propriu sis
b) predicat frazeologic.

a. Predicatul simplu propriu zis

Predicatul simplu sau predicatul verbal simplu (The Simple Verbal Predicate) este exprimat de un verb la un anumit timp al conjugării, simplu (sintetic — prezent, Past Tense, imperativ) sau compus (analitic — Present Perfect, viitor, condiționalul prezent etc.), de exemplu:

Saith man to man, We'*ve heard* and *known*
That we no master *need*.

(W. Morris, *No Master*)

Notă. Faptul că un timp compus (analitic) este privit ca un predicat simplu nu trebuie să surprindă, întrucît auxiliarele (forme *ajutătoare*, lipsite de valoare semantică) nu sînt analizabile din punct de vedere sintactic; timpurile compuse reprezintă unități *morfologice*.

Construcțiile de tipul *there is, there are* etc. trebuie, de asemenea, incluse în categoria predicatului simplu, deoarece *there* își pierde cu desăvîrşire funcțiunea şi sensul de adverb („acolo"). Aceasta se poate vedea din exemplul de mai jos, în care prezența adverbului *there* de la sfîrșitul propoziției exclude în mod necesar interpretarea adverbială a lui *there* de la începutul propoziției:

There was a book *there* (era o carte acolo)

Construcţiile de tipul *here is, here are, here comes, there comes* (traduse prin *iată*) şi altele cîteva pot fi de asemenea considerate predicate simple. În aceste construcţii, *here* şi *there* nu şi-au pierdut complet valoarea semantică, totuşi nu mai pot fi privite ca adverbe depline. Sintactic, ele îndeplinesc funcţiunea de subiect introductiv. (v. I, p. 179).

O varietate a predicatului simplu e reprezentată de aşa-numitul predicat frazeologic, care corespunde locuţiunilor verbale (v. II, p. 274).

b. **Predicatul frazeologic** [1]
(The Phraseological Predicate)

El e cuprins în expresii care formează un întreg indivizibil sub raport semantic, verbul respectiv pierzîndu-şi într-o mare măsură valoarea sa lexicală:

Exemple:

Did you *take cold* that night you half drowned me? (Ch. Brontë, *Jane Eyre*)
She *has got some silly bee in her bonnet* about Eliza. (G. B. Shaw, *Pygmalion*)
"And what do you think, my dear?" Miss Crawley said to the young lady, for whom she *had taken a liking* at first sight. (W. M. Thackeray, *Vanity Fair*)
Miss Murdstone *gave a* hoarse *chuckle*. (Ch. Dickens, *David Copperfield*)
I think *I'll take a little walk*. (Sinclair Lewis, *Elmer Gantry*)
I feel that *I am in the wrong*. (J. Galsworthy, *Justice*)
It's *knocked* me *out of time*. (*Ibid.*)

2. PREDICATUL COMPUS
(The Compound Predicate)

Predicatul compus, în funcţie de înţelesul verbului personal, se subîmparte în două categorii:
a) predicatul compus modal;
b) predicatul compus aspectiv.

a. **Predicatul compus modal**
(The Compound Modal Predicate)

Predicatul compus modal este format dintr-un verb modal defectiv (*must, can, should* etc.) sau modal nedefectiv (*to want, to try, to intend* etc.) la o formă personală şi o formă verbală nepersonală, de exemplu:

What are we *to understand* by that? (J. Galsworthy, *Justice*)
I am afraid I *must stop* this, you know. (*Ibid.*)

[1] Termenul e folosit pentru prima dată în *A Grammar of the English Language*, sub redacţia lui B. A. Ilish, p. 230.

This was all he *could see* of his ship. (J. Conrad, *Typhoon*)
Real friends *should have* everything in common. (O. Wilde, *The Devoted Friend*)
Hans often *had to go* to bed without any supper. *(Ibidem)*
I think you *might work* harder. *(Ibid.)*
Nights, when Elmer *longed to go to sleep*, Jim argued. (Sinclair Lewis, *Elmer Gantry*)
We said we *yearned to hear* it. (Jerome K. Jerome, *Three Men in a Boat*)

b. **Predicatul compus aspectiv**
(The Compound Aspect Predicate)

Predicatul compus verbal aspectiv este alcătuit dintr-o formă verbală personală exprimînd începutul sau încetarea unei acţiuni (*to begin, to start, to stop, to finish, to end, to cease, to give up* etc.) şi o formă verbală nepersonală.

Exemple:

At this she got up and *began to pace up and down* the room. (A. J. Cronin, *Hatter's Castle*)
And then she *would begin her tumbling* again. (J. Conrad, *Typhoon*)

B. *PREDICATE NOMINALE*
(Nominal Predicates)

Predicatele nominale se subîmpart în:
a) predicatul nominal propriu-zis;
b) predicatul dublu.

1. PREDICATUL NOMINAL RROPRIU ZIS
(The Nominal Predicate)

Predicatul compus nominal propriu-zis arată starea sau calitatea persoanei sau a lucrului exprimat de subiect, de exemplu:

There were two figures walking on a side path; one *was rather short and stout;* the other *rather tall and slim*. They *were Mr. Tupman and Mr. Jingle*. (Ch. Dickens, *The Posthumous Papers of the Pickwick Club*)
The room *was long, low and gloomy*. (Ch. Brontë, *Jane Eyre*)

1) Predicatul nominal propriu-zis este format dintr-*un verb de legătură sau copulă* și *un nume predicativ*, de exemplu:

He is (verb de legătură) a student (nume predicativ).

Verbele semiauxiliare (de legătură — *Link Verbs, Copulas*) sînt verbe intranzitive (v. I, p. 286).

Ele exprimă categoriile morfologice ale verbului (aspectul, diateza, modul, timpul, persoana și numărul) și se caracterizează printr-o mai mare sau mai mică pierdere a valorii lor semantice inițiale; verbul *to be*, ca verb de legătură, își pierde cu desăvîrșire valoarea semantică, apropiindu-se considerabil de o funcțiune pur auxiliară.

Se disting de obicei următoarele categorii de verbe semiauxiliare (de legătură):

a) *Verbe ale stării* (Verbs of Being): *to be, to stand, to feel* etc.

Exemple:

That'll *be* all right. (J. Galsworthy, *Justice*)
For the labourer thou *art* bread. (P. B. Shelley, *The Mask of Anarchy*)

b) *Verbe ale rămînerii într-o aceeași stare* (Verbs of Remaining): *to continue, to keep, to go on, to hold, to remain* etc.

Exemple:

For a moment she *remained* still. (A. J. Cronin, *Hatter's Castle*)
He *kept* silent.
She *went on* reading.

c) *Verbe ale devenirii, ale trecerii dintr-o stare în alta* (Verbs of Becoming): *to become, to get, to grow, to turn, to fall, to go; to prove, to turn out* etc.

Exemple:

When I *became* conscious I was up on a hillside having my face bathed by John Simon's neighbour. (Gwyn Thomas, *All Things Betray Thee*)
His face had suddenly *grown* hard and expressionless. (Ethel Voynich, *The Gadfly*)
His pony was *getting* leggier. (Frederick Bert Vickers, *The Mirage*)
Slyme had *proved* worse than the others. (Robert Tressell, *The Ragged Trousered Philanthropists*)

d) *Verbe ale aparenței*, cu o anumită forță modală (Verbs of Seeming or Appearing): to seem, to appear, to look.

Exemple:

The book *looked* dull. (Ch. Brontë, *Jane Eyre*)
Seems quiet enough out here! (J. Galsworthy, *Justice*)

Numele predicative (Predicatives) pot fi exprimate de diferite părți de vorbire cu caracter nominal:

a) un substantiv la cazul nominativ sau genitiv, de exemplu:
What the old fellow wants is *a shock*. (J. Galsworthy, *Justice*)

b) un adjectiv (modificator sau determinativ):

Are we not *stronger* than the rich and the wronger? (W. Morris, *The Voice of Toil*)
Well begun is *half done*.
Elmer was *angry*, then impressively *innocent*, then *bored*.

(Sinclair Lewis, *Elmer Gantry*)

And *this* is what prevented him. (Dickens, *The Posthumons Papers of the Pickwick Club*)

c) un pronume (personal, posesiv, nehotărît, interogativ):

It is *I*.
Then all mine and thine shall be *ours*. (W. Morris, *The Day is Coming*)
And half of what you had was *hers?* (S. Leacock, *The Man in Asbestos*)
"*Who* are you, you rascal?" said Captain Boldwig. (Ch. Dickens, *The Posthumons Papers of the Pickwick Club*)
My labour never flags
And *what* are its wages?

(Th. Hood, *The Song of the Shirt*)

d) un substantiv, Gerund sau pronume însoțite de prepoziție, de exemplu:

"I feel quite drowsy. It *is* just *like being* in church." (O. Wilde, *The Devoted Friend*)
"It's *to her credit* to try and jump out of it." (J. Galsworthy, *The Pigeon*)

e) un numeral (cardinal, ordinal), de exemplu:

We were *four* of us. (Jerome K. Jerome, *Three Men in a Boat*)

f) un infinitiv, de exemplu:

To be or not to be, that is the question. (Shakespeare, *Hamlet*)
To love is *to peer* over the edge. (J. Galsworthy, *The Little Dream*)

g) un grup de cuvinte incluzînd un Gerund, de exemplu:

His hobby was *collecting* stamps.

h) un adverb care arată starea sau cantitatea, de exemplu:

"I hope you are *well?*" (A. J. Cronin, *Hatter's Castle*)

De asemenea, numele predicativ poate fi exprimat printr-o întreagă propoziţie (o propoziţie predicativă), de exemplu:

The fact of the matter is *that I don't know him.*

2. PREDICATUL DUBLU
(The Double Predicate)

Predicatul dublu reprezintă contractarea a două propoziţii, acestea putînd fi reconstituite cu uşurinţă prin restructurare sintactică:

The moon *rose red* = The moon *was red* when it *rose.*
The door *banged shut.*
Your button *works loose.*
Dry biscuits *eat crisp.*
This coat *wears thin.*

Now, comrades, let the glass *blush red.*
(W. Morris, *Down Among the Dead Men*)

C. *PREDICATE DE TIP MIXT*
(Mixed Types of Predicates)

Anumite tipuri de predicat se pot combina între ele, dînd naştere unor forme mixte, de exemplu:

"When Sissy got into school here," he persuaded, "her father *was as pleased as Punch.*" (Ch. Dickens, *Hard Times*)

(predicat frazeologic şi nominal)

One *can't help feeling proud* of it. (S. Leacock, *How to Be a Doctor*)

(predicat compus modal, frazeologic şi compus nominal)

MacWhirr *could catch a desolate glimpse* of a few tiny specks. (J. Conrad, *Typhoon*)

(predicat compus modal şi frazeologic)

Andrei Bantaş

Acordul subiectului cu predicatul. pp. 192-209.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

ACORDUL SUBIECTULUI CU PREDICATUL
(The Agreement of Subject and Predicate)

Generalități. Verbul la mod personal care face parte dintr-un predicat — fie nominal, fie verbal — se acordă în număr și persoană cu subiectul său.

The way I look on it is this. (W. S. Maugham, *Smith*)
These refreshments being partaken of, Miss Sedley was at liberty to depart. (W. M. Thackeray, *Vanity Fair*)

'Tis true, 'tis pity and pity 'tis 'tis true. (W. Shakespeare, *Hamlet*)

They sleep and the moon and the sun sleep and even the ocean sleeps sometimes on certain days... (E. Hemingway, *The Old Man and the Sea*)

În limba engleză nu întîlnim acordul în gen, întrucît genul e o categorie lexicală nu gramaticală (v. I, p. 136).

În capitolul de față se analizează acordul în număr dintre subiect și predicat. Fiind vorba de un număr mare de cazuri speciale, care formează ansamblul de reguli referitoare la acord, și care nu se pretează la o sistematizare proprie, materialul din acest capitol este aranjat pe baza clasificării subiectelor după criteriul compunerii, iar în sînul fiecărei categorii în ordinea: substantiv, pronume, adjectiv.

La rîndul lor, substantivele sînt luate în ordinea clasificării după ideea de număr, iar pronumele în ordinea clasificării lor după criteriul conținutului.

Explicarea teoretică a acordului în număr se găsește la capitolul *Clasificarea substantivului după ideea de număr.*

1. SUBIECTE SIMPLE
(Simple Subjects)

1) Un substantiv la singular e urmat de obicei de un verb la singular, chiar dacă e legat de alte substantive (fie la singular, fie la plural) prin cuvintele *no less than, and not, like, but* (cu sensul de *except*).

Man, no less than the lower forms of animals, is a product of the evolutionary process.

The Arctic region, like that of the Antarctic, is covered with ice and snow.

2) Substantivele colective se folosesc cu verbul la singular cînd sînt luate ca unitate şi cu verbul la plural cînd elementele componente sînt considerate în mod separat.

The orchestra broke its ranks.

Dar:

Half the orchestra were already gone. (Eric Linklater, *Juan in America*)

Oblige them to supply the public with what the public wants. (Oscar Wilde, *Posthumous Works*)

Dar:

Of course the public are very reckless in their use of the word. *(Ibid.)*

The crowd closes in on him. (Albert Maltz, *Peace on Earth*)

Dar:

The mob were shouting. (Ch. Dickens, *The Posthumons Papers of the Pickwick Club*)

Our army in Spain was utterly routed. (W. M. Thackeray, *Henry Esmond*)

Dar:

The army felt they had been deceived.

The family were away more than six months, and when they returned, they were in the deepest state of dejection. (W. M. Thackeray, *Henry Esmond*)

They were a dreary lot, that war generation. (W. S. Maugham, *The Breadwinner*)

The board have determined to have him back into the house. (Ch. Dickens, *Oliver Twist*)

The opposition are very much divided. ("Labour Monthly", October, 1959)

Uneori, datorită tendinţelor contradictorii în interpretarea noţiunii de substantiv colectiv, întîlnim şi exemple de inconsecvenţă în acord:

The band was stopped, the crowd were partially quieted. (Ch. Dickens, *The Posthumons Papers of the Pickwick Club*)

Desigur în acest exemplu s-ar putea spune că *band* a fost luat ca unitate, în sensul de „muzica" sau „zgomotul" pe care îl produce, iar *crowd* în sensul de „fiecare individ în parte".

În general, însă, tendinţa limbii engleze contemporane este de a folosi cît mai des pluralul şi deci se poate spune că numărul substantivelor considerate colective, urmate de un verb la plural, este în creştere.

The Bun Hin Company were sending that lot home. (J. Conrad, *Typhoon*)

Australia have won their first cricket match against Britain. "Daily Worker")

3) Substantivele pluralităţii (Nouns of Multitude), de exemplu: *people, gentry, clergy, militia, police, cattle, poultry*, cer verbul la plural:

When the police come, perhaps you'll let me know. (J. Galsworthy, *Loyalties*)

What are the police doing? (Sean O'Casey, *Selected Works*)

The gentry were displeased with the King. (Vinokurova, *Difficulties of English for Russians*)

Substantivul *people*, reprezentînd ideea de plural al lui *man, woman*, este, evident, folosit cu verbul la plural. Singularul poate fi folosit numai cînd substantivul are sensul de popor, dar ideea de plural este frecvent reliefată şi în acest caz.

In the room are the following people. (Albert Maltz, *Merry-Go-Round*)

The British people have a decisive part to play. (*Resolution of the Communist Party of Great Britain*)

It's not me people ask to parties, but my frocks. (W. S. Maugham, *Smith*)

4) Substantivele care-şi schimbă forma la plural doar pentru a indica specii diferite (*fruit-fruits, fish-fishes, cod, trout, salmon* etc.) sînt urmate de un verb la singular sau la plural, după înţeles.

It was a monstrous fish. (Jerome K. Jerome, *Three Men in a Boat*)

Fish are not to be caught with a bird-call. (*English Proverb*)
Where there are salmon... (William Morris, *News from Nowhere*)

The dolphin looks green of course, because he is really golden. (E. Hemingway, *The Old Man and the Sea*)
The dolphin look greener from there and you can see their stripes and their purple spots and you can see all of the school as they swim. *(Ibid.)*

Dried fruits are good to eat. (different species)

Sau

Dried fruit is good to eat.

5) *Couple* se foloseşte cu singularul cînd înseamnă „soţi" şi cu pluralul cînd e urmat de alte substantive (v. II, p. 182).

The couple is very happily united.

6) Substantivele individuale ale pluralităţii se folosesc cu verbul la singular cînd sînt la singular, şi invers (după înţeles): *yoke* (pereche de boi), *brace* (pereche de păsări vînate), *score* (douăzeci), *dozen* (duzină), *gross* (12 duzini), *stone* (greutatea de 14 livre), *head* (cap sau capete de vită), *pair*, *sheep*, *deer*, *bison*, *grouse*, *moose* etc.

This pair were seldom together. (W. M. Thackeray, *Henry Esmond*)

Sheep graze on the hills.
Deer breed in the North.

7) Substantivele nume de ştiinţe cu formă de plural, dar cu înţeles de singular (de ex. *physics*, *economics*, *genetics*, *mathematics* etc.), se construiesc cu singularul.

Phonetics is a branch of linguistics.
Mathematics embraces three departments. (Vinokurova)

Totuşi, unele din ele se folosesc şi cu pluralul cînd îşi schimbă înţelesul:

His phonetics are bad.
The acoustics of this hall are good.
Statistics is taught to economists.

Dar

The (sau these) statistics are wrong.

8) Cuvintele *athletics* şi *gymnastics* se folosesc de obicei cu pluralul pentru că se ştie că includ mai multe discipline, sporturi şi exerciţii.

Athletics are very popular. Gymnastics are necessary for the health.

13*

9) Substantivul *means* e folosit cu singularul, mai ales cu sensul de mijloc, instrument, metodă:

This is a means to an end.

și cu pluralul cînd are sensul de mijloace financiare (venituri etc.) sau de mijloace de comunicație și transport:

His means are ample.

10) Substantivul *wages* este folosit de obicei la plural, deși scriitorii moderni îl utilizează uneori la singular, preferînd în acest caz forma *wage* — mai ales în expresii tip: *minimum wage, average wage, living wage, starvation wage* etc.

And what are its wages? (Thomas Hood)

As soon as Smith gets his wages, he gives them to his family.

Pluralul e folosit întotdeauna cînd sensul este de salarii (la plural).

The wages of Soviet workers are high.

11) Substantivul *brains* e folosit de obicei la plural cu sensul de inteligență și la singular cu sensul de organ al gîndirii.

The brains don't lie in the beard. *(English Proverb)*

12) Substantivele *money, hair* se construiesc numai cu singularul.

This money belongs to him. Her hair is dark.

13) Substantivul *advice* (sfaturi) se construiește cu singularul.

My advice is to go there at once.
Some valuable advice was given us.

Pentru a indica pluralul sau separarea, se folosește cuvîntul *piece(s)*:

Some valuable pieces of advice were given us.

Pluralul *advices* are sensul de informații, comunicări.

The advices from the staff have just been received.

14) Substantivul *contents*, se folosește cu singularul:

The form is bad, John, but the contents is all right.

Întîlnim uneori și pluralul:

The contents of the letter have not been changed.

15) Substantivul *news* se construieşte cu singularul:

And now, Laertes, what's the news with you?
(Shakespeare, *Hamlet*)

Pentru plural sau pentru separarea mai multor elemente se folosesc cuvintele *item(s)* sau *piece(s) of news*; tot aşa şi substantivele *information*, *furniture*:

I thought your information was so interesting. (William Morris, *News from Nowhere*)
These very pieces of furniture belong to a time. *(Ibid.)*

16) Titlurile de cărţi, ziare etc., formate dintr-un substantiv la plural se folosesc de obicei cu singularul (fiind luate ca unităţi), dar se pot folosi şi cu pluralul.

"The Virginians" is a sequel to Henry Esmond.
"The Sketches" were signed with the pseudonym Boz.
"The Times" is a British bourgeois newspaper.

17. Substantivele plurale care arătă locuri de muncă, clădiri etc. sînt folosite şi la singular.

A chemical works has just been opened in our town.
The headquarters is not far from here.

18) Numele plurale ale unor boli (ex. *hysterics, measles, mumps, rickets* etc.) şi jocuri (ex. *billiards, forfeits*) sînt urmate mai ales de verbul la singular, dar uneori pot fi însoţite şi de un verb la plural.

This child's rickets are very bad.
Draughts are more difficult than billiards.

După *measles, billiards, forfeits* se preferă singularul:

Measles is a contagious disease.
Billiards is usually played by two persons.
Forfeits is a game liked by children.

19) Verbul care urmează după subiectul formal, exprimat prin pronumele introductiv *it*, este întotdeauna la singular.

It is a great pleasure to meet you.

În cazul însă cînd subiectul real dintr-o propoziţie cu *it* introductiv de întărire *(Introductory Emphatic It)*, este la plural, verbul din relativa care urmează după pronumele relativ *who, that* sau *which* se pune la plural.

It is they *who* are late.

Dacă substantivul care precedă după pronumele relativ este la singular, verbul rămîne la singular:

It is the boy *who* says it.

Acest verb se acordă în persoană, uneori cu *it*, iar alteori cu subiectul real.

It is an early bird that catches the worm.
It is I who live(s) here.

20) *Who* ca pronume interogativ poate fi urmat fie de un verb la singular, fie de un verb la plural, după intenţie. Mai obişnuit este singularul, dar în cazul cînd ne aşteptăm la un răspuns al cărui subiect este la plural, folosim şi în întrebare verbul la persoana a treia plural.

But *who* knows? (E. Hemingway, *The Old Man and the Sea*)
Who have agreed to meet?

21) Pronumele relative *who, that, which* sînt urmate de un verb care se acordă cu substantivul pe care-l înlocuiesc ele.

There is no one so transparent as the person *who* thinks he is devilishly deep. (W. S. Maugham, *Lady Frederick*)
It was you, I believe, *that* were wishing to see Jupe. (Ch. Dickens, *Hard Times*)
It is the drifting icebergs setting with any current anywhere, *that* wreck the ships.
I picked up only a straggler from the albacore *that* were feeding. (E. Hemingway, *The Old Man and the Sea*)

În limba mai veche, pronumele relativ era considerat persoana a treia şi acordul se făcea altfel decît stabilesc regulile gramaticii contemporane:

To make me proud that jests. (Shakespeare)

22) Majoritatea pronumelor nehotărîte se folosesc cu singularul. *Many* însă e folosit în mod firesc cu pluralul.

Nobody has too much prudence or virtue. *(English Proverb)*
But then, nothing is easy. (E. Hemingway, *The Old Man and the Sea*)
Nothing was said for a long time. (James Aldridge, *The Hunter*)
Nothing is easy to the unwilling. *(English Proverb)*
Everything that shows on the surface to-day, travels very fast and to the North-East. (E. Hemingway, *The Old Man and the Sea*)
Many have come to port after the storm. *(English Proverb)*

23) Pronumele nehotărît *all* se foloseşte cu singularul cînd se referă la lucruri (şi înseamnă „totul") şi cu pluralul cînd se referă la persoane (şi înseamnă „toţi, toate").

All is fine that is fit. *(English Proverb)*

dar

All lay load on the willing horse. *(Idem)*

24) Pronumele nehotărît *both* se foloseşte cu verbul la plural.

Both are expected to-night.

25) Pronumele nehotărîte *each, each one, either, neither* se construiesc şi ele cu verbul la singular (ca şi celelalte pronume nehotărîte, compuşii lui *some, any, no* şi *every*).

Each (one) is now working on his loom. They do not see eye to eye, but neither is wrong.

Totuşi pronumele *either* cu sensul de amîndoi cere verbul la plural:

Are either of you dining out?

26) Pronumele *none* poate fi urmat de singular sau plural, după intenţia vorbitorului. Mai de mult, *none* era folosit mai ales la singular, dar acest uz a rămas numai literar şi în general se preferă pluralul. În limba contemporană *none* este de multe ori înlocuit prin *no one*, în afară de cazul în care se foloseşte expresia *none of them* (v. capitolul referitor la subiectele complexe):

There's *no one* so transparent... (W. S. Maugham, *Lady Frederick*)
There is *none* so simple but can give counsel. *(English Proverb)*
No one should be alone in their old age, he thought. (E. Hemingway, *The Old Man and the Sea*)

Dar

None but they were to blame.

27) Adjectivele şi participiile substantivate sînt folosite cu verbul la plural.

And he has gone unpunished, as *the great* do. (W. M. Thackeray, *Henry Esmond*)
The sick do no ask if the hand that smoothes their pillow is pure, nor *the dying* care if the lips that touch their brow have known the kiss of sin. (Oscar Wilde, *A Woman of No Importance*)
Then *the few* came to him. *The many* have come now. (Oscar Wilde, *Posthumous Works*)
The accused were charged with theft.

28) Adjectivele şi participiile substantivate reprezentînd abstracţiuni sînt urmate de verb la singular:

The evil that men do lives after them.
The good is oft interred with their bones.

(W. Shakespeare, *Julius Caesar*)

Likely lies in the mire when unlikely gets over.
Good and quickly seldom meet.

(English Proverbs)

2. SUBIECTE COMPUSE
(Compound Subjects)

1) Subiectele compuse sînt urmate de un verb la singular, deoarece substantivele care le alcătuiesc sînt strîns legate între ele şi formează o singură noţiune, o idee unică.

De pildă, în propoziţia "*Here comes my lord and master*" (W. S. Maugham, *Smith*), ne referim la aceeaşi persoană (soţul eroinei care rosteşte cuvintele), care întruneşte ambele atribute. Dacă eroina s-ar fi referit la două persoane diferite, atunci propoziţia ar fi avut următoarea structură, cu verbul la plural: "*Here come my lord and my master*".

Acelaşi lucru îl putem spune şi în cazul unei propoziţii de tipul:

Bread and butter is good for breakfast.

Dacă separăm cele două noţiuni, propoziţia capătă următoarea structură, cu articolul hotărît folosit înaintea ambelor substantive şi cu verbul la plural:

The bread and the butter were bought at the same shop.

Regula se aplică şi atunci cînd folosim articolul nehotărît:

A great poet and revolutionist was lost when Shelley died.

Referirea la două persoane sau noţiuni diferite ar aduce folosirea articolului nehotărît înaintea ambelor substantive şi trecerea verbului la plural.

Alte exemple:

Where *the blue sky and glowing clime* extends. (Byron, *Childe Harold*)

(Aci *blue sky* şi *glowing clime* sînt privite ca o singură noţiune.)

Anger and wrath my bosom rends. (William Blake, *Ideas of Good and Evil*)

The starry floor,
The watery shore
Is given thee till the break of day.
(William Blake, *Songs of Experience*)

The mayor and his "ring", as it was called, was to be ousted at all costs. (Th. Dreiser, *Will You Walk into my Parlour*)

The bare justice or legality of the claim was not so apparent. (Nathaniel Hawthorne)

De asemenea sînt interesante următoarele proverbe citate de Nesfield în *Outline of English Grammar:*

Truth and honesty is the best policy.
(exprimă o singură noţiune)

Truth and *honesty* have no need of loud protestations.
(sînt noţiuni paralele dar nu identice).

Truth and *oil* are ever above.
(enumerare)

2) Totuşi sînt şi situaţii în care două substantive aparent unite ca sens şi referitoare la o singură noţiune sînt considerate separat de către autor:

The *noise* and *bustle* that ushered in the morning were sufficient...
(Ch. Dickens, *The Posthumous Papers of the Pickwick Club*)
Strangely Marner's *face* and *figure* shrank and bent themselves.
(George Eliot, *Silas Marner*)

În limba contemporană s-ar fi folosit fie verbul la singular (subiect compus), fie articolul hotărît înaintea ambelor substantive (subiecte coordonate) şi atunci verbul ar fi fost pus la plural.

În cazuri de inversiune, predicatul se acordă ca număr cu unul singur din substantivele care formează un subiect compus:

Here comes *my lord and master*. (W. S. Maugham, *Smith*)

3. SUBIECTE COORDONATE
(Coordinated Subjects)

1) Subiectele coordonate (fie printr-o conjuncţie, fie asindetic) sînt de obicei urmate de un verb la plural:

This *brother* and *sister* were the most beautiful couple ever seen...
(W. M. Thackeray, *Henry Esmond*)
A boaster and *a liar* are cousin-germans. *(English Proverb)*
A fool and *his money* are soon parted. *(English Proverb)*

Totuşi există o puternică tendinţă de a pune verbul la singular, dacă predicatul (sau numai verbul copulativ sau auxiliar) precedă subiectul. Raţiunea este în majoritatea cazurilor faptul că în momentul rostirii verbului, numai unul din subiecte este prezent în mintea vorbitorului. Situaţia e mai frecventă în cazul propoziţiilor interogative.

In the distance was heard *the applause of the people, the shouts and clapping of hands.* (după Ganshina)
Where was *she* and *her baby* to sleep that night?
Where is *my coat* and *hat?*
Is *she* and *Peter* to meet you at the station?

După infinitive coordonate verbul este de obicei la singular.

To work with ehthusiasm and thus *to make* life worth living is what everybody should aim at. (Vinokurova)
To be of noble parentage and not *to be endowed* with other qualities, is rather a defamation than a glory. *(English Proverb).*

To promise and *give* nothing, is *to comfort* a fool. *(English Proverb)*

2) Dacă subiectele sînt coordonate prin *either... or, neither... nor, not only... but also, as well as, no less than, like, without,* verbul care le urmează este de obicei la singular.

One or the other has sworn falsely. (Webster)
Such is the general aspiration and belief among the Moors. (Irving)
Neither a man, nor an animal has done that.
Not only the house, but also the garden was damaged by the fire.
It is a face in which is the desire for authority, without the power to obtain it. (Sean O'Casey, *Plays*)

Dacă subiectele indică persoane sau numere diferite, verbul se acordă cu subiectul cel mai apropiat.

Either James or I am to do it.
Either you or James is at fault.

Majoritatea gramaticilor subliniază însă că o construcție de acest fel este stîngace și recomandă refacerea propoziției prin repetarea verbului:

Either you are at fault or James is.

sau folosirea unei forme verbale care nu distinge persoanele:

Either you or James must be at fault.
(Sanford and Brown)

Nesfield *(Outline of English Grammar,* page 97—98) subliniază că în cazul cînd subiectele legate prin *or* sau *nor* sînt la numere diferite, subiectul plural trebuie așezat lîngă verb, pentru a-l pune pe acesta la plural:

Neither the cock nor the hens are in the yard.

3) Și în construcțiile introduse de *there is* verbul e adesea la singular cînd două sau mai multe subiecte reale sînt legate prin *and.*

There is a pen and a sheet of paper on the desk.
There was a concert and dancing at our club last night.
There comes a woman and her two children.

În această problemă v. II, pp. 179, 186 în legătură cu construcțiile de tipul *there is.* De asemenea, regulile se aplică și în cazurile de elipsă a lui *there.*

După *here* şi *there*, cînd subiectele reale sînt coordonate, verbul se acordă cu primul subiect, după cum urmează:

— Verbul este folosit mai ales la singular dacă primul subiect este la singular:

There is a table and six chairs in the dining-room.
There was a director of companies, an accountant, a lawyer, Marlow and myself. (Joseph Conrad, *Youth*)
Between the windows is a cupboard on top of which is a pile of books. (Sean O'Casey, *Plays*)
When there is no current and a flat calm.
(E. Hemingway, *The Old Man and the Sea*)

— Verbul e la plural dacă primul subiect e la plural:

There are two beds and a sofa in the bedroom.

Există şi cazuri de inconsecvenţă în acord, în care, deşi primul subiect e la singular, pentru că mai urmează şi altele, verbul se pune la plural:

In the centre of the room is a table, on which are a typewriter, a candlestick, a bunch of wild flowers in a vase, writing materials and a number of books. (Sean O'Casey, *Plays*)

4) Dacă două substantive sînt legate prin *with* sau *together with* (adică avem un subiect exprimat printr-un grup de cuvinte legat prin *with*) verbul se acordă cu primul substantiv.

Meantime, Washington, with another party of backwoodmen was advancing from the borders. (Citat de Nesfield)

5) Dacă două subiecte sînt unite prin conjuncţia *as well as*, verbul se acordă şi în număr şi în persoană cu primul subiect:

The hens as well as the cock have been lost.

Totuşi construcţia e considerată stîngace şi unii gramaticieni (de ex. Vinokurova) recomandă repetarea verbului. Deci dacă ambele substantive sînt la singular, verbul e tot la singular:

You are wrong and so am I.

este de preferat faţă de:

You as well as I am wrong.

6) Rezultatul operaţiilor aritmetice poate fi urmat de verb la singular sau la plural.

Five and two is *sau* are seven.
One and none is all one. *(English Proverb)*

7) Două sau mai multe subiecte la singular precedate de *each*, *every*, *many a*, *no* cer predicatul la singular.

Every fop, every boor, every valet is a man of wit. (Macaulay)
Each grammar book, each dictionary is to be found on the upper shelf.
Each law and usage was well known by the newcomer.

8) Cînd două sau mai multe subiecte legate prin *and* diferă ca persoană, verbul se pune la numărul plural, dar se acordă cu una din persoane după următoarea regulă a preferinței: persoana I se preferă persoanei a II-a, iar aceasta e preferată persoanei a III-a.

James and I (-we) have been promoted. (pers. I)
James and you (-you) were both absent. (pers. II)
James and John (-they) are great friends. (pers. III)

(Nesfield, *op. cit.*, p. 97—98)

9) Un substantiv la singular, precedat de două sau mai multe adjective care-l diferențiază cere verbul la plural.

Lyrical and epic poetry were both flourishing at that time.
Hot and cold water are both necessary for washing.

10) Un singur substantiv, nume de abstracțiune sau nume de materie, folosit la singular, dar modificat de două atribute coordonate prin *and*, este urmat de un verb la plural.

Sweet and sour milk are not to be mixed. (Vinokurova)

În acest caz se poate repeta articolul înaintea fiecărui atribut.

The 17-th and the 18-th century.......

Pe de altă parte se poate folosi articolul o singură dată, punîndu-se substantivul la plural:

The 17-th and 18-th centuries.......

11) Dacă cele două atribute sînt strîns legate între ele, indicînd o singură noțiune, verbul se pune la singular:

A black and white jacket is just what you want. (Vinokurova)

dar:

A black and a white woollen jacket are for sale.

deoarece sînt subiecte coordonate.

12) Substantivele însoțite de adjectivele *each* și *every* sînt urmate de un verb la singular, chiar dacă sînt coordonate prin *and*.

Every tree and every bush is in bud.

13) Două substantive la singular, însoţite de un determinant sau modificator comun sînt urmate de un verb la plural:

Considerable help and attention are needed.
Great disorder and confusion are the result of poor organization. (V i n o k u r o v a)
Every man, woman and child in the village were each asked to the celebration.

14) Dacă un substantiv singular este precedat de două atribute coordonate prin *and* şi însoţite de articolul nehotărît, sensul lui este de plural (primul subiect din coordonare este omis prin elipsă) şi se foloseşte cu verbul la plural.

A black and a white woollen jacket are for sale. (V i n o k u r o v a)

15) Subiectele coordonate prin *and* şi determinate de adjective posesive sînt însoţite de verbul la plural, chiar dacă acesta le precedă.

Where are your daughter and your son?
There are, besides, a handsome church, a court house, public offices. (Ch. D i c k e n s)

16) Expresia *one or two* cere întotdeauna verbul la plural. Substantivul determinat de numeralele coordonate *one or two* se foloseşte cu verbul la plural şi se pune la plural:

There are one or two questions I want to speak to you about.

Totuşi substantivul *word* rămîne la singular şi se construieşte cu verbul la singular:
A word or two is required. (V i n o k u r o v a)

4. SUBIECTE COMPLEXE
(Complex Subjects)

Subiectele complexe prezintă o serie întreagă de situaţii diferite — dintre care unele repetă cazuri de la subcapitolul A (Subiecte simple) — necesitînd o analiză separată. În general, ele se acordă cu singularul sau pluralul, după înţeles.

1) Substantivele individuale ale pluralităţii *(sheep, deer, moose, grouse, bison* etc.) sînt urmate de un verb la singular cînd au înţeles de singular, şi invers.

2) Substantivul *couple* se foloseşte cu singularul cînd înseamnă o pereche căsătorită şi cu pluralul în celelalte cazuri:

The couple was very pleasant to look at.
A couple of children were seen on the balcony.

3) Dacă subiectul plural e precedat de *a lot of*, se pune verbul la plural.

A lot of students come to the library every day.

4) Substantivele la plural, precedate de substantive exprimînd măsuri, greutăți etc. sau de numerale de la 2 în sus, pot fi urmate de un verb la singular, dacă sînt socotite ca unități.

Two pounds of butter is all I want.
Two and a half yards of cloth is quite enough.
Two thirds of this is a private investment. *(World Marxist Review)*

5) Numele de țări federale, compuse din mai multe cuvinte cu aspect de plural sînt folosite cu singularul.

The United States is in North America.

Totuși se folosește pluralul cînd ne gîndim la părțile componente ale ansamblului:

The United States have laws that differ from one region to another.

6) Substantivele *variety* și *number* sînt folosite cu verbul la singular, cînd acesta se referă la ele însele și cu verbul la plural cînd acesta se referă la un substantiv pe care îl însoțesc. În primul caz *variety* și *number* sînt precedate de articolul hotărît, în al doilea caz de articolul nehotărît.

The number of inhabitants has increased.
A number of interesting papers were read.

Notă. Clarke and Ungoed, *English, A Modern Grammar*, p. 118, dau o altă interpretare acestei probleme, susținînd că tendința de a folosi verbul la plural e influențată de un atribut al lui *number*, format dintr-un substantiv la plural și însoțit de o prepoziție.

A number of soldiers were lost.

Autorii citați consideră că o influență similară a unui substantiv plural sau colectiv (incluzînd aici și substantivele pluralității) într-o construcție atributivă duce la violarea regulilor acordului:

There are no end of people there.

Aici avem însă, în mod evident, de a face cu acordul după înțeles, pe care-l întîlnim și în limba romînă.

Și alte substantive cu înțeles similar sînt folosite astfel:

A flow of words is no proof of wisdom. *(English Proverb)*

Dar:

And there are plenty of workers there. (Albert Maltz, *Peace on Earth*)

7) Adjectivele *each, every, either, neither* (chiar dacă sînt urmate de mai multe substantive la singular) și pronumele *each, each one, either, neither, some-*

body, someone, anybody, anyone, everybody, everyone, nobody, no one se construiesc cu verbul la singular, deoarece sugerează numărul singular.

Either of the examples is correct.

În schimb, dacă *each* este în postpoziţie sau apoziţie după un substantiv la plural, el nu mai poate influenţa predicatul:

The 60 men were each provided with a rope *(sau* with a rope each).

Unu sau mai multe substantive precedate de adjectivele *each, every, either, neither* (deci folosite la singular) sînt urmate de un verb la singular, deoarece aceste adjective sugerează numărul singular.

Every mouldering tint and weatherstain is gone. (W a s h i n g t o n I r v i n g)
Either side claims to be better fitted to negotiate a settlement. ("Labour Monthly")

8) Titlurile de cărţi, ziare etc., formate dintr-un substantiv la plural însoţit de un atribut, se folosesc de obicei cu singularul (fiind luate ca unităţi), dar se pot folosi şi cu pluralul.

Dickens' American Notes were *(sau* was*)* published in 1842, "Tales of Unrest" is written by Joseph Conrad.

9) Grupurile de cuvinte formate din cuvintele *majority, succession, proportion, portion, part, bulk, series* etc. şi substantive precedate de *of* sînt uneori folosite cu verbul la singular.

This handful of scattered buildings was surrounded and almost smothered by a mass of forest. (J. A l d r i d g e, *The Hunter*)
The majority of the students has done well in their exams.

10) Alteori substantivele plurale modificate de atribute au valoare cantitativă şi atunci sînt urmate de verbe la plural.

The body of the people of 19-th century England had no political rights.

11) Adjectivul *most* şi substantivele *half, most of, plenty (of), lots (of), heaps (of)* (ultimele două folosite numai în engleza vorbită) sînt însoţite de verbe la singular cînd substantivul care le urmează e individual şi e folosit la singular.

Most pupils were quiet.

Însă ele cer forma plurală a verbului cînd substantivul care le urmează e la plural sau e un substantiv al pluralităţii:

One half of the passengers were drowned.
Lots of people come here every day.

Plenty of books are to be found in the school library.
Most of the poultry have died.

12) *More than*... e însoțit de verb fie la numărul singular, fie la numărul plural:

In England and Wales, more than 33 per cent of the population are dependent on the factories.
In tzarist Russia, more than two thirds of the land in Western Ukraine was in the hands of the landowners.

Alteori, *înțelesul* e acela care determină forma de plural sau de singular.

13) Expresia *many a time* este urmată de un verb la singular:

Many a time is not everyday.

14) Substantivele precedate de *of* şi de substantive ca *dozen, score, brace, gross, yoke, pair* se folosesc cu verbul la singular sau la plural, după cum cere înțelesul:

A pair of oars was called. (W. M. Thackeray, *Henry Esmond*)

Dar:

The pair of legs that carried him were rickety.

15) *None of you, none of them* etc. se acordă cu verbul la plural:

They're none of them come yet. (Congreve, *Love for Love*)

Andrei Bantaş. Mihai Miroiu.

Complementele. pp. 209-247.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

COMPLEMENTELE
(The Objects)

Complementele sînt părţi secundare ale propoziţiei care intregesc înţelesul unui:

a) verb;
b) adjectiv;
c) substantiv.

We owe *you many apologies*, Ma'am. (C h. D i c k e n s, *The Posthumous Papers of the Pickwick Club*)

"And I chiefly use *my charm*
On creatures that do *people harm*,
The mole and toad and newt and viper."
(R o b e r t B r o w n i n g, *The Pied Piper of Hamelin*)

I really shouldn't like *Dickie to accept a fee for seeing my greatest friend*. (W. S. M a u g h a m, *Penelope*)

1) Complementele verbului:

I saw *the letter* your Colonel wrote *to Mrs. Wharton*. (W. S. M a u g h a m, *The Unknown*)

Applying *the key*... (R o b e r t T r e s s e l l, *The Ragged-Trousered Philanthropists*)

2) Complementele adjectivului:

Is it worth *it*, Pete? (A l b e r t M a l t z, *Peace On Earth*)
Habitually obedient *to John*... (C h. B r o n t ë, *Jane Eyre*)
They were only anxious *to console* me. (W. S. M a u g h a m, *The Circle*)
I think you can be proud *of him*. (W. S. M a u g h a m, *The Unknown*)
I'm so dreadfully sorry *for you*. *(Ibid.)*

3) Complementele substantivului:

There is no doubt *about it*.
Any possibility *for it* would be welcome.
There is hardly any certainty *of his arrival to-day*.

14 — c. 877

În limba engleză distingem complemente directe (care corespund celor din limba romînă), complemente indirecte (de asemenea corespunzătoare celor din limba romînă), complemente prepoziționale (care cuprind complementele de agent, instrumentale, sociative și de relație din limba romînă, precum și orice alte complemente care sînt formate dintr-un substantiv sau pronume precedat de o prepoziție — cu excepția complementelor indirecte) și complemente circumstanțiale (corespunzătoare complementelor circumstanțiale din limba romînă).

COMPLEMENTUL DIRECT
(The Direct Object)

Generalități. Complementul direct este partea secundară de propoziție care indică persoana, lucrul sau noțiunea abstractă spre care este îndreptată în mod direct, nemijlocit, acțiunea unui verb tranzitiv. Complementul direct se găsește totdeauna în cazul acuzativ, răspunde la întrebarea *whom?* (pe cine?) sau *what?* (ce?) și reprezintă elementul care primește sau suferă acțiunea ori rezultatul (creația, produsul, efectul sau obiectul) unei acțiuni.

> I can't help *being blunt*, and *being very angry* too when I hear *you talk* of disinheriting so good, so worthy *a young gentleman*... (Oliver Goldsmith, *The Good-Natured Man*)

În limba engleză contemporană se observă o tendință de înlocuire a unor construcții intranzitive printr-o construcție cu verb tranzitiv aproape nesemnificativ (ca *to have* etc.), urmat de un complement direct, care poartă de fapt toată semnificația construcției. De pildă, se înlocuiește verbul *to dance* prin *to have a dance*, sau *to cry* prin *to have a cry*, ca în exemplul:

> Yes, *have a good cry*, Mummy, it'll do you good. (W. S. Maugham, *The Breadwinner*)

Într-o construcție ca:

> They were only come now to stay a few weeks. (Charlotte Brontë, *Jane Eyre*)

ca și în limba romînă, complementul circumstanțial de timp *a few weeks* s-ar putea confunda la prima vedere cu un complement direct, dar căutînd întrebarea la care răspunde, vom găsi *how long?*

Întrucît nu toate verbele tranzitive din limba romînă sînt tranzitive și în engleză, și viceversa, situația complementului direct nu este identică în cele două limbi:

> I addressed *his sister*, not *him*.

În acest exemplu verbul *to address* are un complement direct în cazul acuzativ, pe cînd traducerea romînească: „M-am adresat surorii sale, nu lui", conține un verb reflexiv cu complement personal indirect, în cazul dativ.

Tot așa în exemplul:

I enjoyed *her letter*. (A l b e r t M a l t z, *Peace On Earth*)

traducerea romînească conține o construcție intranzitivă—„M-am bucurat de scrisoarea ei."

Construcțiile cu verbul *to like*, cu complement direct în limba engleză, au în limba romînă corespondente cu construcții dative (îmi place etc.).

În exemplul "I dreamed *of him* last night" situația este inversă: construcția englezească cuprinde un complement prepozițional, pe cînd cea romînească are unul direct: „L-am visat astănoapte". Tot așa și exemplul "I am looking forward *to your next visit*" (Albert Maltz, *Peace On Earth*) conține o construcție intranzitivă, pe cînd traducerea lui romînească „Aștept cu nerăbdare viitoarea ta vizită" cuprinde un verb tranzitiv cu complement direct.

Atît în limba engleză cît și în limba romînă există cazuri care aparent fac excepție de la regula construirii complementului direct cu acuzativul:

Whose painting do you like best. (aparent atribut genitival)

Și mănîncă fata *la plăcinte*. (aparent prepozițional)

Întrucît complementul direct din engleză corespunde acuzativului, numele proprii și substantivele, numele de ființe nu vor fi nici ele precedate de prepoziție, spre deosebire de regula din limba romînă:

I know John (Îl cunosc pe Ion)

Unele verbe intranzitive în engleză, dar tranzitive în romînă, pot da naștere la dificultăți de interpretare. De exemplu, *to wait* nu are complement direct (ca în romînește), ci numai complement prepozițional cu *for*—în schimb poate fi însoțit de un complement circumstanțial de timp fără prepoziție.

I waited for John

dar

Wait a minute!

în care *a minute* este evident complement circumstanțial de timp, și nu complement direct.

O construcție specifică limbii engleze este cea care rezultă din trecerea la pasiv a unei propoziții active, al cărei predicat e format de un verb care are și complement direct și indirect (*to show, to give, to present, to offer, to tell, to send* etc.):

P r o p o z i ț i e a c t i v ă: The hostess offered *me a chair*.
P r o p o z i ț i i p a s i v e: *A chair* was offered *me*. (by the hostess)
sau *I* was offered *a chair*. (by the hostess)

După cum se poate observa, complementul prepozițional de agent poate fi omis, dar complementul direct rămîne și în propoziția pasivă. Această construcție este analizată mai pe larg la capitolul *Diateza pasivă* (I, p. 506).

În romînește, într-o propoziție similară, avem o construcție impersonală. Complementul direct de acest fel este subiect, iar subiectul logic (eu) stă în cazul dativ:

Mi s-a oferit un scaun (de către gazdă etc.)

14*

Modurile de exprimare a complementului direct

Deoarece natura sa este nominală, ca şi a subiectului, complementul direct poate fi exprimat prin aceleaşi părţi de vorbire:

1) Printr-un substantiv:

The man had concluded *his speech.* (Robert Tressell, *The Ragged-Trousered Philanthropists*)

If I do my tricks well enough, the keeper will give me *extra peanuts.* (Dyson Carter, *Tomorrow iss with Us*)

She took *Kalgoorla* with her. (Katharine Susannah Prichard, *The Roaring Nineties*)

3) Printr-un pronume:

What concerns *me*, concerns *them.* (W. S. Maugham, *The Unknown*)
I have *no more* to say. (W. S. Maugham, *For Services Rendered*)
Ah — *that* I can't tell! (Th. Hardy, *Tess of the D'Urbervilles*)
I have a notion you might have *some others.* (Albert Maltz, *Peace On Earth*)

2) Printr-un adjectiv sau participiu trecut substantivat:
We're making *the most* of the fine weather. (W. S. Maugham, *For Services Rendered*)

4) Printr-un numeral:
Add *fifty* and *thirty* and you'll get *eighty.*

5) Printr-un infinitiv sau o construcţie infinitivală:
At first I learned *to swim.*
I forgot *to ring him up.*

6) Printr-un Gerund (inclusiv complinirile acestuia):
He hated *going ashore*, anyhow. (Joseph Conrad, *Typhoon*)

7) Prin orice altă parte de vorbire:
Who shall answer *yes* or *no?* (Elisabeth Browning, *Proof and Disproof*)

8) Printr-un grup de cuvinte:

She sang *this "Song of the Shirt"*. (Thomas Hood, *The Song of the Shirt*)

I thought I'd look in and say *how-do-you-do* to the wounded hero. (W. S. Maugham, *The Unknown*)

9) Printr-o propoziţie completivă directă:

What I will do if he decides to go down, I don't know.
What I'll do if he sounds and dies, I don't know. (E. Hemingway, *The Old Man and the Sea*)

I wish *I could see him only once* to know *what I have against me.* *(Ibid.)*
I don't know *that I much like being a mathematician's daughter.* (W. S. Maugham, *Penelope*)

CLASIFICAREA COMPLEMENTELOR DIRECTE

A. *CLASIFICAREA COMPLEMENTELOR DIRECTE DIN PUNCTUL DE VEDERE AL CONŢINUTULUI*

1) *Complemente semnificative* (obişnuite, comune):

Pa wiped *his eyes.* (Dyson Carter, *Tomorrow is with Us*)
When I married *Patsy's mother*... (G. B. Shaw, *Misalliance*)

2) *Complemente nesemnificative* (impersonale, formale):

Suffice *it* to recall the Commonwealth Economic Conference of 1958. *("World Marxist Review")*
I hope you don't think *it* very strange my sending in a note like that. (W. S. Maugham, *For Services Rendered*)

3) *Complemente interne sau înrudite (Cognate objects).* Sînt complemente directe care întregesc înţelesul unor verbe îndeobşte intranzitive (de ex. *to sleep, to fight, to dream, to live, to die, to laugh, to smile*) printr-un substantiv înrudit cu verbul ca înţeles şi, de obicei, şi ca rădăcină:

Into the street the Piper stept. (R. Browning, *The Pied Piper of Hamelin*)

I slept *the sleep* of the pure at heart. (W. S. Maugham, *Smith*)

Notă. E de remarcat că în general complementul intern e însoţit de un atribut *(little smile, the sleep of the pure at heart,* to cry *bitter tears* etc.).

Complementul *intern* se deosebeşte de complementul direct obişnuit în următoarele privinţe:

a) Verbul pe care-l lămureşte este în mod obişnuit intranzitiv.

b) Acest verb nu poate fi însoţit de alt substantiv cu rol de complement direct; de exemplu, verbul *to laugh* poate fi urmat numai de substantivele

laugh sau *laughter*, verbul *to dream* numai de substantivul *dream*. (Alte substantive sau pronume îi pot sluji doar drept complemente prepoziţionale.)

c) Complementul intern are în mare măsură rol de complement circumstanţial cu valoare intensivă:

> He accordingly laughed his most horrible *laugh*. (Oscar Wilde, *The Canterville Ghost*)

În acest exemplu, construcţia s-ar putea transforma în *He laughed most horribly*, dar complementul *intern* îi dă o forţă mai mare.

B. *CLASIFICAREA COMPLEMENTELOR DIRECTE DIN PUNCTUL DE VEDERE AL COMPUNERII*

Complementele directe se pot împărţi în simple, coordonate, compuse, duble şi complexe. Această împărţire are însă mai puţină importanţă practică şi mai puţine aplicaţii decît clasificarea subiectelor.

1. COMPLEMENTE SIMPLE

Complementele simple sînt exprimate printr-un singur cuvînt, eventual determinat şi modificat:

> Campbell buried *his face* in his hands. (Oscar Wilde, *The Picture of Dorian Gray*)
>
> I will accomplish *my promise*. (Walter Scott, *Ivanhoe*)
>
> Sun-glow flushed *their comely cheeks*,
> Wind-play tossed *their hair*,
> Creeping things among the grass
> Stroked *them* here and there,
> Meggan piped a *merry note*...
> (Christina Georgina Rossetti, *Maidensong*)

2. COMPLEMENTE COORDONATE

Complementele coordonate sînt exprimate prin două cuvinte identice ca funcţiune sintactică, legate prin conjuncţie sau asindetic). (V. în această privinţă capitolul *Propoziţii cu părţi omogene*, II, p. 166):

> They render back in coin for coin
> *Want, ignorance, disease.*
>
> (Ernest Jones, *The Song of the Wage-Slave*)

Haste thee, Nymph, and bring with thee
Jest and youthful jollity,
Quips and *cranks* and *wanton wiles*,
Nods and *becks* and *wreathed smiles*
Such as hang on Hebe's cheek.
(John Milton, *L'Allegro*)

3. COMPLEMENTE COMPUSE

Complementele compuse sînt exprimate prin două cuvinte coordonate care se referă la același obiect sau aceeași persoană:

I appreciated in him the *writer* and *political militant*.
Give me my *dictionary* and *guide*.

4. COMPLEMENTE DUBLE

Complementele duble sînt formate din două complemente directe, al persoanei și al obiectului, ambele guvernate de același verb tranzitiv și răspunzînd la întrebări separate -*whom?* și *what?* Acest tip de complemente se folosește în special în urma unor verbe ca *to ask, to answer, to take, to forgive, to hear:*

I don't think you could ask *me to say* what I thought untrue. (W. S. Maugham, *The Unknown*)
Georgiana entreated *me to stay*... (Ch. Brontë, *Jane Eyre*)
It was Eliza's turn to request *me to stay* another week. *(Ibid.)*
Ask *him to come in* at once. (Oscar Wilde, *The Picture of Dorian Gray*)

5. COMPLEMENTE COMPLEXE
(Complex Objects)

Complementele complexe sînt formate din două componente — un complement direct simplu și o complinire predicativă a lui — legate organic între ele din punct de vedere semantic și gramatical:

Repeat it, word for word if you can, because I should wish *him to know* what I said. (Ch. Dickens, *Hard Times*)
He prepared the harpoons and made *the rope fast* while he watched *the shark come on*. (E. Hemingway, *The Old Man and the Sea*)

Fair daffodils, we weep to see
You haste away so soon.
(Robert Herrick, *To Daffodils*)

6. STRUCTURA COMPLEMENTELOR COMPLEXE

În toate cazurile atît de diverse sub care se înfățișează complementele complexe este imposibilă separarea complementului direct simplu de complinirea care-i urmează, fără a modifica înțelesul frazei:

> You want *me to go back on what I've sworn*. (J. Galsworthy, *Strife*)

Dacă am pune punct sau virgulă după *me* (complementul direct propriu-zis), sensul propoziției s-ar schimba total (spre deosebire de cazul în care am înlătura un modificator — atribut sau complement circumstanțial).

Tot așa în exemplul:

> I wish you'd have *the table cleared*, Rose. (W. S. Maugham, *Smith*)

cuvîntul *cleared* care urmează după *table* este indisolubil legat de acesta și constituie de fapt esența propoziției (care n-ar avea sens dacă l-am omite).

Primul element al complementului complex poate fi și un pronume reflexiv, în care caz acesta nu mai este un simplu indiciu al reflexivității verbului, ci complementul direct al unui verb tranzitiv

> He conceived *himself to be calm* — inexorably calm. (Joseph Conrad, *Typhoon*)

Sînt și cazuri în care complementul direct este reprezentat de o propoziție subordonată:

> And when he came out, the extremity of the ship made *what went on inside of her appear* of little moment. (Joseph Conrad, *Typhoon*)

Majoritatea complementelor complexe pot fi dezvoltate în propoziții subordonate completive și se traduc ca atare în limba romînă:

> Do you wish *the case to be settled here*, or do you wish to go before a jury? (J. Galsworthy, *The Silver Box*)
> (Doriți ca litigiul să fie rezolvat aici, sau doriți ca el să fie înaintat curții cu juri?)

Dificultatea analizei și definirii complementului complex constă tocmai în caracterul său concis, contras, diferit de caracterul explicit al construcției romînești.

Notă. Complementul complex nu trebuie confundat cu complementul dublu (v. II, p. 215), întrucît acesta din urmă este alcătuit din două complemente directe (al persoanei și al lucrului), care răspund la întrebări independente:

> And people call *me The Pied Piper*. (Robert Browning, *The Pied Piper of Hamelin*)

Cele două părţi ale complementului răspund la întrebările: *whom do they call?* *(me)* şi *what do they call me? (The Pied Piper).*

Tot aşa în exemplul:

Can you tell me why she should ask *you to lunch* with her at all? (W. S. Maugham, *Smith*)

cele două părţi ale complementului dublu răspund la întrebările *whom should she ask? (you)* şi *what should she ask you to do? (to lunch with her).*

De asemenea, nu trebuie confundate complementele direct şi indirect ale unor verbe ca *to allow* şi *to permit* cu complementul complex care, aparent, are, aceeaşi formă:

She allowed *us to sit* about it. (Ch. Brontë, *Jane Eyre*)

Contrar aparenţelor, *us* este complement indirect.

Sub raportul elementelor din care sînt alcătuite, complementele complexe se împart în:

1) *Complemente complexe cu complinire predicativă exprimată* printr-o formă nepersonală a verbului (infinitiv, participiu în *-ing* sau Gerund).

2) *Complemente complexe cu un nume predicativ al complementului direct* exprimat printr-un:

a) substantiv: We appointed *him secretary.*
b) adjectiv: He painted *the door green.*
c) participiu trecut: He had *his hair cut.* (cu sens cauzativ)
I had *my leg broken.* (cu sens pasiv)

d) complemente complexe cu o complinire predicativă adverbială sau prepoziţională. De exemplu: I want *him here.*

a. Complemente complexe cu complinire predicativă exprimată printr-o formă nepersonală a verbului

1) acuzativ cu ininitiv (cu sau fără particula *to*);
2) acuzativ cu participiu în *-ing*;
3) genitiv cu Gerund (nedefinit sau perfect);
4) acuzativ cu Gerund (nedefinit sau perfect);
5) acuzativ cu participiu trecut.

Relaţiile sintactice dintre verb şi complementul complex, pe de o parte, şi dintre elementele componente ale complementului complex, pe de altă parte, sînt relaţii condiţionate.

Întrucît structura construcţiilor predicative cu forme nepersonale ale verbului, care îndeplinesc în propoziţie funcţiunea de complement direct complex, a fost analizată în cadrul capitolelor tratînd formele nepersonale respective, în cele ce urmează vor fi făcute numai unele observaţii suplimentare asupra lor, insistîndu-se mai ales asupra complementelor complexe cu un nume predicativ al complementului direct.

1) *Construcția predicativă „Acuzativ cu infinitiv"* este cea mai frecventă formă de complement direct complex. Complinirea predicativă a complementului direct (substantiv sau pronume în cazul acuzativ) poate fi:

— un infinitiv nedefinit activ sau pasiv:

And the trembling of his whole body caused *Juke's voice to sound* like bleating. (J. Conrad, *Typhoon*)

I should hate *my fellow creatures to be idle*... It can't do you any good to have *her eat humble pie* before the men. (W. S. Maugham, *The Land of Promise*)

Would you wish *the gentleman to be shown in*, Ma'am? (Ch. Dickens, *Hard Times*)

Aceeași idee poate fi redată și printr-un acuzativ cu participiu trecut: *Would you like the gentleman shown in?*

— un infinitiv perfect activ sau pasiv:

I understand *you to have been in the habit of reading* to your father. (Ch. Dickens, *Hard Times*)

Verbul *to let* poate forma cu infinitivul unor verbe ca *to pass, to go, to fall, to slip*, o locuțiune verbală urmată de un complement direct:

Father let *fall a hint* at luncheon. (W. S. Maugham, *For Services Rendered*)

Întrucît verbele *pass, go, fall, slip* nu sînt tranzitive, aceste construcții trebuie privite ca o formă aparte de complement complex, în care complinirea predicativă precedă, nu urmează complementului direct.

Aceleași verbe pot intra însă și în compunerea unui complement complex obișnuit:

His aunt detected the act and let *it* go. (M. Twain, *The Adventures of Tom* Sawyer)

Această construcție este folosită atunci cînd complementul direct este un substantiv însoțit de un alt determinant decît articolul nedefinit sau un pronume.

2) *Construcția predicativă „Acuzativ cu participiul în -ing"* (v. I, p. 545), în funcție de complement direct complex, este frecvent folosită după verbele care exprimă o percepție, ca sinonim gramatical ideografic al acuzativului cu infinitiv, de care se deosebește doar ca aspect al acțiunii.

Comparîndu-se cele două construcții se observă că acuzativul cu infinitivul afirmă doar faptul în sine, pe cînd acuzativul cu participiu nedefinit arată acțiunea în desfășurarea ei. Acest lucru se reflectă și în traducerea românească a celor două construcții: acuzativul cu infinitiv trebuie redat printr-o subordonată completivă, pe cînd acuzativul cu participiu nedefinit are un corespondent exact în limba romînă:

I saw *him come* in = am văzut că a intrat în casă.

I saw *him approaching* the house = l-am văzut apropiindu-se de casă.

And they heard *him walking* to and fro late in the night. = l-au auzit plimbîndu-se încoace şi încolo pînă tîrziu. (Ch. Dickens, *Hard Times*)

3) Construcţia predicativă „*Genitiv cu Gerund*" are ca parte nominală un substantiv în cazul genitiv sau un adjectiv posesiv (v. I, p. 555).

I like *her saying that*. (W. S. Maugham, *The Land of Promise*)
The effect of that is to prevent *our getting at them*. (Charles Dickens, *The Posthumous Papers of the Pickwick Club*)
I hope you don't think *it very strange my sending* in a note like that. (W. S. Maugham, *For Services Rendered*)

Spre deosebire de un complement direct simplu, exprimat printr-un *Gerund*, care se referă la subiectul propoziţiei (I like going there etc.), construcţia cu genitivul se referă la alta persoană decît subiectul:

I don't like *his going there* sau
She doesn't like *my doing that*.

Această construcţie se poate forma atît cu Gerund-ul nedefinit cît şi cu Gerund-ul perfect:

He very much appreciates *your writing* (sau *your having written*) soon.

4) *Acuzativul cu Gerund* este o construcţie care rezultă din cea precedentă, prin înlocuirea genitivului cu un acuzativ:

I hate *him* (= his) *speaking* to you like that.
She enjoys *them* (= their) *playing* together.

Deşi este folosit în vorbirea mai puţin îngrijită, acest tip de complement complex cîştigă teren în limba contemporană. El aminteşte de genitivul implicit, sau inclus, — *student hostel, consumer goods* etc., care este de asemenea folosit din ce în ce mai des (v. I, p. 164). Unii autori numesc această construcţie *half Gerund*.

5) *Construcţia predicativă „Acuzativ cu participiu trecut"* (v. I, p. 560), în funcţie de complement direct complex, se foloseşte cel mai des după verbul *to have*, cu următoarele două sensuri:

a) *a pune pe cineva să facă un lucru* (în folosul tău) — deci cu nuanţă cauzativă:

I wish you'd have *the table cleared*, Rose. (W. S. Maugham, *Smith*)
I had *it dyed* black. (W. S. Maugham, *The Unknown*)
I should ring for a flunkey and have *you shown* the door. (W. S. Maugham, *For Services Rendered*)

La forma interogativă verbul *to have* este în acest caz însoțit de auxiliarul *to do:*

Did you have *it checked?*

b) *a suferi, a trece prin, a fi martor la, a se vedea în situația de a* — deci cu nuanță pasivă:

I should but knock at the door to have *it shut* in my face. (C h. B r o n t ë, *Jane Eyre*)

I shouldn't like to have a *meal stood* me by a woman. (W. S. M a u g h a m, *Smith*)
I have no desire to get *my head busted.* (A l b e r t M a l t z, *Peace On Earth*)

He was sure then that he had *the negro,* who was a fine man and a great athlete, *beaten.* (E. H e m i n g w a y, *The Old Man and the Sea*)

I won't have *you turned out,* that's flat. (J. G a l s w o r t h y, *Joy*)

Această construcție se folosește și după alte verbe decît *to have* și *to get* (cu sensul de „a pune să", „a lăsa să"):

I can never bear to hear *doctors spoken badly of.* (W. S. M a u g h - a m, *Penelope*)
If you want *that mess swept up,* you can sweep it yourself. (W. S. M a u g h a m, *The Land of Promise*)

b. Complemente complexe cu nume predicativ al complementului exprimat prin alte părți de vorbire.

1) *Construcția predicativă „Acuzativ cu substantiv",* în funcție de complement complex:

I'm glad you haven't found *me* quite a hopeless *failure.* (W. S. M a u g h a m, *The Land of Promise*)
When I was Prime Minister, I might have made *him governor* of some colony or other. (W. S. M a u g h a m, *The Circle*)

Construcția aceasta, în care numele predicativ al complementului direct este un substantiv, este o condensare a unei propoziții completive directe cu predicat nominal: I think *it a great success* = I think it is a great success. Ea este folosită după verbe care exprimă o activitate a intelectului.
2) *Construcția predicativă „Acuzativ cu adjectiv",* în funcție de complement direct complet:

They think *us dull,* they think *us dead.* (E r n e s t J o n e s, *The Song of the Wage-Slave*)

Această construcţie, avînd uneori sens rezultativ, este folosită după o serie întreagă de verbe cauzative:

It makes *me sick* to remember it.
Why not try to make *it as effective as possible.* (Albert Maltz, *Peace On Earth*)

Ea este de asemenea folosită după verbe care indică o activitate a intelectului:

I suppose you think *it brave*, then. (J. Galsworthy, *Strife*)

Şi unele verbe tranzitive obişnuite pot fi urmate de un complement complex în care numele predicativ este un adjectiv:

I'll knock *it shut.* (Albert Maltz, *Peace On Earth*)
I've kept *the shack clean.* (W. S. Maugham, *The Land of Promise*)
They beat *him black and blue.*

Uneori complementul complex condensează o propoziţie completivă directă:

I suppose you think *it brave* = I suppose you think that it is brave.

Alteori el este rezultatul omiterii infinitivului care urmează după acuzativ:

It made *me* very *happy* = It made *me to be* very *happy.*

Construcţia aceasta se foloseşte şi după verbe care exprimă un sentiment: I like *the window open* (= I like the window to be open). În schimb un exemplu ca I found *him busy* (reading, arranging his papers etc.), în care şi adjectivul are o complinire verbală, apare ca o condensare a unei fraze cu o subordonată circumstanţială (when he was busy) sau cu două propoziţii coordonate (I found him and he was busy).

3) *Construcţia predicativă „Acuzativ cu adverb"* (locuţiune adverbială (*a*) sau cu complinire prepoziţională (*b*):

(*a*) I ordered *him away.*
I desired *him out of my eyes.*
You can trust *me out of your sight* just this once. (W. S. Maugham, *For Services Rendered*)
(*b*) I'll have you *out of ETO, out of everything.* (Stefan Heym, *The Crusaders*)
You argued *me out of it.* (Dyson Carter, *Tomorrow is with Us*)

Această construcţie e folosită după verbe care exprimă o constringere, o poruncă, o permisiune, un sentiment, o dorinţă.

Ea provine, prin elipsă, dintr-un acuzativ cu infinitiv:

I like *it here* = I like *it to be placed here.*
I prefer *it there* = I prefer *it to stand there.*

Verbele folosite mai des cu un complement complex și construcția sau construcțiile prin care el este exprimat mai frecvent.

acknowledge	acuzativ + infinitiv lung
admit	acuzativ + infinitiv lung
advise	acuzativ + infinitiv lung
allow	acuzativ + infinitiv lung
ask	acuzativ + infinitiv lung
assume	acuzativ + infinitiv lung
believe	acuzativ + infinitiv lung
boil	acuzativ + adjectiv
cause	acuzativ + infinitiv lung
choose	acuzativ + substantiv
command	acuzativ + infinitiv lung
compel	acuzativ + infinitiv lung
conceive	acuzativ + infinitiv lung
consider	acuzativ + infinitiv lung, sau + substantiv, sau + adjectiv
declare	acuzativ + infinitiv lung, sau + substantiv, sau + adjectiv, sau + adverb
deny	acuzativ + infinitiv lung
desire	acuzativ + infinitiv lung
elect	acuzativ + substantiv
excuse	genitiv + Gerund, acuzativ + Gerund
expect	acuzativ + infinitiv lung
feel	acuzativ + infinitiv scurt
find	acuzativ + adjectiv
force	acuzativ + infinitiv lung
get	acuzativ + infinitiv lung, sau + participiu trecut
hate	acuzativ + infinitiv lung, sau genitiv + Gerund
have	acuzativ + infinitiv scurt, sau + participiu trecut
hear	acuzativ + infinitiv scurt, sau + participiu în *-ing*, sau + participiu trecut
imagine	acuzativ + infinitiv lung
induce	acuzativ + infinitiv lung
keep	acuzativ + adjectiv, sau + adverb
know	acuzativ + infinitiv lung
let	acuzativ + infinitiv scurt
like	acuzativ + infinitiv lung, sau + participiu în *-ing*, sau + participiu trecut genitiv + Gerund
make	acuzativ + infinitiv scurt (excepție cu infinitiv lung), sau + adjectiv
mean	acuzativ + infinitiv lung
mind	genitiv sau acuzativ + Gerund

name	acuzativ + substantiv
notice	acuzativ + infinitiv lung, sau + participiu în *-ing*
observe	acuzativ + infinitiv scurt, sau + participiu în *-ing*
order	acuzativ + infinitiv lung, sau + adverb
paint	acuzativ + adjectiv
perceive	acuzativ + infinitiv lung
permit	acuzativ + infinitiv lung, sau + adverb
persuade	acuzativ + infinitiv lung
prefer	acuzativ + adjectiv, sau + adverb
proclaim	acuzativ + infinitiv lung, sau + substantiv
pronounce	acuzativ + infinitiv lung, sau + substantiv
prove	acuzativ + infinitiv lung, sau + adjectiv, sau + substantiv
recommend	acuzativ + infinitiv lung
request	acuzativ + infinitiv lung
see	acuzativ + infinitiv scurt, sau + participiu în *-ing*
set	acuzativ + participiu în *-ing*
shake	acuzativ + adjectiv
suffer	acuzativ + infinitiv lung
suppose	acuzativ + infinitiv lung
sweep	acuzativ + adjectiv, sau + complinire prepozițională
think	acuzativ + adjectiv, sau + substantiv
trust	acuzativ + adverb
understand	acuzativ + infinitiv lung
want	acuzativ + infinitiv lung, sau + participiu în *-ing*, sau + participiu trecut
watch	acuzativ + infinitiv scurt, sau + participiu în *-ing*
wish	acuzativ + infinitiv lung

După cum se vede, construcția cea mai des folosită este acuzativul cu infinitiv.

Lista nu este exhaustivă, ci cuprinde doar verbele mai des intîlnite în texte cu complement direct complex.

Pe de altă parte, este posibilă și următoarea clasificare a categoriilor de verbe cu indicarea construcției care urmează mai frecvent după ele:

Verbe care exprimă:	Sînt urmate de construcția:
O percepție	acuzativ + infinitiv scurt, sau + participiu în *-ing*, sau + participiu trecut
Înțelegere, pătrundere	acuzativ + infinitiv lung, sau + participiu în *-ing*
O activitate a intelectului	acuzativ + infinitiv, lung, sau + substantiv

Un sentiment	acuzativ + infinitiv lung, genitiv sau acuzativ + Gerund, acuzativ + adverb
Voință, dorință	acuzativ + infinitiv lung, sau + participiu în -*ing*, sau + participiu trecut, sau + adverb
O cerere, o rugăminte	acuzativ + infinitiv lung
Determinare, constringere, persuasiune	acuzativ + infinitiv lung, sau + participiu în -*ing*, sau + complinire prepozițională
(excepție *to make*	acuzativ + infinitiv scurt)
O poruncă	acuzativ + infinitiv lung, sau + participiu trecut, sau + adverb, sau + complinire prepozițională
O permisiune	acuzativ + infinitiv lung, sau + adverb
(excepție *to let*	acuzativ + infinitiv scurt)
Verbe factitive	acuzativ + substantiv, sau + adjectiv
Verbe cauzative	acuzativ + participiu trecut

COMPLEMENTUL INDIRECT
(The Indirect Object)

Complementul indirect este acea parte secundară a propoziției care întregește înțelesul unui verb indicînd persoana (sau uneori lucrul) către care se îndreaptă indirect acțiunea acestui verb. Deci el arată persoana (sau obiectul) care suferă în mod indirect acțiunea verbului, care profită de pe urma acestei acțiuni sau este destinată să primească obiectul acțiunii.

Complementul indirect stă în cazul dativ și răspunde la întrebarea *to whom?* sau *to what?* (cui?).

Complementul indirect este îndeobște folosit împreună cu cel direct:

Leave her *to me*. (Th. Hardy, *Tess of the D'Urbervilles*)
You can tell all that *to a Mexican Greaser*. (John Reed, *Mac-American*)
As President of this University I give welcome *to all of them*. (Albert Maltz, *Peace On Earth*)
I used to say *to myself*, I'm really a physicist. (Mitchell Wilson, *Live With Lightning*)

Totuși sînt și cazuri de folosire a complementului indirect fără cel direct (în genere subînțeles) mai ales după verbe obișnuit tranzitive care pot fi folosite și intranzitiv (absolut): *to write, to read, to sing, to speak* etc.:

Thou art a scholar; speak *to it*, Horatio. (W. Shakespeare, *Hamlet*)
I was sitting in my cabin, writing home *to my sister*. (John Reed, *Mac-American*)
I understand you to have been in the habit of reading *to your father?* (Ch. Dickens, *Hard Times*)

Locul complementului indirect

Complementul indirect se construieşte cu prepoziţia *to*, caracteristică dativului, însă dacă este format dintr-un singur cuvînt şi mai ales cînd este exprimat printr-un pronume personal sau un nume propriu, prepoziţia *to* se omite. Construcţiei "I wrote a letter to him yesterday" i se preferă construcţia "I wrote him a letter yesterday". Construcţia aceasta se foloseşte foarte des în engleza contemporană, deoarece complementele care desemnează persoane precidă, în mod firesc, pe cele care desemnează lucruri sau noţiuni abstracte. În plus, există o preferinţă pentru construcţiile mai scurte.

> We owe *you* many apologies, Ma'am. (Ch. Dickens, The *Posthumous Papers of the Pickwick Club*)
> I'll just read *you* a few of the leaders I wrote at that time. *(Ibid.)*

O excepţie o constituie aşezarea complementului indirect neînsoţit de prepoziţie, după cel direct, dacă acesta este exprimat prin pronumele *it:*

Give it *me*.

Totuşi chiar şi în acest caz se întîlnesc exemple de păstrare a prepoziţiei la complementul indirect:

Give it *to him*. (Albert Maltz, *Peace On Eearth*)

Unele verbe ca *to say*, *to explain*, *to describe* sînt urmate întotdeauna de complementul direct şi de complementul indirect cu prepoziţia *to:*

> He would say *to me* sometimes: "May I have the sitting-room for a meeting to-morrow night, mum?" (Katharine Susannah Prichard, *Communists Are Always Young*)

O construcţie ca "explain me something" sau "he explained us the lesson" nu e admisă de gramatica engleză. Trebuie folosite numai formule ca: "He explained that to me" sau "He explained the new lesson (to us)".

Complementul indirect cu prepoziţie

În privinţa folosirii prepoziţiei *to* pe lîngă complementul indirect, gramatica de Ganshina şi Vassilevskaia indică următoarele situaţii care o cer (p. 295):

a) Cînd se are în vedere sublinierea complementului indirect:
I shall show the book *to you*, but not *to him*.
I gave all the information *to the secretary* and not *to the director*.

b) Dacă complementul direct este exprimat printr-un pronume, iar cel indirect printr-un substantiv:

She sent him *to the Dean*. He gave them *to the Secretary* etc.

15 — c. 877

c) Dacă ambele complemente sînt exprimate prin pronume personale:

Show them *to me.* Send her *to them.*

d) Cînd complementul indirect stă la începutul propoziției:

To which of these comrades did you give the book?
To whom did you give it? (Sau, în limba vorbită, *Whom* did you give it *to?*)

Complementul indirect, exprimat cu ajutorul prepoziției *to*, poate fi pus la începutul propoziției, în vederea sublinierii lui:

To him I gave the order, not *to you.*

e) Cînd complementul indirect este așezat la începutul unei propoziții atributive:

The man *to whom* I gave the papers has gone. The comrade *to whom* you wrote the letter is one of our students.

f) Cu următoarele verbe: *to announce, to ascribe, to contribute, to attribute, to communicate, to introduce, to submit, to repeat, to dedicate, to disclose, to dictate, to interpret, to point out, to suggest, to open, to explain:*

He ascribed the mild climate of the land *to the warm stream.*
He contributed his article on Soviet agriculture *to the* Daily Worker.
The teacher explained *to the students* the rules of the use of the oblique moods in complex sentences.

Complementul indirect al adjectivului și substantivului este folosit întotdeauna cu prepoziția *to:*

He always remained faithful *to his principles.*
Even if it is open *to misinterpretation.* (Albert Maltz, *Peace On Earth*)
He became dangerous *to those* who wanted war. *(Ibid.)*
Professor Beans is the man *to whom* you'll be responsible for your undergraduate teaching. (Mitchell Wilson, *Live With Lightning*)
My gratitude *to him* cannot be expressed in words.
It was of great help *to me.*

Complementul indirect poate fi exprimat și cu prepoziția *for:*

I bring fresh showers *for the thirsting flowers.* (P. B. Shelley, *The Cloud*)
Henry built a boat *for me.* Buy a set of tools *for the boy. For whom* are you fetching the water? (Ganshina, *English Grammar*)

Cînd complementul indirect este exprimat cu ajutorul prepozițiilor *to* sau *for* este uneori dificil să se distingă între complementul indirect și cel prepozițional.

De pildă, în prepoziţiile:

I'm appealing to you to help us. (A l b e r t M a l t z, *Peace On Earth*)
I want you to know what this chance means to me. (M i t c h e l l W i l s o n, *Live With Lightning*)

complementele *to you* şi *to me* sînt prepoziţionale, deoarece persoanele reprezentate prin *you* şi *me* nu profită, nu beneficiază de pe urma acţiunii, iar pe de altă parte, din punct de vedere formal, ele nu pot fi transformate în construcţii cu dativul fără prepoziţie, de tipul: *tell me, give me, I offered him a chair* etc.

În schimb, în exemplul:

I handed over the press and all my books *to a responsible comrade*. (K a t h a r i n e S u s a n n a h P r i c h a r d, *Communists Are Always Young*)

"*a responsible comrade*" este persoana asupra căreia se răsfringe in mod indirect acţiunea, cea care beneficiază de pe urma ei, aşa cum este şi pronumele "*me*" în exemplul următor:

I learned to set up type and print what Jock sent *me*. (K a t h a r i n e S u s a n n a h P r i c h a r d, *Communists are Always Young*)

De altfel, construcţiile cu dativul, cu complementul indirect, urmează in special după verbe legate de noţiunea de a transmite: *to send, to bring, to offer, to convey, to transmit, to give, to hand (in, over), to render* etc.

Deşi verbele *to say* şi *to tell* sînt de obicei urmate atît de complement direct cît şi de complement indirect (cu prepoziţia *to* în primul caz şi îndeobşte fără prepoziţie în cel de-al doilea), există şi exemple dificile ca interpretare, în care, de pildă, *to say* e însoţit de un complement prepoziţional şi nu indirect:

She won't say no to going. (T h. H a r d y, *Tess of the D'Urbervilles*)

to going e rezultatul expresiei *to say no to something* — a refuza ceva, în care *something* nu e complement indirect, nereprezentind persoana care profită de pe urma acţiunii sau suferă o pagubă de pe urma ei, cum ar fi fost într-o propoziţie ca "I said no to him". Aici "he" primeşte răspunsul.

În schimb, în exemplul:

I bear light shade *for the leaves*. (P. B. S h e l l e y, *The Cloud*)

the leaves, deşi obiecte (personificate, de altfel, de poet) sînt complementul indirect al construcţiei, întrucît beneficiază de pe urma acţiunii.

În unele cazuri dificultatea provine din faptul că unele verbe sînt urmate exclusiv de prepoziţia *to* (au prepoziţie obligatorie), fără a avea complement indirect:

Britain gears her trade more and more to the dollar market. ("World Marxist Review")

În acest caz sensul cuvintelor "to the dollar market" este de complement circumstanţial de loc (către zona dolarului) şi deci s-ar fi putut folosi prepoziţia *towards*.

În toate cazurile, analiza trebuie să determine persoana sau lucrul care beneficiază sau este păgubită de pe urma acţiunii.

Unele construcţii cu complement indirect pot avea aspect reflexiv, întrucît şi vorbitorul poate fi cel asupra căruia se răsfrînge în mod indirect acţiunea:

> Courage and comradeship are the finest things in the world, she told *herself*. (Katharine Susannah Prichard, *A Young Comrade*)

COMPLEMENTUL PREPOZIŢIONAL
(The Prepositional Object)

Generalităţi. În ceea ce priveşte forma[1], complementele se pot împărţi în două categorii: *complemente neprepoziţionale (Prepositionless)* şi *complemente prepoziţionale (Prepositional)*.

În cazul complementelor neprepoziţionale, relaţia dintre obiect şi predicat este exprimată prin poziţie, prin locul ocupat de obiect (v. capitolul *Complementul direct şi Complementul indirect*).

Complementul prepoziţional este întotdeauna folosit cu prepoziţie, adică relaţia dintre verb sau adjectiv şi obiectul său este exprimată cu ajutorul unei prepoziţii:

> Mr. Pegotty *ruffled* his hair again *with both hands*. (Ch. Dickens, *David Copperfield*)
> I *have looked for my book*.
> He was *angry with them*.

Notă. Prepoziţiile *to* şi *for*, folosite cu cazul dativ (complement indirect) nu fac parte din această categorie (v. I, p. 167).

După cum s-a mai arătat, în ceea ce priveşte caracterul legăturii dintre acţiune şi obiectul acţiunii, în limba engleză deosebim trei tipuri de complement (obiect): *direct, indirect* şi *prepoziţional*.

Unii gramaticieni socotesc complementul prepoziţional un caz aparte al complementului indirect (v. capitolul *Complementul indirect*).

Spre deosebire de complementul direct, complementul indirect şi cel prepoziţional arată obiectele care nu iau parte nemijlocit la proces (de aceea, aceste complemente, şi mai ales cel prepoziţional, sînt uneori greu de deosebit de cele circumstanţiale).

[1] Împărţirea tradiţională a complementului în *direct, indirect* şi *prepoziţional* păcătuieşte prin lipsa unui principiu unic de clasificare: în cazul complementului prepoziţional se merge pe linia formei, iar în cazul complementului direct şi indirect pe linia delimitării înţelesului (V. Vinokurova, *Gramatika angliiskovo iazika*, Leningrad, 1954).

Complementul prepoziţional poate fi exprimat printr-un substantiv (echivalent substantival) sau pronume cu diferite prepoziţii: *at, about, by, for, from. in, out, upon*, etc. şi răspunde la intrebările de tipul: *by what? with whom? with what?* etc.

They did not die; death being contrary to their principles they took precautions *against it*. (J. Galsworthy, *The Man of Property*)
But for days and weeks Frank thought *of this* and *of the life* he was tossed into. (Th. Dreiser, *The Financier*)
The boys were fighting *with each other*.

Complementul prepoziţional poate fi de asemenea exprimat printr-un Gerund cu prepoziţie:

She was engaged *in watching* for the messenger.
He insisted *on doing* it himself.

Complementul prepoziţional este folosit după:
a) verbe intrazitive, ca: *go, come, stay, arrive, work* etc.:

She seemed always *to agree* with other people. (J. Galsworthy, *The Man of Property*)
They did not *shrink* from man, they *believed* in him, in his ability to master the world. (Ralph Fox, *The Novel and the People*)

b) verbe tranzitive cu prepoziţie (v. I, p. 365).

They *infected* each other *with* their *hysteria* until they were for all practical purposes indecently mad. (G. B. Shaw, *Mrs. Warren's Profession*)
Without flinching a step she *strikes* the bell *with the back* of her hand. (G. B. Shaw, *Ibid.*)
I *have shared* profits *with you*. (G. B. Shaw, *Ibid.*)
At first I resolved not to *disturb* you *with such a* useless *piece* of information. (Th. Hardy, *Tess of the D'Urbervilles*)
We *thanked* him *for* his *kindness*.

Nota 1. În unele cazuri acelaşi substantiv sau pronume poate fi folosit drept obiect al unui verb tranzitiv şi al unui verb cu prepoziţie:
He *caught hold of* and *satisfied the* higher *imagination* of contemporaries[1].
Nota 2. Un verb poate fi uneori urmat de două sau chiar mai multe complemente
The report deals *with the question* of Parliamentary Estimates during the War, *the control* by the Treasury over the expenditure of the departments, and *the effect* on national expenditure of the increase of prices and *the causes* of that increase [2].

[1] V. Kruisinga, *A Handbook of Present Day English*, vol. II, § 1881.
[2] V. Kruisinga *op. cit.*, § 2132

c) adjective folosite predicativ:

The Forsytes were *resentful of something*, not individually, but as a family. (J. Galsworthy, *The Man of Property*)
The same is *true of Shakespeare*, and indeed, of all the great figures of the Renaissance. (Ralph Fox, *The Novel and the People*)
Being ambitious to get ahead socially and financially, he was very *careful of whom* and *with whom* he talked. (Th. Dreiser, *The Financier*)

Notă. Comparați cu adjectivele din limba romînă determinate de un obiect indirect; aceste adjective au temă verbală sau aparțin unei construcții în care intră un verb ori o locuțiune verbală: nepăsător la (față de) suferințele cuiva; atent la evenimentele politice (cf. a da atenție).

a Complementul introdus de prepoziția "by"

Complementul prepozițional introdus de prepoziția *by* ocupă un loc deosebit între complementele prepoziționale din limba engleză. De cele mai multe ori, el indică izvorul acțiunii sau persoana care o săvîrșește:

The fishers say those sisters fair
By fairies are all buried there
And there together sleep.
(Wordsworth)

His grey eyes had an air of fixed absorption in some secret worry, broken at intervals *by* a rapid, shifting *scrutiny* of surrounding facts. (J. Galsworthy, *The Man of Property*)
The ship was wrecked *by the storm*.

Particularitățile acestui tip de complement prepozițional sînt următoarele: Complementul prepozițional introdus de prepoziția *by* arată autorul, pe cel care face acțiunea respectivă. În acest caz prepoziția *by* arată că acțiunea suferită de subiectul propoziției este săvîrșită de cineva care, în cazul transformării construcției pasive într-o construcție activă, ar deveni subiect și, de aceea, poate fi socotit subiect logic al propoziției respective la diateza pasivă. Astfel, subiectul și complementul unei propoziții pot fi, după înțeles, echivalente. Comparați: *The man killed the bear* și *The bear was killed by the man*. În aceste două propoziții, unul și același fenomen, reflectat în conștiința noastră, este exprimat în chip diferit, subiectul unei propoziții și complementul celeilalte fiind echivalenți reali (din punctul de vedere al conținutului concret). Conținutul diferit al complementului și subiectului (autorul și obiectul acțiunii) depinde de structura diferită a verbului care apare într-un caz la diateza activă (dacă autorul acțiunii e indicat de subiect) și în celălalt la diateza pasivă (dacă autorul acțiunii este indicat de complement). În funcție de felul cum se definesc subiectul și complementul (dacă arată autorul sau obiectul acțiunii) se determină și forma predicatului (diateza verbului) activă sau pasivă.

1) Spre deosebire de alte complemente prepoziționale, complementul introdus de prepoziția *by* este foarte frecvent legat prin semantica sa de categoria pasivului.

We *are brought* together, in this place, *by* our *love* of country, *by admiration* of exacted character, *by* our *gratitude* for signal service and political devotion. (Abraham Lincoln, *Address at Gettysburg*)
"This was given me *by* a young French *lady*. (Th. Hardy, *Tess of the D'Urbervilles*)

Celelalte complemente prepoziționale pot fi folosite la fel de frecvent atît la diateza activă cit și la cea pasivă:

I *was puzzled* again *with the how* and *the who* and *the where* and *the when*. (Goldsmith, *The Vicar of Wakefield*)
The boy *puzzled* everybody *with questions*.
He *took* it *from me*.
It *was taken from me* by him[1].

2) Complementul prepozițional introdus de prepoziția *by* est echivalentul subiectului construcției active și, deci, subiectul logic al construcției pasive.

The harp, his sole remaining joy,
Was carried by an orphan *boy*.
(W. Scott, *The Lay of the Last Minstrel*)

Comparați:
He did it. — It was done *by him*.
De aceea complementul prepozițional introdus de prepoziția *by* poate fi numit și *complement de agent*, indicînd nu obiectul, ci autorul acțiunii.

Notă. Comparați cu complementul de agent din limba romînă: Într-un punct anumit mi se părea chiar că zmeurișul e vînzolit *de o vietate*. (Hogaș)
Șiruri de căruțe trase *de căluți* slabi. . . abia mișcau la dealuri. (Camilar)

b Complementul introdus de prepoziția "with"

Un loc oarecum aparte ocupă și complementul prepozițional introdus de prepoziția *with*.
După înțeles, acest complement este apropiat de complementul prepozițional introdus de prepoziția *by*. Spre deosebire de acesta, complementul prepozițional introdus de prepoziția *with* poate fi intîlnit tot atît de frecvent la diateza activă cit și la cea pasivă:

The yard *was* partially *paved with brick* and enclosed within brick walls. (Th. Dreiser, *The Financier*)

[1] H. Palmer, *A New Method Grammar* p. 142.

"I *have parted with the plate* myself" said Mrs. Micawber. (Ch. Dickens, *David Copperfield*)

Acest complement poate indica ființa sau lucrul care însoțește subiectul, sau complementul direct în săvîrșirea unei acțiuni (însoțirea, asocierea):

I have two nights watched *with her*. (Shakespeare)
Let us then step into the coach *with the* Russel Square *family*. (Thackeray, *Vanity Fair*)

Nota 1. Comparați cu complementul circumstanțial sociativ din limba romînă: Cred, nevastă, că n-ar fi rău să mergi și dumneata *cu mine* dincolo. (Sadoveanu) Ba și pe la scăldat am tras o raită *cu prietenul* meu Chiriac al lui Goian. (Creangă)

De asemenea, complementul prepozițional introdus de prepoziția *with* poate arăta mijlocul, instrumentul cu ajutorul căruia se săvîrșește acțiunea exprimată de verb:

With thee, my bark, I'll swiftly go
Athwart the foaming brine.
(Byron, *Childe Harold's Pilgrimage*)

With fire and *sword* the country round
They wasted far and wide.
(R. Southey, *After Blenheim*)

He never had an ache or pain, ate his food with gusto, and ruled his brothers *with a rod* of iron. (Th. Dreiser, *The Financier*)

Nota 2. Comparați cu complementul circumstanțial de instrument (instrumental) din limba romînă:
Dar plugarii s-au sculat nu din bine, ci din focul suferinței, iar stăpînirea vrea să potolească focul *cu sabia*. (Sadoveanu) Cînd jandarmul îl izbi *cu frînura* de fier, omul se clătină înainte și înapoi, într-o parte și-n alta, gata să cadă. (Camilar)

Sînt cazuri cînd complementul prepozițional introdus de prepoziția *with* arată spre cine sau spre ce se îndreaptă acțiunea (direcția):

He was angry *with them* for having made that remark.

După conținutul său, complementul prepozițional introdus de prepoziția *with* poate fi uneori:

a) echivalent al celui de-al doilea, al treilea etc. subiect în propozițiile cu mai multe subiecte de aceeași natură. Acest complement apare ca un al doilea subiect al propoziției, un fel de subiect indirect, în sensul că el participă la acțiune prin intermediul celuilalt subiect, mărginindu-se la rolul de însoțitor:

It was already creating widespread discussion and he *with others* had gone to see it. (Th. Dreiser, *The Financier*)

b) echivalent al complementului direct:

I bought a cup *with a saucer* (a cup and a saucer).

Nota 3. Pentru complementul introdus de prepoziţia *to* v. capitolul despre *Complementul indirect*.

Observaţii.

1) Complementul prepoziţional este adesea apropiat de complementul circumstanţial şi se poate observa trecerea dintr-o categorie în cealaltă:

She went the cinema *with my sister.* (complement prepoziţional)
She wrote her homework *with difficulty.* (complement circumstanţial de mod)

Criteriile de discriminare propuse de unii gramaticieni sînt următoarele:

a) cu ajutorul întrebării [1]: *With whom did she go to the cinema?* În acest caz, întrebarea se referă, evident, la complementul prepoziţional. *How did she write her homework?* În acest caz întrebarea se referă la complementul circumstanţial. În consecinţă, o combinaţie cu o prepoziţie este complement prepoziţional cînd arată o persoană sau un lucru legate de acţiunea exprimată de verb. Dacă, însă, aceeaşi combinaţie slujeşte la indicarea timpului, locului, modului etc. unei acţiuni este vorba de un complement circumstanţial.

b) O a doua cale de a deosebi complementul prepoziţional de cel circumstanţial are mai mult un caracter lingvistic [2] şi se referă la obligativitatea folosirii unei anumite prepoziţii după unele verbe (prepoziţia este „cerută" de verbul respectiv).

He *smiled* at first *at the air* of great secrecy and wisdom on the part of the younger man. (Th. Dreiser, *The Financier*)
Young Cowperwood did not *care* much *for her relatives. (Ibid.)*
He wanted *to spit at them*, to answer them back. (Sean O'Casey, *I Knock at the Door*)
Nicholas looked on, quite *amazed at the introduction* of this new theme. (Ch. Dickens, *Nicholas Nickleby*)
"I never *was more convinced of* anything in my life" said the gentleman in the white waist-coat. (Ch. Dickens, *Oliver Twist*)
But there are many kinds of hunters *engaged in the pursuit* of happiness, and they go variously armed. (Ch. Dickens, *American Notes*)

În cazurile de mai sus avem, fără îndoială, de a face cu complemente prepoziţionale. Sînt însă cazuri cînd prepoziţia nu e „cerută" de verb; după aceste verbe s-ar putea pune şi o altă prepoziţie, în funcţie de ideea ce trebuie exprimată. Exemple:

He *stood in need* of help.
I *stand under* heavy *obligations.*
Stand the chair *against the wall.*
My brother *stood near the secretary* [3].

[1] B. A. Ilîş, *Sovremennîi angliskii iazîk*, Moskva, 1948. Ganshina, Vasilevskaya, *English Grammar*, Moscow, 1958.
[2] B. A. Ilîs *op. cit.* p. 62.
[3] Exemplele sînt împrumutate din *The Concise Oxford Dictionary*.

Prepoziţiile *in, under, against, near* etc. sînt folosite în propoziţiile citate nu pentru că ar fi „cerute" de verbul *to stand*, ci pentru că fiecare din ele exprimă, în cazul dat, o nuanţă semantică deosebită, fiecare fiind folosită la fel de corect cu verbul respectiv. În acest caz avem de a face cu complemente circumstanţiale.

Cu acelaşi verb *to stand* se mai poate folosi, însă, o altă prepoziţie, şi anume prepoziţia *for* pentru a exprima ideea „a reprezenta, a însemna, a fi candidat, a candida pentru"; nici o altă prepoziţie nu poate fi folosită în acest caz fără a schimba înţelesul verbului:

P.O. *stands for* postal order.
Tariff reform *stands for* a great deal more than that.

În acest caz avem complemente prepoziţionale.

2) Combinaţia prepoziţie + substantiv sau prepoziţie + pronume poate fi uneori complement prepoziţional, alteori atribut.

A man *with a* wooden *leg* came in.
A little girl *of twelve*, with long hair under a white trimmed hat, slipped in. (J. G a l s w o r t h y, *The Man of Property*)

În cazurile de mai sus avem de-a face cu atribute.

The cosy drawing-room, with its balcony facing the square, was flooded *with light*. (W. M. T h a c k e r a y, *Vanity Fair*)
The man was praised *for his work*.

Cuvintele subliniate în exemplele de mai sus sînt complemente prepoziţionale.

La analizarea părţilor de propoziţie, graniţa dintre acestea se dovedeşte în unele cazuri extrem de vagă, neprecisă.

În general, dificultăţile ce se pot ivi la o analiză amănunţită se datoresc următorilor factori:

a) asemănarea formală — diferite părţi de propoziţie se formează în unele cazuri la fel, de exemplu cu ajutorul combinaţiei prepoziţie + substantiv;

b) în unele cazuri linia de demarcaţie dintre două categorii gramaticale nu este prea clară; una şi aceeaşi parte de prepoziţie poate ocupa o poziţie intermediară între două categorii sintactice. Astfel ,ele pot fi considerate din două puncte de vedere.

Iată cîteva cazuri care permit două interpretări:

The lad *stood before Durbeyfield*, and contemplated his length from crown to toe. (T h. H a r d y, *Tess of the D'Urbervilles*)

Before whom did the lad stand? În acest caz, pe vorbitor îl interesează persoana în faţa căreia stătea băiatul (complement prepoziţional). *Where did the*

lad stand? În acest caz, pe vorbitor îl interesează locul unde stătea băiatul (complement circumstanţial de loc).

The dew of the morning
Sunk chill *on* my *brow*.
(B y r o n, *When We Two Parted*)

On what did the dew of the morning sink? (complement prepoziţional)
Where did the dew of the morning sink? (complement circumstanţial de loc)

She will *sit by me*.

By whom will she sit? (complement prepoziţional)
Where will she sit? (complement circumstanţial de loc)

When he was gone, Durbeyfield walked a few steps in a profound reverie and then sat down *upon the* grassy *bank* by the roadside. (T h . H a r d y, *Tess of the D'Urbervilles*)

Upon what did he sit? (complement prepoziţional)
Where did he sit? (complement circumstanţial de loc)

Cînd se pune întrebarea pentru a afla complementul prepoziţional, se foloseşte un pronume interogativ (who, what etc.). Cînd întrebarea se referă la complementul circumstanţial, folosim un adverb interogativ (where, how etc.).

În limba engleză contemporană se manifestă tendinţa caracteristică de înlocuire a complementului indirect şi uneori şi a celui prepoziţional (care arată instrumentul acţiunii pe lingă verbe intranzitive şi uneori tranzitive) prin complementul direct[1]. Aceasta înseamnă folosirea în mai largă măsură a verbelor tranzitive. Acest fenomen contrazice pînă la un punct tendinţa generală de trecere de la structura sintetică la cea analitică. O trăsătură fundamentală a structurii analitice este înlocuirea formelor cazuale cu construcţii prepoziţionale şi deci extinderea folosirii gramaticale a prepoziţiilor.

He was *drumming his fingers* on the table.
He was *wiping the towel* over his face.
He was *knocking his stick* against the door.

În exemplele citate verbul *to drum* a devenit tranzitiv iar verbul tranzitiv *to wipe* a căpătat un complement în timp ce verbul *to knack* a intrat într-o relaţie nouă cu complementul direct. Trebuie să remarcăm că semantica verbelor din exemplele de mai sus este întrucîtva deosebită de cea obişnuită (comparaţi: *to knock a stick* şi *to knock with a stick*).

O serie de alte verbe pot fi de asemenea folosite atît cu prepoziţie cît şi fără prepoziţie, ca de exemplu: *to climb (up) a tree, to fight (against) an enemy, to leap (across) a fence* etc.

A severe blizzard swept the greater part of England and Wales yesterday.
They fought the enemy in single combat.

[1] B. A. I l i ş, *op. cit.*, p. 210. v. de asemenea K r u i s i n g a, *op. cit.*, § 1883.

Locul complementului prepozițional

Dacă în propoziție sînt mai multe complemente, ordinea așezării lor depinde de înțelesul predicatului, de felul complementului și de modul de exprimare al acestuia (substantiv sau pronume personal).

a) Cînd există complement direct și prepozițional, complementul direct se pune de obicei nemijlocit după predicat, ca fiind mai strîns legat de acesta:

I have shared *profits with you.* (G. B. Shaw, *Mrs. Warren's Profession*)
He informed *her of his decision.*
He asked *a question of me.*

b) Complementul indirect cu prepoziție și complementul prepozițional urmează de obicei după complementul direct:

The wind carried *fragments* of their conversation *to me.*
He pulled *me by the arm.*

c) În cazul în care există două complemente cu prepoziție (indirect și prepozițional), complementul indirect se pune în imediata apropiere a predicatului, fiind mai strîns legat de acesta:

This letter was sent *to me by my mother.*
Many interesting books were read *to the children by* their *granny.*

d) Uneori complementul prepozițional poate apărea la începutul propoziției. Acest fenomen este legat de obicei de accentuare. (Același lucru se observă și în poezie):

With fire and sword the country round
They wasted far and wide.
(R. Southey. *After Blenheim*)

With thee, my bark, I'll swiftly go
Athwart the foaming brine.
(Byron, *Childe Harold's Pilgrimage*)

Apropierea complementului prepozițional de cel circumstanțial reiese și din locul pe care acesta îl poate ocupa la sfîrșitul sau la începutul propoziției:

By unanimously *affixing* their signatures to the Stockholm Appeal the men and women of the Soviet Union demonstrated to the entire world their profound devotion to peace.
(complement circumstanțial de mod)
In the Soviet people the international organized front of peace supporters has a true and reliable bulwark.
(complement prepozițional)

Allow me to congratulate you *for the results.*
(complement prepoziţional)
He entered the room *without my perceiving* it.
(complement circumstanţial de mod)

c) Fiind mai puţin legat de verb, complementul prepoziţional se pune după cel circumstanţial.

You are walking too fast *for me.*
A series of lectures will be given this term *on a subject* in which we are all much interested.

N o t ă. Complementul prepoziţional este, însă, aşezat înaintea celui circumstanţial cînd este exprimat printr-un pronume:
He looked *at me closely.*
Here and there I saw snakes, and one raised his head from the ledge of rock and hissed *at me* with a noise not unlike the spinning of a top. (R. L. S t e v e n s o n, *Treasure Island)*

COMPLEMENTUL CIRCUMSTANŢIAL
(The Adverbial Modifier, the Adverbial)

Generalităţi. Complementul circumstanţial este partea secundară de propoziţie care determină sau modifică ideea exprimată de predicat, în sensul precizării ei sub raportul *timpului* sau stării, al *locului,* al *condiţiei,* al *scopului* etc.

Condiţiile, împrejurările în care se săvîrşeşte o acţiune reprezintă un simplu cadru al acesteia. Aceste condiţii sau împrejurări — locul, timpul, scopul etc. — rămîn neatinse de acţiunea verbului, care nu are nevoie de ele decît pentru a i se preciza unele detalii de natură pur exterioară [1]. Deşi definiţia şi caracterizarea circumstanţialului, aşa cum apare el în expunerea de pînă aici, se întemeiază pe legătura lui cu verbul, există — după cum vom vedea — şi alte părţi de vorbire pe care le poate determina.

Categoria morfologică cu care complementul circumstanţial are cele mai strînse contingenţe este *adverbul* (noţiune inclusă, de altfel, în termenul englez "Adverbial").

Complementul circumstanţial

a) se poate identifica cu adverbul, de exemplu:

They returned *late.*

b) poate include adverbul, de exemplu:

Read it *as quickly as possible.*

Pe de altă parte, sînt cazuri cînd complementul circumstanţial este format din alte părţi de vorbire, ca, de pildă, în:

We shall go to the pictures *after having finished our work.*

[1] Pentru excepţii, v. cap. *Complementele circumstanţiale modificatoare.*

MODURILE DE EXPRIMARE A COMPLEMENTULUI CIRCUMSTANȚIAL

Complementul circumstanțial poate fi exprimat:

1) Printr-un adverb sau printr-o locuțiune adverbială:
Aunt Juley broke the hush *again*. (J. Galsworthy, *In Chancery*)
He smiled very *sweetly*, yet *proudly*. (W. Morris, *News from Nowhere*)
No more shall any man crave for riches that serve for nothing (but to fetter a friend for a slave). (W. Morris, *The Day is Coming*)
The *really* great writer must *always* engage in a terrible battle with reality. (R. Fox, *The Novel and the People*)
The ship drove *fast*, *loud* roar'd the blast
And *southward* aye we fled.
(S. T. Coleridge, *The Rhyme of the Ancient Mariner*)
Tot aici trebuie incluse anumite adverbe derivate din substantive:

The squire's son had money *galore*.
The poplar grew *taper*.

2) Printr-un substantiv:

a) cu prepoziție:

Irene, *from the window*, murmured: "Such a lovely night." (Galsworthy, *The Man of Property*)
"Why, Nicolo," he said *in an injured tone*, "I've heard you sing." (G. Eliot, *The Mill on the Floss*)
Mr. Pullet, *by an* unaccountable *lapse of memory*, had forgotten it and hastened out, *with a stricken conscience*, to remedy the omission. (G. Eliot, *The Mill on the Floss*)

Nota 1. Combinația substantiv + prepoziție poate fi atribut sau complement prepozițional:
The girl with pretty blue eyes reminded me of her mother. *(What girl?* — attribut).
The girl looked at me with her blue eyes. *(How did she look at me?* e mai logic decît *with what?* — deci avem de-a face cu un complement circumstanțial de mod).
The cosy drawing-room, with its balcony facing the square, was flooded with light. (J. Galsworthy, *The Man of Property*)
(with what? — complement prepozițional)

Nota 2. Să se observe că în limba romînă bogăția și variația substantivelor cu prepoziție folosite ca complemente întrec toate așteptările [1].

b) fără prepoziție, (dar de obicei însoțit de un determinant sau modificator) arătînd:

1' spațiul:
Have I travelled a *hundred miles* just to see this? (Thackeray)
He lives *miles* away.
Step *this way*, please!
We came *another way*.

[1] v. Iorgu Iordan, *Limba romînă contemporană*, p. 649.

2' timpul:

I have not slept a *wink*.
He used to speak *hours* on end.

3'locul:

He lives *Victoria Road*.

Notă. În ceea ce privește mijloacele de exprimare a circumstanțialelor, trebuie să observăm că larga folosire a circumstanțialelor exprimate cu ajutorul unui substantiv fără prepoziție este necunoscută limbii romîne:

The old man always went for a walk *umbrella in hand*. Bătrînul ieșea întotdeauna la plimbare *cu* umbrela în mînă.
In a room within the house, Cowperwood, *his coat and west off*, was listening to Aileen's account of her troubles. (Th. Dreiser, *The Financier*)
Într-o cameră, dezbrăcat de haină și vestă, Cowperwood o asculta pe Aileen, care-și povestea necazurile.

4' dimensiunea:

The water was *two feet* deep [1].

5' prețul:

It is worth *five pounds*.
It costs 15/-a week.

6' modul:

They advanced *sword in hand*.
He stood *pipe in mouth*.
The animal moved *tortoise fashion*.
The ship drove *full sail*.

7' împrejurările însoțitoare:

Downstairs, then, they went, *Joseph very red and blushing*. (W. M. Thackeray, *Vanity Fair*)

3) Printr-o unitate frazeologică (Phraseological Unit) care cuprinde o prepoziție sau un adverb: side by side, shoulder to shoulder, day by day, face to face, little by little, hand to mouth, day in day out etc.

And *hand in hand* we'll go. (R. Burns, *Joe Anderson*)
They worked *shoulder to shoulder*.
Increased production goes *hand in hand* with men's well-being. ("New Times", 10/1960)

4) Printr-un participiu sau o construcție participială (v. I, p. 541):
Screaming, cursing and *praying, laughing, singing* and *moaning*, they rush past side by side. (Jerome K. Jerome, *Three Men on the Bummel*)

[1] v. Sanford and Brown, *English Grammar*, p. 228.

She sat all day *reading* and *knitting*, surrounded by the effigies of three generations of Forsytes. (J. Galsworthy, *The Man of Property*)
Having done the honour of his house in this hospitable manner, Mr. Peggotty went out to wash himself in a kettleful of hot water. (Ch. Dickens, *David Copperfield*)
Working intently he did not notice the man who had come up to him. (Jack London, *Martin Eden*)
Toiling, rejoicing, sorrowing,
Onward through life he goes. (Longfellow, *The Village Blacksmith*)

5' Printr-un Gerund cu prepoziție sau o construcție cu Gerund (v. I, p. 551).

I paused outside the parlour-door *on hearing* my mother's voice. (Ch. Dickens, *David Copperfield*)
"My dear," said my aunt *after taking* a spoonful of it "it's a great deal better than wine." (Ch. Dickens, *David Copperfield*)
Alice laughed so much at this that she had to run back into the wood *for fear of their hearing her*. (Lewis Carroll, *Alice in Wonderland*)

6' Printr-un infinitiv sau o construcție infinitivală (For-To Infinitive) (v. I, p. 528).

To devote himself to it with better heart, he paused in his conversation. (J. Galsworthy, *The Man of Property*)
He had come to Philadelphia *to interest himself* in the speculative life there. (Th. Dreiser, *The Financier*)
I have seen the dumb men throng *to hear* him. (Shakespeare, *Julius Caesar*)
The night was too dark for the tourists *to move on* [1].

7' Printr-un grup de cuvinte:
Those who had saved my life, whom, *till this hour*, I had loved barrenly, I could now benefit. (Ch. Brontë, *Jane Eyre*)
Or even to discuss how, *by some sort of settlement*, he could best avoid the payment of those Death duties, which would follow his decease. (J. Galsworthy, *The Man of Property*)
High above the city, on a tall column, stood the statue of the Happy Prince. (O. Wilde, *The Happy Prince*)

Notă. După cum subiectul și complementul pot fi calificate de mai multe atribute, tot astfel și verbul poate avea mai mulți determinanți și modificatori:
I wrote *immediately*, *accounting* for my sudden absence as Ralph had advised me — wrote, *with a heavy heart* all that I thought would be most reassuring and cheering to Clara. (W. Collins, *The Woman in White*)

[1] Citat după L. P. Vinokurova, *Gramatika Angliiskovo Iazika*, Leningrad, 1954, § 88.

CLASIFICAREA COMPLEMENTELOR CIRCUMSTANŢIALE DIN PUNCTUL DE VEDERE AL CONŢINUTULUI

Din punctul de vedere al conținutului, complementele circumstanţiale se pot împărţi, ca şi adverbele, în două mari categorii:

a) complemente circumstanţiale determinative, care nu modifică înţelesul predicatului, ci doar îl *precizează* în diferite sensuri (spaţial, temporal, cauzal etc.);

b) complemente circumstanţiale modificatoare, care *modifică* înţelesul predicatului.

1. COMPLEMENTE CIRCUMSTANŢIALE DETERMINATIVE
(Determinative Adverbials)

Complementele circumstanţiale determinative se împart în:

Complemente circumstanţiale de loc
(Adverbial Modifiers of Place)

Circumstanţialul de loc arată locul în care se petrece acţiunea exprimată de verb. Circumstanţialul de loc defineşte locul procesului în realitate, dînd acţiunii caracteristica spaţială. Ideea de loc se poate înfăţişa sub diferite aspecte: locul în sens strict; originea sau punctul de plecare; extinderea.[1]

The lobster was *in the corner. Before him* was the squid cut in two and partially devoured. (Th. Dreiser, *The Financier*)
On an evening in the latter part of May a middle-aged man was walking *homeward from Shaston* to *the village* of Marlott. (Th. Hardy, *Tess of the d'Urbervilles*)
Much have I travelled *in the realms of gold*. (J. Keats, *On First Looking into Chapman's Homer*)
They went in a body *to the poll*. (Ch. Dickens, The *Posthumous Papers of the Pickwick Club*)
There stood her mother *amid the group of children*. (Th. Hardy, *Tess of the D'Urbervilles*)

Complemente circumstanţiale de timp
(Adverbial Modifiers of Time)

Arată timpul în care se petrece acţiunea exprimată de verb. Ideea de timp prezintă diverse aspecte, după cum acţiunea se săvîrşeşte într-un anumit

[1] v. Iorgu Iordan, *op. cit.*, p. 650.

16 — c. 877

moment, în decursul unui interval mai mult sau mai puţin îndelungat sau în mai multe rînduri. Definind timpul (în care se desfăşoară acţiunea), circumstanţialul de timp caracterizează acţiunea din punct de vedere temporal.

From the very *start* of his life, he wanted to know about economics and politics. (Th. Dreiser, *The Financier*)
In a day of peace, let us advance the arts of peace and the works of peace. (Abraham Lincoln, *Addresses*)
Winton, who, by careful experiment, had found that *from half past three to six* there was little chance of stumbling across his son-in-law, came nearly *every day* for tea. (J. Galsworthy, *The Man of Property*)...
"We met *last market-day* on this road *about this time*" (Th. Hardy, *Tess of the D'Urbervilles*)
Now and then Gavin would stop to point out silently some rarity. (A. J. Cronin, *The Spanish Gardener*)

Complemente circumstanţiale de comparaţie
(Adverbial Modifiers of Comparison)

Complementul circumstanţial de comparaţie este apropiat de complementul circumstanţial de mod.

Like all other Forsytes of a certain age, they kept carriages of their own, and never took cabs if by any means they could avoid it. (J. Galsworthy, *The Man of Property*)
The Albatross fell off, and sank
Like lead into the sea. (S. T. Coleridge, *The Rime of the Ancient Mariner*)
And his heart within him fluttered,
Trembled *like the leaves* above him.
(Longfellow, *The Song of Hiawatha*)

Complemente circumstanţiale de cantitate, grad şi aproximaţie etc.
(Adverbial Modifiers of Quantity, Degree, Aproximation etc.)

Circumstanţialul de cantitate arată cum se înfăţişează un obiect, privit din punctul de vedere al măsurii (dimensiune, extindere, adîncime), al gradului, al intensităţii etc.

He walked *10 miles* without resting.
James is *twenty years* old.
It costs 25 *lei* a meter.
The package weighs 2 *lb*.

You'll notice there are *scarcely* any pin marks on them. (Th. Dreiser, *The Financier*)
I *almost* doubt whether I ought not to go a step farther, and burn the letter at once, for fear of its falling into wrong hands. (W. Collins, *The Moonstone*)

Complemente circumstanțiale de cauză
(Adverbial Modifiers of Cause, or Reason).

Circumstanțialul de cauză arată cauza, punctul de plecare al acțiunii.
Sally was furious with herself *for having fainted*. (K. Prichard, *The Roaring Nineties*)
She began to despair *of hearing* the musical snuff-box to-day, till, after some reflection, it occurred to her that... (G. Eliot, *The Mill on the Floss*)
She had to talk *because of her desire* to laugh. (K. Mansfield, *Garden Party*)

Complemente circumstanțiale de scop (sau finale)
(Adverbial Modifiers of Purpose)

Circumstanțialul de scop arată, spre deosebire de cel de cauză, punctul de sosire al acțiunii, scopul ,țelul acesteia.

He takes a glass and holds it to Essie *to be filled*. (G. B. Shaw, *The Devil's Disciple*)
We are assembled *to commemorate* the establishment of the great public principles of liberty and *to do honour* to the distinguished dead. (Abraham Lincoln, *Speech at Gettysburg*)
To satisfy himself he ran back over certain accounts in the ledger, verifying his suspicions. (Th. Dreiser, *The Financier*)
To understand ,to know reality, it is necessary to have a theory of knowledge corresponding to truth. (Ralph Fox, *The Novel and the People*)

Complemente circumstanțiale concesive
(Adverbial Modifier s of Concession)

Complementul circumstanțial concesiv pe care mulți gramaticieni îl omit cu totul, "indică un obiect sau o situație care ar fi fost de așteptat să împiedice realizarea acțiunii din propoziție, dar care nu a reușit să o facă "[1].

Despite his vexation and concern, Nicholas could scarcely help smiling. (Ch. Dickens, *Nicholas Nickleby*)

[1] *Limba Romînă*, Ed. Acad. R.P.R., 1956, p. 223.

16*

When the wife of a poor curate contrives, *under all disadvantages*, to dress extremely well. . ., it would be unreasonable of her to expect. . . (G. E l i o t, *The Mill on the Floss*)
Her patient figure, *in spite of its youth and strength*, seemed to him pathetic. (J. G a l s w o r t h y, *To Let*)

Complemente circumstanţiale consecutive

(A d v e r b i a l M o d i f i e r s o f R e s u l t o r C o n s e q u e n c e)

Complementul circumstanţial consecutiv arată rezultatul sau consecinţa unei acţiuni.

His experience of women was great enough *for him to be aware* that the negative often meant nothing more than the preface to the affirmative. (T h. H a r d y, *Tess of the D'Urbervilles*)

Complemente circumstanţiale de condiţie

(A d v e r b i a l M o d i f i e r s o f C o n d i t i o n)

Circumstanţialul de condiţie arată condiţia de a cărei îndeplinire depinde realizarea acţiunii exprimate de verbul determinat:

You won't ever play well *without practising* regularly. (if you don't practise)
With diligence he will succeed. (if he is diligent)

2. COMPLEMENTE CIRCUMSTANŢIALE MODIFICATOARE (Modifying Adverbials)

Complementele circumstanţiale modificatoare sînt reprezentate de categoria *circumstanţialelor de mod şi „împrejurări însoţitoare"* (*Adverbials of Manner and Attendant Circumstances*).

Complemente circumstanţiale de mod

(A d v e r b i a l M o d i f i e r s o f M a n n e r)

Circumstanţialul de mod arată în ce fel se săvîrşeşte sau cum se înfăţişează acţiunea verbului pe care îl modifică. Spre deosebire de circumstanţialele analizate pînă acum, circumstanţialul de mod nu caracterizează, nu precizează situaţia sau condiţia săvîrşirii acţiunii.

Circumstanţialele de timp şi de loc sînt exterioare acţiunii verbului, nu spun nimic despre conţinutul ei, ci numai despre condiţiile sau împrejurările în care ea se săvîrşeşe. Circumstanţialul de mod ne informează cu privire la

felul acţiunii, se referă, deci, la conţinutul ei, are un sens calitativ (la fel ca adjectivul, care arată calitatea fiinţelor şi lucrurilor).

Circumstanţialul de mod caracterizează procesul însuşi, arată însuşirea acţiunii. Însuşirea care îşi găseşte expresia în circumstanţialul de mod este de neconceput în afara acţiunii, în afara legăturii nemijlocite cu aceasta.

Complemente circumstanţiale de împrejurări însoţitoare

(Adverbial Modifiers of Attending Circumstances)

Circumstanţialul împrejurărilor însoţitoare arată acţiunea sau fenomenul care se petrece simultan cu acţiunea exprimată de verb sau care slujeşte drept cadrul acţiunii exprimate de verb. Pe de o parte el se învecinează cu circumstanţialul de mod, iar pe de altă parte cu cel de timp.

Pentru a afla circumstanţialul împrejurărilor însoţitoare, se pune întrebarea *in what condition?* (în ce condiţii, în ce situaţie?) sau *under what circumstances?* (în ce împrejurări?).

Acest circumstanţial apare foarte frecvent despărţit prin virgulă de restul propoziţiei:

> He (Soames) caught the last train back to Reading, *with Emily's kiss on his forehead*, and in his ears *her words*. (J. Galsworthy, *The Man of Property*)
>
> *With this terrible conclusion*, Tom ran away from Maggie towards the mill. (G. Eliot, *The Mill on the Floss*)
>
> *With this cutting innuendo*, Tom jumped down from the bough. (*Ibid.*)
>
> The boy stayed as long as he could, *the bitter struggle fascinating him*. (Th. Dreiser, *The Financier*)

Uneori este destul de greu să se identifice partea de propoziţie căreia îi aparţine o construcţie formată dintr-o prepoziţie şi o parte nominală.

Următoarele părţi ale propoziţiei pot prezenta dificultăţi de identificare: *a)* complementul prepoziţional şi complementul circumstanţial; *b)* atributul şi complementul circumstanţial. Ele pot fi confundate şi numai o analiză atentă ne dezvăluie adevăratele relaţii pe care le exprimă.

a) Complementul prepoziţional şi complementul circumstanţial de loc şi de mod.

> *On Irene's face* a smile wandered up, and died out like a flicker of firelight. (Galsworthy, *The Man of Property*)
>
> He had been sitting *on the step* for some time when he saw that a boy... was now surveying him from the opposite side of the way. (Ch. Dickens *Oliver Twist*)

Construcţia *on Irene's face* este complement prepoziţional, răspunzînd la întrebarea *on what?* (v. II, p. 228)

Construcţia *on the step*, din cel de-al doilea exemplu, este un complement circumstanţial de loc, întrucît răspunde la întrebarea *where?*

Cînd substantivul din construcţia cu prepoziţie denumeşte un lucru, construcţia poate fi intrepretată în două feluri:

The snow lay thick *upon the ground* and *upon the branches* of the trees. (O. Wilde, *The Selfish Giant*)

Construcţiile *upon the ground* şi *upon the branches* pot fi considerate atît complemente circumstanţiale cît şi complemente prepoziţionale. *(Where did the snow lie? Upon what did the snow lie?)*

b) Atributul şi complementul circumstanţial de loc.

I thought you were going to a party *at the club*. (Douglas)
The party will take place *at the club*.[1]

Construcţia *at the club* din primul exemplu este atribut, deoarece determină un substantiv, *party*, şi răspunde la întrebarea: *what party?*

În cel de-al doilea exemplu, aceeaşi construcţie determină o locuţiune verbală şi îndeplineşte, prin urmare, funcţiunea de complement circumstanţial de loc.

[1] Citat reprodus după B. A. Iliş, *English Grammar*, Leningrad, 1959, p. 259.

Valeria Alcalay

Atributul. pp. 247-257.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

A T R I B U T U L
(The Attribute)

Generalităţi. Atributul este partea secundară de propoziţie care determină sau modifică un substantiv sau un înlocuitor al acestuia, indiferent de funcţiunea sintactică a acestui substantiv, indiferent dacă el se găsește în grupul subiectului sau în grupul prediatului. De aceea, atributul poate intra atît în componenţa grupului subiectului cît și în aceea a grupului predicatului (adică, lămurind un complement).

An *eighteen-day* trip is long enough.

În acest exemplu, atributul "*eighteen-day*" determină substantivul *trip*, care este subiectul propoziţiei. La fel este cazul și în exemplele următoare:

The *July* sunlight at five o'clock fell just where the *broad* stairway turned. (J. G a l s w o r t h y, *Awakening*)
The young poplars planted in line bent like bows. (A. J. C r o n i n. *The Citadel*)

În exemplele următoare, atributul intră în componenţa grupului predicatului:

He was the *great* doctor among these people. (H. G. W e l l s, *The Country of the Blind*)

Atributul "great" modifică un substantiv cu funcţiunea de nume predicativ în propoziţie.
He felt the *soft* impact of features and heard a cry of anger. (H. G. W e l l s, *The Country of the Blind*)

Atributul "soft" modifică substantivul "impact" cu funcţiune de complement direct în propoziţie.
Mrs. Page sat at the head *of the table*. (A. J. C r o n i n, *The Citadel*)
Atributul "of the table" face parte din grupul "at the head of the table", complement circumstanţial de loc in propoziţie.
Atributul răspunde la întrebările:

what? (care?); *what kind of?* (ce fel de?);
whose? (al cui?); *which?* (care?);
how much? (cît?); *how many?* (cîţi?)

În special pronumele nehotărîte *one, someone, somebody, something, anyone, anything, no one* etc., ca înlocuitori ai substanivelor, pot fi însoțite de atribute.

> Everybody *present* agreed to the proposal.
> Something *wrong* must have happened.

MODURILE DE EXPRIMARE A ATRIBUTULUI

Atributul în limba engleză poate fi exprimat prin diferite părți de vorbire.

1) El poate fi exprimat printr-un *adjectiv* calificativ sau relativ. Adjectivele atributive arată mai ales *însușirea* substantivului pe care îl modifică.

> Almost from their feet stretched *ripe* corn, dipping to a *small dark* copse beyond. (J. Galsworthy, *The Man of Property*)
> It concerns the *political* situation in Iran. (James Aldridge, *The Diplomat*)
> "The *Invisible* Man" (Omul invizibil) (H. G. Wells)

În afară de calitățile obiective ale noțiunilor, adjectivele atributive pot exprima *o emoție, un simțămînt subiectiv* încercat de vorbitor în legătură cu substantivul modificat de atributul respectiv.

> *Merry old* auntie.
> What a *delightful* pastime!
> The happy pair were seated at the *handsome* rosewood table. (J. Galsworthy, *The Man of Property*)

2) Atributul poate fi exprimat printr-un *participiu*, fie participiul nedefinit, fie participiul trecut.

a) Participiile care au căpătat funcțiunea de adjectiv (participii complet adjectivate) precedă substantivul pe care îl însoțesc:

> They stepped into the *waiting* car. (A. J. Cronin, *The Citadel*)
> This *crowning* example of commercial cowardice. (J. Galsworthy, *In Chancery*)
> A *broken* tea-cup.
> Early in his *married* life Soames had laid down the rule. (J. Galsworthy, *The Man of Property*)
> It burst into flames just above the *slit* trench. (James Aldridge, *Signed with their Honour*)

b) Participiile cu funcțiune de atribut pot fi așezate după substantivul pe care îl însoțesc:

> Words *differing* in meaning. (Cuvinte avînd înțeles diferit; cuvinte care au înțeles diferit.)

There was tenseness *unrelaxed*. (James Aldridge, *Signed with their Honour*)

They were crushed by the people *plunging* through the narrow doors. (James Aldridge, *The Diplomat*)
(Ei erau striviţi de lumea care se îngrămădea să treacă prin uşile înguste).

Participiile cu funcţiune atributivă, indiferent de locul pe care-l ocupă faţă de substantiv, pot fi considerate *adjective verbale*, deoarece ele exprimă o însuşire sau o stare care izvorăşte dintr-o acţiune, fără a indica însă timpul acţiunii respective.

De multe ori, atributul exprimat în limba engleză printr-un participiu nedefinit se traduce printr-o propoziţie subordonată atributivă. (Comparaţi traducerile exemplelor de mai sus.)

Este necesar să se deosebească participiile folosite ca adjective verbale de adjectivele derivate din substantive + sufixul — *ed*, acestea din urmă fiind adjective obişnuite:

a) 1° "The *Deserted* Village" by O. Goldsmith.
— adjectiv verbal, în realitate participiul trecut al verbului *to desert*.
"*married* life"
— adjectiv verbal, participiul trecut al verbului *to marry*.

Dar:

b) 2°
"The *Ragged-Trousered* Philanthropists" by Robert Tressell.
"soft-*petalled* roses" (J. Galsworthy, *The Man of Property*)
"amber-*coloured* hair" *(Ibid.)*
"straight-*haired* genius" (J. Galsworthy, *In Chancery*)

ragged -trousered, soft-petalled, amber-coloured, straight-haired sînt adjective derivate din sub stantivele *rag, trousers, petal, colour, hair* + sufixul -*ed*. (v. I, p. 199)

Adjectivele verbale au funcţiune predicativă şi pot fi uşor transformate într-un verb la forma predicativă:

"The Deserted Village" — A village which was deserted.
Early in his married life — When he was married. . .

Unele adjective verbale au forma unei diateze pasive, deşi prin semantica lor ele aparţin diatezei active:

a widely-*travelled* tourist (a tourist who has *travelled a* good deal)
a well-*read* scholar (a scholar who *has read* extensively)

Spre deosebire de limba romînă, în limba engleză atributul exprimat printr-un adjectiv sau participiu trecut nu se acordă cu substantivul pe care

îl determină în număr, gen sau caz. Datorită pierderii desinențelor cuvintelor, adjectivele sau participiile care modifică un substantiv rămîn *invariabile.*

The *young* poplars *planted* in line bent like bows. (A. J. Cronin, *The Citadel*)

În acest exemplu, *young* (atribut adjectival) și *planted* (atribut exprimat printr-un participiu trecut) și-au păstrat neschimbată forma lor inițială:

young	— a *young* boy	— un tînăr
	— a *young* girl	— o tînără fată
	young boys	— tineri
	young girls	— fete tinere
	the *young* boy's cap	— șapca tînărului
	the *young* girls' bags	— gențile tinerelor fete
planted-	a tree *planted* in the garden-	un pom plantat în grădină
	trees *planted* in the garden	—pomi plantați în grădină.

3) Atributul poate fi exprimat printr-un adjectiv posesiv, adjectiv interogativ, adjectiv demonstrativ, sau prin unele adjective nehotărîte.

There was an expression of awe on *their* faces. (H. G. Wells, *The Country of the Blind*)

The real trouble here is *my* stupidity, *my* ignorance. (James Aldridge, *The Diplomat*)

That afternoon he was at the hospital. (A. J. Cronin, *The Citadel*)

The *same* enigma. (G. B. Shaw, *You Never Can Tell*)
Whose umbrella did I take?

"*What* use are they?" (G. B. Shaw, *Candida*)

I am not in the habit of reading *other* people's letters. (G. B. Shaw, *The Man of Destiny*)

You will find *many* interesting things in it. *(Ibid.)*

Oh, give me *some* tea! (G. B. Shaw, *You Never Can Tell*)

În limba engleză atributul exprimat printr-un adjectiv posesiv sau un adjectiv demonstrativ se acordă în număr cu substantivul pe care îl determină, deoarece la aceste părți de vorbire există o formă pentru singular și o formă pentru plural.

This thing was his! (J. Galsworthy, *In Chancery*)
These men are working in dust all day. (A. J. Cronin, *The Citadel*)
Her eyes had sparkled. (*Ibid.*)
There was an expression of awe on *their* faces. (H. G. Wells, *The Country of the Blind*)

Unele adjective nehotărîte din limba engleză, care au forme deosebite pentru singular şi plural, se acordă în număr cu substantivul pe care îl determină (much — many; little — few):

There is *little* ink left.
They regard with contempt the *few* uncivilized birds who build their nests in trees and hedges. (J e r o m e K. J e r o m e, *Three Men on a Bummel*)

4) Atributul poate fi exprimat printr-un *numeral*.

I can't do more than *ninety* words a minute. (G. B. S h a w, *Candida*)
At the end of the slope he fell a *thousand* feet. (H. G. W e l l s, *The Country of the Blind*)
For the *first* moment what he saw was a baby. (J. G a l s w o r t h y, *In Chancery*)

5) Atributul poate fi exprimat printr-un *substantiv* sau un *pronume nehotărît la cazul genitiv.*

The *Rumanian Workers'* Party.
The *German Democratic Republic's* heavy industry.
"A *People's* History of England" by A. L. M o r t o n.
"The *Daily Herald's* sham fight."
""*Widowers'* Houses" by G. B. S h a w.
"*Mrs. Warren's* Profession" by G. B. S h a w.
"Uncle *Tom's* Cabin", by H. B. S t o w e.
Now that he wanted *Katherine's* arguments he could not have them. (J a m e s A l d r i d g e, *The Diplomat*)
To congratulate someone from *one's* heart.
(a felicita din inimă pe cineva)

De observat că un substantiv la genitivul sintetic este folosit totdeauna ca atribut şi este aşezat înaintea substantivului pe care-l determină. Totuşi mai există două situaţii:

a) În cazul genitivului dublu *(The Double Genitive)*, substantivul atribut în cazul genitivului sintetic este aşezat după sustantivul determinat + prepoziţia *of*.

The young man is a friend of *Peter's*.
Here are some plays of G. B. *Shaw's*.

b) Cînd substantivul determinat lipseşte, fiind subînţeles, atributul exprimat printr-un genitiv sintetic stă singur la începutul propoziţiei.

Both brothers have bicycles; *William's* is a new one; *Tom's* is an old bike.

6) Atributul poate fi exprimat printr-un *substantiv adjectival*, adică printr-un substantiv care este folosit cu valoare de adjectiv pentru a modifica un alt substantiv (v. I, p. 202)

The VIIIth *World* Festival of Youth and Students.
The National *Youth* Festivals.
"The *Sea* Eagle" by James Aldridge.
Bill was an excellent *stone*-sawyer.
(George Eliot, *Adam Bede*)

"Atomic *Science* Prospects". "(New Times")
"Five-men *strike* committee". "(Daily Worker")
Railway bookstall.

Simpla juxtapunere a unui substantiv altui substantiv este suficientă pentru ca aceasta să capete valoare adjectivală.

Procesul invers, un proces de amplificare, are loc cînd traducem în limba romînă substantive adjectivate. De exemplu:

"A *Price* war among *tobacco* firms is possible following the passing of the Restrictive *Trade Practices* Act."
"Votarea legii care restrînge tranzacţiile comerciale ar putea duce la un război al preţurilor între firmele din industria tutunului.'"

Substantivele adjectivate, folosite ca atribute, pot indica şi noţiuni de *timp* sau *materialul* din care sînt făcute obiectele:

evening talks — discuţii nocturne
Sunday-best — haine de sărbătoare
cotton-shirt — cămaşă de bumbac
gold-watch — ceas de aur.

7) Atributul poate fi exprimat printr-un *substantiv* sau înlocuitor al acestuia *precedat de o prepoziţie*. Atributul astfel exprimat se aşază după substantivul pe care îl modifică.

a) Una din cele mai frecvente prepoziţii astfel folosite este *of*. Prepoziţia *of* poate exprima:

1° *posesiunea* sau *apartenenţa:*

"The Country *of the Blind*" by H. G. Wells.
The houses *of the central village*. (H. G. Wells, *The Country of the Blind*)
„The Reserve Bank *of India*." ("New Times")

2° *materialul, substanța:*

"The Age *of Bronze*" by G. G. B y r o n.
"Leaves *of Grass*" by W a l t W h i t m a n.
These are samples *of radioactive ores.* ("News")

3° *relația* unei părți față de întreg:

a pound *of tea.*
some *of them.*
three *of us.*

4° *conținutul:*

a glass *of water.*
a bottle *of wine.*
a basket *of apples.*

În exemplele: a glass of water, a pound of tea, prepoziția *of* are un înțeles partitiv.

5° *o definire, o precizare, o descriere:*

Those so-called affairs *of the heart.* (G. B. S h a w, *You Never Can Tell*)
He heaved a sigh *of relief.* (J. G a l s w o r t h y, *The Man of Property*)
The easing *of international tension.* ("New Times")
The Soviet Academy *of Sciences.*
The World Federation *of Trade Union.*
A study of the means *of surprise attack.* ("New Times")
Tens *of thousandes.* (J. G a l s w o r t h y)

6° *calitatea, condiția:*

"The Man *of Property*" by John Galsworthy.
An area *of 1oo ha.*
"Conmander *of the liberation forces* in Cyprus". ("New Times")

7° *culoarea, dimensiunea, vîrsta, prețul:*
În acest caz prepoziția *of* poate să lipsească:

A bicycle (of) *the same size* as his.
The two cousins are (of) *the same age.*
A ticket (of) 20 *lei worth.*
A nuclear plant *of* 5000 *Kw* capacity. ("New Times")
The fellow had gone and died at the age *of only seventy-nine.*
(J. G a l l s w o r t h y, *Indian Summer of a Forsyte*)

8° Folosirea prepoziției *of* este *obligatorie:*

— cînd "of" este urmat de un pronume personal:
Most *of them* can be bought. (J a m e s A l d r i d g e, *The Diplomat*)
All *of us.*

— cînd "of" precedă un substantiv modificat de un atribut:

They visited some *of the construction projects* in October. ("New Times")
The chief town *of the Muresh-Hungarian Autonomous Region* is Tîrgu-Muresh.
A number *of other countries*.

— cînd se indică un număr sau un grup de persoane sau de obiecte:

a crowd *of people*
a couple *of eggs*
scores *of birds*.

b) Atributul exprimat printr-un *substantiv precedat* de alte prepoziţii:

The prospects *for the future* are good. ("News")
A report *on the expansion* of the chemical industry. ("New Times")
He filled up his flask with water *from a spring*. (H. G. W e l l s, *The Country of the Blind*)
James had secured a certain stability *in the lives* of his daughter and his grandchildren. (J. G a l s w o r t h y, *In Chancery*)
In a kingdom *by the sea*. (E d g a r A l l a n P o e, *Annabel Lee*)

8) Atributul poate fi exprimat printr-un *grup de cuvinte nelegate printr-o prepoziţie:*

The *half-past-four train*.
An *eight-year-old* boy.
Heat-resistant plastics (materiale plastice rezistente la căldură)
Construction *of the turbo-electric atom-powered* icebreaker is nearing completion. ("New Times")
Soames Forsyte, *flat-shouldered, clean-shaven, flat-cheeked, flat-waisted* looked downwards. (J. G a l s w o r t h y, *The Man of Property*)
A *waste-paper* basket.

9) Atributul poate fi exprimat printr-un *grup de cuvinte legate printr-o prepoziţie:*

All those damned *stick-in-the-mud* and die-slowly tradespeople. (H. G. W e l l s, *Tono Bungay*)
Rubber-soled boots *for country-wear*.
A *word for word* translation.
A *stay-at-home* wife.

Atributele formate din grupuri de cuvinte sînt folosite în stilul beletristic, în stilul oficial, în presă, etc. ca procedeu stilistic menit să exprime anumite emoţii şi pentru concizie.

10) Atributul poate fi exprimat printr-un *verb la infinitiv*, singur sau însoţit de alte cuvinte:

Theirs is a friendly desire *to help* us in our work.
(Ei au dorinţa prietenească de a ne ajuta.

sau

Ei au dorinţa prietenească să ne ajute.)
She almost succumbed to the longing *to powder* her nose. (J. Galsworthy, *The Silver Spoon*)

11) Atributul poate fi exprimat printr-*un verb la* Gerund, precedat de o prepoziţie, singur sau însoţit de alte cuvinte:

"There were talks *of making* the £ convertible". ("Labour Monthly")

(Se vorbea despre posibilitatea preschimbării — convertibilităţii — lirei sterline.)

The thought came to him *of buying* a bicycle for Martin. (Jack London, *Martin Eden*)

Atributul exprimat printr-un verb la *infinitiv* se traduce printr-un infinitiv sau prin modul conjunctiv din limba romînă. Atributul exprimat printr-un Gerund se traduce în limba romînă în acelaşi fel; uneori, însă, poate fi tradus printr-un substantiv care redă ideea exprimată de Gerund.

12) Deoarece în limba engleză nu există *supinul*, atributul din limba romînă, exprimat printr-un verb la modul supin, se traduce în limba engleză prin alte părţi de vorbire:

Un om bun *de pus* la rană.	— A *kind-hearted man, a heart of gold.*
maşină *de semănat* (semănătoare)	— *seeding*-machine, *seed*-sower.
arie *de treierat*	— *thrashing*-floor.

13) Atributul poate fi exprimat printr-un *adverb*.

a) Adverbul cu funcţiunea atributivă este aşezat de obicei după substantivul pe care-l determină:

Who is the man *over there?*
The study *downstairs.*
I met him a day *before.*

b) În cazuri mai rare, adverbele folosite atributiv pot să preceadă substantivul pe care îl însoţesc:

The *then* mayor.	(Primarul din vremea aceea.)
An *up* train.	(Un tren spre capitală, spre Londra.)

The *downstairs* reading-room (Sala de lectură de la parter.)
The *off*-side of the park (Partea depărtată, dinafară, a parcului.)

Observaţii. Datorită caracterului analitic al limbii engleze moderne (pierderea desinenţelor, lipsa acordului în gen, număr şi caz a atributului cu substantivul pe care îl determină), există o mare libertate în ceea ce priveşte asocierea adjectivelor, adjectivelor verbale, a substantivelor, a adverbelor şi chiar a unui grup de cuvinte cu substantivul care urmează să fie determinat sau modificat de un atribut.

Legătura unui atribut cu substantivul sau înlocuitorul substantivului se stabileşte prin juxtapunere (legătură nemijlocită).

Cînd este cazul, atributul este încadrat între articol şi substantiv, între adjectivul posesiv, adjectivul demonstrativ etc. şi substantiv, între prepoziţie şi substantiv:

When he looked he found the *beautiful* sapphire lying on the *withered* violets. (Oscar Wilde, *The Happy Prince*)

"The *First* Men in the Moon" by H. G. Wells.
Oh, those *young bright* faces! (Jerome K. Jerome, *The Idle Thoughts of an Idle Fellow*)

Brushing his hair with his *great ebony* brushes he mused. (J. Galsworthy, *Indian Summer of a Forsyte*)

He saw a *new* girl — a *lovely little blue-eyed* creature with *yellow* hair. (Mark Twain, *The Adventures of Tom Sawyer*)

Interesting experiments have been made in the *Antarctic* region by *Soviet* explorers during the *recent* expedition. ("Moscow News")

Datorită caracterului analitic al limbii engleze şi ca o consecinţă a libertăţii de asociere a atributului cu substantivul pe care îl modifică, numărul *compuşilor* în limba engleză este foarte mare. Două sau mai multe cuvinte se alătură pentru a crea un cuvînt nou, fiecare din cuvintele respective îşi pierd într-o oarecare măsură individualitatea; deşi formal există mai multe cuvinte, din punct de vedere semantic avem de a face cu un singur cuvînt, cu o singură noţiune (v. Substantivele compuse, I, p. 94).

APOZIŢIA

Apoziţia este un atribut substantival, care se referă la aceeaşi persoană sau acelaşi obiect ca şi substantivul pe lîngă care este aşezat şi al cărui înţeles îl explică, îl descrie sau îl defineşte îndeaproape:

General Secretary *Mr. George Woodlock* said that a joint statement would be issued. ("Daily Worker")

Substantivul cu funcţiune apozitivă este totdeauna la cazul nominativ, indiferent de cazul substantivului pe care îl însoţeşte.

These are my flowers, those are Jane's, *my friend.* (Substantivul determinat este la cazul genitiv — *Jane's;* apoziţia sa, "my friend", este la cazul nominativ.)
The wicket-gate led into the first field, *a large and park-like area.* (J. Galsworthy, *Indian Summer of a Forsyte*)

Apoziţia poate fi:

a) **Dezvoltată (Loose Apposition),** care nu este strîns legată de substantivul pe care îl explică sau descrie; funcţiunea acestei apoziţii este de a da o informaţie suplimentară cu privire la substantivul pe lîngă care este aşezată:

Mrs. Crawley, *the Rector's wife,* was a smart little body who wrote the worthy divine's sermons. (W. M. Thackeray, *Vanity Fair*)
And here I must beg the House's pardon for a reference to Cinderella — in other words — *the Land.* (J. Galsworthy, *The Silver Spoon*)

Notă. În scris, apoziţia dezvoltată este aşezată între virgule; în vorbire, se face o pauză înainte şi după apoziţia dezvoltată.

b) **Simplă (Close or Fixed Apposition)** care este atît de strîns legată de substantivul pe care îl explică sau defineşte, încît formează o unitate cu acesta şi nu poate fi despărţită prin virgule sau pauze. Sînt accentuate atît substantivul cît şi apoziţia:

Well, Captain *Dobbin* had for once forgotten the world and was away with Sindbad *the Sailor* in the Valley of Diamonds or with Prince *Ahmed* and the Fairy *Peribanou.* (W. M. Thackeray, *Vanity Fair*)
Foreign Secretary *G. B. Dray* turned down the appeal.

17 — c. 877

Apoziţia simplă este frecvent folosită pentru a determina, explica sau defini numiri de persoane, titluri, profesiuni deţinute de o persoană sau obiect, numiri geografice:

Doctor Johnson.
Queen Elizabeth.
The American writer Theodore Dreiser.
Hudson Bay.
The river Thames.

Notă. Apoziţia poate determina sau explica înţelesul unei întregi propoziţii care o precedă:

George's grandparents asked him to spend his holidays with them in the country, *an invitation* which he readily accepted.

APENDICE

TABLA DE MATERII

a volumelor din ediția originală.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

VOLUMUL 1.

VOLUMUL 2.

Partea a II-a: MORFOLOGIA. (Partea I: Fonetica, v. Volumul 1.)

VOLUMUL 3.

E. Iarovici: Adjectivul. pp. 194-230.

E. Iarovici: **Pronumele**. pp. 230-253.

I. Poenaru: **Numeralul**. pp. 253-265.

VOLUMUL 4.

Verbul: pp. 265-562 (studiul Verbului ocupă Volumele 4, 5 şi 6).

I. Preda: pp. 265-381.

VOLUMUL 5.

V. Alcalay: Categoriile gramaticale ale verbului. pp. 381-506.

VOLUMUL 6.

I. Preda: Diateza pasivă. pp. 506-516.

I. Poenaru: Formele nepersonale ale verbului. pp. 516-562.

VOLUMUL 7.

A. Gheorgițoiu: ADVERBUL. pp. 5-49.

VOLUMUL 8.

VOLUMUL 9.

C. G. Sandulescu. TIPURI DE PROPOZIŢII SUBORDONATE. pp. 259-276.

P. Iancovici: TOPICA. pp. 276-301.

